八十卷本：第六十五卷至第六十八卷

大方广佛华严经

（简体注音本）

仁慧草堂编制

说 明

本简体注音版《大方广佛华严经》电子书，是根据《乾隆大藏经》大乘华严部，第 0084 部，唐于阗国三藏沙门实叉难陀译《大方广佛华严经》（80 卷）影印本校正注音的。读诵仪轨取自福建莆田广化寺《大方广佛华严经》印本，华严字母根据柏林禅寺《华严字母》印本校正，标点符号及注音仅供参考。

为了便于读诵，本电子书按顺序每四卷合为一册，共二十册。若每天读一册，可二十天读完。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二二年六月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

Email：renhuicaotang@163.com

南無本師釋迦牟尼佛

目 录

起诵仪 ..... - 1 -
香赞 ..... - 1 -
开经偈 ..... - 1 -
大方广佛华严经卷第六十五 ..... - 2 -
入法界品第三十九之六 ..... - 2 -
补阙真言 ..... - 29 -
举赞 ..... - 29 -
举字母赞 ..... - 29 -
华严字母 ..... - 30 -
回向偈 ..... - 31 -
大方广佛华严经卷第六十六 ..... - 32 -
入法界品第三十九之七 ..... - 32 -
补阙真言 ..... - 65 -
举赞 ..... - 65 -
举字母赞 ..... - 65 -
华严字母 ..... - 66 -
回向偈 ..... - 67 -
大方广佛华严经卷第六十七 ..... - 68 -
入法界品第三十九之八 ..... - 68 -
补阙真言 ..... - 95 -
举赞 ..... - 95 -
举字母赞 ..... - 95 -
华严字母 ..... - 96 -
回向偈 ..... - 97 -
大方广佛华严经卷第六十八 ..... - 98 -
入法界品第三十九之九 ..... - 98 -
补阙真言 ..... - 133 -
举赞 ..... - 133 -
举字母赞 ..... - 133 -
华严字母 ..... - 134 -
回向偈 ..... - 135 -

● 起诵仪

xiāngzàn
香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰. 诸佛海会悉遥闻. 随处结
xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànquánshēn
祥云. 诚意方殷. 诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛（合掌三称）

kāi jīng jì
开经偈

（一遍）

wú shàngshènshēnwēimiào fǎ bǎiqiānwàn jié nánzāo yù
无上甚深微妙法 百千万劫难遭遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持 愿解如来真实义

ná mó dà fāngguǎng fó huāyánjīng
南无大方 广 佛华严经（合掌三称）

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛（合掌三称）

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì liù shí wǔ

大方广佛华严经卷第六十五

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[1]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī liù

入法界品第三十九之六

ěr shí shàn cái tóng zǐ yú shàn zhī shí suǒ qǐ zuì jí zūnzhòng
尔时，善财童子于善知识所，起最极尊重

xīn shēngguǎng dà qīngjìng jiě chángniàn dà shèng zhuān qiú fó zhì
心，生广大清净解，常念大乘，专求佛智，

yuànjiàn zhū fó guān fǎ jìng jiè wú zhàng ài zhì chángxiàn zài qián
愿见诸佛，观法境界，无障碍智常现在前，

jué dìngliǎo zhī zhū fǎ shí jì cháng zhù jì yī qiè sān shì zhū chà nà
决定了知诸法实际、常住际、一切三世诸刹那

jì rú xū kōng jì wú èr jì yī qiè fǎ wú fēn bié jì yī qiè
际、如虚空际、无二际、一切法无分别际、一切

yì wú zhàng ài jì yī qiè jié wú shī huài jì yī qiè rú lái wú jì
义无障碍际、一切劫无失坏际、一切如来无际

zhī jì yú yī qiè fó xīn wú fēn bié pò zhòngxiǎngwǎng lí zhū zhí
之际；于一切佛心无分别，破众想网，离诸执

zhuó bù qǔ zhū fó zhòng huì dàochǎng yì bù qǔ fó qīngjìng guó tǔ
著，不取诸佛众会道场，亦不取佛清净国土；

zhī zhūzhòngshēng jiē wú yǒu wǒ zhī yī qiè shēng xī jiē rú xiǎng zhī
知诸众生皆无有我，知一切声悉皆如响，知

yī qiè sè xī jiē rú yǐng
一切色悉皆如影。

jiàn cì nánxíng zhì shī zǐ fèn xùn chéng zhōubiàn tuī qiú cí xíng
渐次南行，至师子奋迅城，周遍推求慈行

tóng nǚ wén cǐ tóng nǚ shì shī zǐ chuángwáng nǚ wǔ bǎi tóng nǚ yǐ
童女。闻此童女是师子幢王女，五百童女以

wéi shì cóng zhù pí lú zhēnuózàngdiàn yú lóngshèngzhān tán zú jīn
为侍从，住毗卢遮那藏殿，于龙胜栴檀足金

[1] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

xiànwǎngtiān yī zuòshàng ér shuōmiào fǎ shàn cái wén yǐ yì wáng
线网天衣座上而说妙法。善财闻已，诣王
gōngmén qiú jiàn bǐ nǚ jiàn wú liàngzhòng lái rù gōngzhōng shàn cái
宫门，求见彼女。见无量众来入宫中，善财
wènyán zhū rén jīn zhě hé suǒwǎng yì xiánbào zhī yán
问言：“诸人今者何所往诣？”咸报之言：
wǒ děng yù yì cí xíngtóng nǚ tīngshòumiào fǎ shàn cái tóng zǐ
“我等欲诣慈行童女听受妙法。”善财童子
jí zuò shì niàn cǐ wánggōngmén jì wú xiàn ài wǒ yì yīng
即作是念：“此王宫门既无限碍，我亦应
rù
入。”

shàn cái rù yǐ jiàn pí lú zhēnuózàngdiàn bō lí wéi dì
善财入已，见毗卢遮那藏殿，玻瓈为地，
liú lí wéizhù jīn gāngwéi bì yán fú tán jīn yǐ wéiyuánqiáng bǎi
琉璃为柱，金刚为壁，阎浮檀金以为垣墙，百
qiānguāngmíng ér wéichuāngyǒu ē sēng qí mó ní bǎo ér zhuāngjiào
千光明而为窗牖，阿僧祇摩尼宝而庄校
zhī bǎozàng mó ní jìngzhōu zā zhuāngyán yǐ shì jiān zuì shàng mó ní
之，宝藏摩尼镜周匝庄严，以世间最上摩尼
bǎo ér wéizhuāng shì wú shù bǎowǎng luó fù qí shàng bǎi qiān jīn líng
宝而为庄饰，无数宝网罗覆其上，百千金铃
chūmiào yīn shēng yǒu rú shì děng bù kě sī yì zhòngbǎoyán shì qí
出妙音声，有如是等不可思议众宝严饰。其
cí xíngtóng nǚ pí fū jīn sè yǎngàn zǐ sè fà gànqīng sè yǐ
慈行童女，皮肤金色，眼绀紫色，发绀青色，以
fàn yīn shēng ér yǎnshuō fǎ
梵音声而演说法。

shàn cái jiàn yǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā hé zhǎngqián
善财见已，顶礼其足，绕无数匝，合掌前
zhù zuò rú shì yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sān
住，作如是言：“圣者！我已先发阿耨多罗三
miǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé
藐三菩提心，而未知菩萨云何学菩萨行？云何
xiū pú sà dào wǒ wénshèngzhěshànnéngyòu huì yuànwèi wǒ
修菩萨道？我闻圣者善能诱诲，愿为我
shuō
说！”

shí cí xíngtóng nǚ gàoshàn cái yán shànnán zǐ rǔ yīng
时，慈行童女告善财言：“善男子！汝应
guān wǒ gōngdiànzhuāngyán
观我宫殿庄严。”

shàn cái dǐng lǐ zhōubiànguānchá jiàn yī yī bì zhōng yī
善财顶礼，周遍观察，见一一壁中、一
yī zhùzhōng yī yī jìngzhōng yī yī xiàngzhōng yī yī xíngzhōng
一柱中、一一镜中、一一相中、一一形中、
yī yī mó ní bǎozhōng yī yī zhuāngyán jù zhōng yī yī jīn líng
一一摩尼宝中、一一庄严具中、一一金铃
zhōng yī yī bǎo shùzhōng yī yī bǎoxíngxiàngzhōng yī yī bǎoyīng
中、一一宝树中、一一宝形像中、一一宝璎
luò zhōng xī jiàn fǎ jiè yī qiè rú lái cóngchū fā xīn xiū pú sà
珞中，悉见法界一切如来，从初发心，修菩萨
xíng chéngmǎn dà yuàn jù zú gōng dé chéngděngzhèng jué zhuàn
行，成满大愿，具足功德，成等正觉，转
miào fǎ lún nǎi zhì shì xiàn rù yú niè pán rú shì yǐngxiàng mǐ bù jiē
妙法轮，乃至示现入于涅槃；如是影像靡不皆
xiàn rú jìng shuǐzhōng pǔ jiàn xū kōng rì yuèxīng xiù suǒ yǒuzhòngxiàng
现，如净水中普见虚空日月星宿所有众像，
rú cǐ jiē shì cí xíngtóng nǚ guò qù shì zhōngshàngēn zhī lì
如此皆是慈行童女过去世中善根之力。

ěr shí shàn cái tóng zǐ yì niàn suǒ jiàn zhū fó zhī xiàng hé zhǎng
尔时，善财童子忆念所见诸佛之相，合掌
zhānyǎng cí xíngtóng nǚ
瞻仰慈行童女。

ěr shí tóng nǚ gàoshàn cái yán shànnán zǐ cǐ shì bō
尔时，童女告善财言：“善男子！此是般
rě bō luó mì pǔ zhuāngyánmén wǒ yú sān shí liù héng hé shā fó suǒ
若波罗蜜普庄严门，我于三十六恒河沙佛所
qiú dé cǐ fǎ bǐ zhū rú lái gè yǐ yì mén lìng wǒ rù cǐ bō rě bō
求得此法。彼诸如来各以异门，令我入此般若波
luó mì pǔ zhuāngyánmén yī fó suǒyǎn yú bù chóngshuō
罗蜜普庄严门；一佛所演，余不重说。”

shàn cái bó yán shèngzhě cǐ bō rě bō luó mì pǔ zhuāng
善财白言：“圣者！此般若波罗蜜普庄
yánmén jìng jiè yún hé
严门境界云何？”

tóng nǚ dá yán shànnán zǐ wǒ rù cǐ bō rě bō luó mì
童女答言：“善男子！我入此般若波罗蜜

pǔ zhuāngyánmén suí shùn qù xiàng sī wéiguānchá yì chí fēn bié
普庄严门，随顺趣向，思惟观察，忆持分别

shí dé pǔ mén tuó luó ní bǎiwàn ē sēng qí tuó luó ní mén jiē xī xiàn
时得普门陀罗尼，百万阿僧祇陀罗尼门皆悉现

qián suǒ wèi fó chà tuó luó ní mén fó tuó luó ní mén fǎ tuó luó
前。所谓佛刹陀罗尼门、佛陀罗尼门、法陀罗

ní mén zhòngshēng tuó luó ní mén guò qù tuó luó ní mén wèi lái
尼门、众生陀罗尼门、过去陀罗尼门、未来

tuó luó ní mén xiàn zài tuó luó ní mén chángzhù jì tuó luó ní mén
陀罗尼门、现在陀罗尼门、常住际陀罗尼门、

fú dé tuó luó ní mén fú dé zhùdào jù tuó luó ní mén zhì huì tuó luó
福德陀罗尼门、福德助道具陀罗尼门、智慧陀罗

ní mén zhì huì zhùdào jù tuó luó ní mén zhū yuàn tuó luó ní mén
尼门、智慧助道具陀罗尼门、诸愿陀罗尼门、

fēn bié zhū yuàn tuó luó ní mén jí zhū xíng tuó luó ní mén qīng jìng xíng
分别诸愿陀罗尼门、集诸行陀罗尼门、清净行

tuó luó ní mén yuánmǎnxíng tuó luó ní mén yè tuó luó ní mén yè
陀罗尼门、圆满行陀罗尼门、业陀罗尼门、业

bù shī huài tuó luó ní mén yè liú zhù tuó luó ní mén yè suǒ zuò tuó luó
不失坏陀罗尼门、业流注陀罗尼门、业所作陀罗

ní mén shě lí è yè tuó luó ní mén xiū xí zhèng yè tuó luó ní mén
尼门、舍离恶业陀罗尼门、修习正业陀罗尼门、

yè zì zài tuó luó ní mén shànxíng tuó luó ní mén chí shànxíng tuó luó
业自在陀罗尼门、善行陀罗尼门、持善行陀罗

ní mén sān mèi tuó luó ní mén suí shùn sān mèi tuó luó ní mén guān
尼门、三昧陀罗尼门、随顺三昧陀罗尼门、观

chá sān mèi tuó luó ní mén sān mèi jìng jiè tuó luó ní mén cóng sān mèi
察三昧陀罗尼门、三昧境界陀罗尼门、从三昧

qǐ tuó luó ní mén shéntōng tuó luó ní mén xīn hǎi tuó luó ní mén
起陀罗尼门、神通陀罗尼门、心海陀罗尼门、

zhǒngzhǒng xīn tuó luó ní mén zhí xīn tuó luó ní mén zhào xīn chóu lín
种种心陀罗尼门、直心陀罗尼门、照心稠林

tuó luó ní mén tiáo xīn qīng jìng tuó luó ní mén zhī zhòngshēng suǒ cóng
陀罗尼门、调心清净陀罗尼门、知众生所从

shēng tuó luó ní mén zhī zhòngshēng fán nǎo xíng tuó luó ní mén zhī fán
生陀罗尼门、知众生烦恼行陀罗尼门、知烦

nǎo xí qì tuó luó ní mén zhī fán nǎofāngbiàn tuó luó ní mén zhī zhòng
恼习气陀罗尼门、知烦恼方便陀罗尼门、知众

shēng jiě tuó luó ní mén zhī zhòngshēngxíng tuó luó ní mén zhī zhòng
生解陀罗尼门、知众生行陀罗尼门、知众

shēngxíng bù tóng tuó luó ní mén zhī zhòngshēngxìng tuó luó ní mén zhī
生行不同陀罗尼门、知众生性陀罗尼门、知

zhòngshēng yù tuó luó ní mén zhī zhòngshēngxiǎng tuó luó ní mén pǔ
众生欲陀罗尼门、知众生想陀罗尼门、普

jiàn shí fāng tuó luó ní mén shuō fǎ tuó luó ní mén dà bēi tuó luó ní
见十方陀罗尼门、说法陀罗尼门、大悲陀罗尼

mén dà cí tuó luó ní mén jì jìng tuó luó ní mén yán yǔ dào tuó
门、大慈陀罗尼门、寂静陀罗尼门、言语道陀

luó ní mén fāngbiàn fēi fāngbiàn tuó luó ní mén suí shùn tuó luó ní mén
罗尼门、方便非方便陀罗尼门、随顺陀罗尼门、

chā bié tuó luó ní mén pǔ rù tuó luó ní mén wú ài jì tuó luó ní
差别陀罗尼门、普入陀罗尼门、无碍际陀罗尼

mén pǔ biàn tuó luó ní mén fó fǎ tuó luó ní mén pú sà fǎ tuó
门、普遍陀罗尼门、佛法陀罗尼门、菩萨法陀

luó ní mén shēngwén fǎ tuó luó ní mén dú jué fǎ tuó luó ní mén
罗尼门、声闻法陀罗尼门、独觉法陀罗尼门、

shì jiān fǎ tuó luó ní mén shì jiè chéng tuó luó ní mén shì jiè huài tuó
世间法陀罗尼门、世界成陀罗尼门、世界坏陀

luó ní mén shì jiè zhù tuó luó ní mén jìng shì jiè tuó luó ní mén gòu
罗尼门、世界住陀罗尼门、净世界陀罗尼门、垢

shì jiè tuó luó ní mén yú gòu shì jiè xiàn jìng tuó luó ní mén yú jìng shì
世界陀罗尼门、于垢世界现净陀罗尼门、于净世

jiè xiàngòu tuó luó ní mén chúngòu shì jiè tuó luó ní mén chún jìng shì
界现垢陀罗尼门、纯垢世界陀罗尼门、纯净世

jiè tuó luó ní mén píng tǎn shì jiè tuó luó ní mén bù píng tǎn shì jiè
界陀罗尼门、平坦世界陀罗尼门、不平坦世界

tuó luó ní mén fù shì jiè tuó luó ní mén yīn tuó luó wǎng shì jiè tuó
陀罗尼门、覆世界陀罗尼门、因陀罗网世界陀

luó ní mén shì jiè zhuǎn tuó luó ní mén zhī yī xiǎng zhù tuó luó ní mén
罗尼门、世界转陀罗尼门、知依想住陀罗尼门、

xì rù cū tuó luó ní mén cū rù xì tuó luó ní mén jiàn zhū fó tuó luó
细入粗陀罗尼门、粗入细陀罗尼门、见诸佛陀罗

ní mén fēn bié fó shēn tuó luó ní mén fó guāngmíngzhuāngyánwǎng
尼门、分别佛身陀罗尼门、佛光明庄严网

tuó luó ní mén fó yuánmǎn yīn tuó luó ní mén fó fǎ lún tuó luó ní
陀罗尼门、佛圆满音陀罗尼门、佛法轮陀罗尼
mén chéng jiù fó fǎ lún tuó luó ní mén chā bié fó fǎ lún tuó luó ní
门、成就佛法轮陀罗尼门、差别佛法轮陀罗尼
mén wú chā bié fó fǎ lún tuó luó ní mén jiě shì fó fǎ lún tuó luó ní
门、无差别佛法轮陀罗尼门、解释佛法轮陀罗尼
mén zhuàn fó fǎ lún tuó luó ní mén néngzuò fó shì tuó luó ní mén
门、转佛法轮陀罗尼门、能作佛事陀罗尼门、
fēn bié fó zhòng huì tuó luó ní mén rù fó zhòng huì hǎi tuó luó ní mén
分别佛众会陀罗尼门、入佛众会海陀罗尼门、
pǔ zhào fó lì tuó luó ní mén zhū fó sānmèi tuó luó ní mén zhū fó
普照佛力陀罗尼门、诸佛三昧陀罗尼门、诸佛
sānmèi zì zài yòng tuó luó ní mén zhū fó suǒ zhù tuó luó ní mén zhū
三昧自在用陀罗尼门、诸佛所住陀罗尼门、诸
fó suǒ chí tuó luó ní mén zhū fó biànhuà tuó luó ní mén fó zhī zhòng
佛所持陀罗尼门、诸佛变化陀罗尼门、佛知众
shēng xīn xíng tuó luó ní mén zhū fó shéntōngbiànxiàn tuó luó ní mén zhù
生心行陀罗尼门、诸佛神通变现陀罗尼门、住
dōushuàitiāngōng nǎi zhì shì xiàn rù yú niè pán tuó luó ní mén lì yì wú
兜率天宫乃至示现入于涅槃陀罗尼门、利益无
liàngzhòngshēng tuó luó ní mén rù shènshēn fǎ tuó luó ní mén rù wēi
量众生陀罗尼门、入甚深法陀罗尼门、入微
miào fǎ tuó luó ní mén pú tí xīn tuó luó ní mén qǐ pú tí xīn tuó
妙法陀罗尼门、菩提心陀罗尼门、起菩提心陀
luó ní mén zhù pú tí xīn tuó luó ní mén zhūyuàn tuó luó ní mén
罗尼门、助菩提心陀罗尼门、诸愿陀罗尼门、
zhūxíng tuó luó ní mén shéntōng tuó luó ní mén chū lí tuó luó ní mén
诸行陀罗尼门、神通陀罗尼门、出离陀罗尼门、
zǒng chí qīngjìng tuó luó ní mén zhì lún qīngjìng tuó luó ní mén zhì huì
总持清净陀罗尼门、智轮清净陀罗尼门、智慧
qīngjìng tuó luó ní mén pú tí wú liàng tuó luó ní mén zì xīn qīngjìng
清净陀罗尼门、菩提无量陀罗尼门、自心清净
tuó luó ní mén
陀罗尼门。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ bō rě bō luó mì pǔ zhuāngyán
“善男子！我唯知此般若波罗蜜普庄严
mén rú zhū pú sà mó hē sà qí xīn guǎng dà děng xū kōng jiè
门。如诸菩萨摩诃萨，其心广大，等虚空界，

rù yú fǎ jiè fú dé chéngmǎn zhù chū shì fǎ yuǎn shì jiānxíng
入于法界，福德成满，住出世法，远世间行，

zhì yǎn wú yì pǔ guān fǎ jiè huì xīn guǎng dà yóu rú xū kōng yī
智眼无翳，普观法界，慧心广大犹如虚空，一

qiè jìng jiè xī jiē míngjiàn huò wú ài dì dà guāngmíngzàng shànnéng
切境界悉皆明见，获无碍地大光明藏，善能

fēn bié yī qiè fǎ yì xíng yú shì xíng bù rǎn shì fǎ néng yì yú shì fēi
分别一切法义，行于世行不染世法，能益于世非

shì suǒ huài pǔ zuò yī qiè shì jiān yī zhǐ pǔ zhī yī qiè zhòngshēng xīn
世所坏，普作一切世间依止，普知一切众生心

xíng suí qí suǒ yìng ér wèishuō fǎ yú yī qiè shí héng dé zì zài ér
行，随其所应而为说法，于一切时恒得自在；而

wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
我云何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng yǒu yī guó tǔ míngwéi sān
“善男子！于此南方，有一国土，名为三

yǎn bǐ yǒu bǐ qiū míngyuēshànjiàn rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé
眼；彼有比丘，名曰善见。汝诣彼问菩萨云何

xué pú sà xíng xiū pú sà dào
学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā liàn mù zhān
时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，恋慕瞻

yǎng cí tuì ér xíng
仰，辞退而行。

ěr shí shàn cái tóng zǐ sī wéi pú sà suǒ zhùxíngshènshēn sī
尔时，善财童子思惟菩萨所住行甚深，思

wéi pú sà suǒzhèng fǎ shènshēn sī wéi pú sà suǒ rù chùshènshēn sī
惟菩萨所证法甚深，思惟菩萨所入处甚深，思

wéizhòngshēngwēi xì zhì shènshēn sī wéi shì jiān yī xiǎngzhùshènshēn
惟众生微细智甚深，思惟世间依想住甚深，

sī wéizhòngshēngsuǒ zuòxíngshènshēn sī wéizhòngshēng xīn liú zhùshèn
思惟众生所作行甚深，思惟众生心流注甚

shēn sī wéizhòngshēng rú guāngyǐngshènshēn sī wéizhòngshēngmíng
深，思惟众生如光影甚深，思惟众生名

hàoshènshēn sī wéizhòngshēngyánshuōshènshēn sī wéizhuāngyán fǎ
号甚深，思惟众生言说甚深，思惟庄严法

jiè shènshēn sī wéizhòng zhí yè xíngshènshēn sī wéi yè zhuāng shì shì
界甚深，思惟种植业行甚深，思惟业庄饰世

jiānshènshēn
间甚深。

jiàn cì yóuxíng zhì sānyǎnguó yú chéng yì jù luò cūn lín
渐次游行，至三眼国，于城邑聚落、村邻

shì sì chuānyuánshān gǔ yī qiè zhū chù zhōubiàn qiú mì shànjiàn
市肆、川原山谷、一切诸处，周遍求觅善见

bǐ qiū
比丘。

jiàn zài lín zhōng jīng xíngwǎng fǎn zhuàngniánměimào duān
见在林中，经行往返，壮年美貌，端

zhèng kě xǐ qí fà gànqīngyòuxuán bú luàn dǐngyǒu ròu jì pí fū
正可喜。其发绀青右旋不乱，顶有肉髻，皮肤

jīn sè jǐng wénsāndào é guǎngpíngzhèng yǎn mù xiū guǎng rú qīng
金色，颈文三道，额广平正，眼目修广如青

liánhuā chúnkǒudān jié rú pín pó guǒ xiōngbiāowàn zì qī chùpíng
莲华，唇口丹洁如频婆果，胸标卍[2]字，七处平

mǎn qí bì xiāncháng qí zhǐ wǎngmàn shǒu zú zhǎngzhōngyǒu jīn
满，其臂纤长，其指网缦，手足掌中有金

gāng lún qí shēnshū miào rú jìng jū tiān shàng xià duān zhí rú ní jū
刚轮。其身殊妙如净居天，上下端直如尼拘

tuó shù zhūxiàng suí hǎo xī jiē yuánmǎn rú xuěshānwángzhǒngzhǒng
陀树，诸相随好，悉皆圆满，如雪山王种种

yán shì mù shì bú shùn yuánguāng yī xún zhì huì guǎng bó yóu rú
严饰，目视不瞬，圆光一寻。智慧广博犹如

dà hǎi yú zhū jìng jiè xīn wú suǒdòng ruò chén ruò jǔ ruò zhì fēi
大海，于诸境界心无所动，若沉若举，若智非

zhì dòngzhuǎn xì lùn yī qiè jiē xī dé fó suǒxíngpíngděng jìng jiè
智，动转戏论，一切皆息。得佛所行平等境界，

dà bēi jiàohuà yī qiè zhòngshēng xīn wú zàn shě wèi yù lì lè yī qiè
大悲教化一切众生，心无暂舍。为欲利乐一切

zhòngshēng wèi yù kāi shì rú lái fǎ yǎn wèi jiàn rú lái suǒxíng zhī dào
众生，为欲开示如来法眼，为践如来所行之道，

bù chí bú sù shěn dì jīng xíng
不迟不速，审谛经行。

wú liàngtiān lóng yè chā qián tà pó ē xiū luó jiā lóu
无量天、龙、夜叉、乾闼婆、阿修罗、迦楼

[2] 丽本：卐；永乐北藏本及龙藏本：卍

luó jǐn nà luó mó hóu luó qié shì fàn hù shì rén yǔ fēi
罗、紧那罗、摩睺罗伽、释、梵、护世、人与非
rén qián hòu wéi rào zhǔ fāng zhī shén suí fāng huí zhuǎn yǐn dǎo qí qián
人前后围绕，主方之神随方回转引导其前，
zú xíng zhū shén chí bǎo lián huā yǐ chéng qí zú wú jìn guāng shén shū
足行诸神持宝莲华以承其足，无尽光神舒
guāng pò àn yán fú chuáng lín shén yù zhòng zá huā bú dòng zàng dì
光破暗，阎浮幢林神雨众杂华，不动藏地
shén xiàn zhū bǎo zàng pǔ guāng míng xū kōng shén zhuāng yán xū kōng
神现诸宝藏，普光明虚空神庄严虚空，
chéng jiù dé hǎi shén yù mó ní bǎo wú gòu zàng xū mí shān shén tóu dǐng
成就德海神雨摩尼宝，无垢藏须弥山神头顶
lǐ jìng qū gōng hé zhǎng wú ài lì fēng shén yù miào xiāng huā chūn hé
礼敬曲躬合掌，无碍力风神雨妙香华，春和
zhǔ yè shén zhuāng yán qí shēn jǔ tǐ tóu dì cháng jué zhǔ zhòu shén zhí
主夜神庄严其身举体投地，常觉主昼神执
pǔ zhào zhū fāng mó ní chuáng zhù zài xū kōng fàng dà guāng míng
普照诸方摩尼幢住在虚空放大光明。

shí shàn cái tóng zǐ yì bǐ qiū suǒ dǐng lǐ qí zú qū gōng
时，善财童子诣比丘所，顶礼其足，曲躬
hé zhǎng bó yán shèng zhě wǒ yǐ xiān fā ē nòu duō luó sān miǎo
合掌，白言：“圣者！我已先发阿耨多罗三藐
sān pú tí xīn qiú pú sà xíng wǒ wén shèng zhě shàn néng kāi shì zhū pú
三菩提心，求菩萨行。我闻圣者善能开示诸菩
sà dào yuàn wèi wǒ shuō pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú
萨道，愿为我说菩萨云何学菩萨行？云何修菩
sà dào
萨道？”

shàn jiàn dá yán shàn nán zǐ wǒ nián jì shào chū jiā yòu
善见答言：“善男子！我年既少，出家又
jìn wǒ cǐ shēng zhōng yú sān shí bā héng hé shā fó suǒ jìng xiū fàn
近。我此生中，于三十八恒河沙佛所净修梵
hèng huò yǒu fó suǒ yī rì yī yè jìng xiū fàn hèng huò yǒu fó suǒ qī
行，或有佛所一日一夜净修梵行，或有佛所七
rì qī yè jìng xiū fàn hèng huò yǒu fó suǒ bàn yuè yī yuè yī suì
日七夜净修梵行，或有佛所半月、一月、一岁、
bǎi suì wàn suì yì suì nà yóu tā suì nǎi zhì bù kě shuō bù kě
百岁、万岁、亿岁、那由他岁，乃至不可说不可

shuō suì huò yī xiǎo jié huòbàn dà jié huò yī dà jié huò bǎi dà
说岁，或一小劫、或半大劫、或一大劫、或百大

jié nǎi zhì bù kě shuō bù kě shuō dà jié tīngwénmiào fǎ shòuxíng
劫，乃至不可说不可说大劫，听闻妙法，受行

qí jiào zhuāngyánzhūyuàn rù suǒzhèngchù jìng xiū zhūxíng mǎn
其教，庄严诸愿，入所证处，净修诸行，满

zú liù zhǒng bō luó mì hǎi yì jiàn bǐ fó chéngdàoshuō fǎ gè gè
足六种波罗蜜海。亦见彼佛成道说法，各各

chā bié wú yǒu zá luàn zhù chí yí jiào nǎi zhì miè jìn yì zhī bǐ
差别，无有杂乱，住持遗教，乃至灭尽。亦知彼

fó běnsuǒxīngyuàn yǐ sānmèiyuàn lì yán jìng yī qiè zhū fó guó tǔ
佛本所兴愿，以三昧愿力严净一切诸佛国土，

yǐ rù yī qiè xíngsānmèi lì jìng xiū yī qiè zhū pú sà xíng yǐ pǔ xián
以入一切行三昧力净修一切诸菩萨行，以普贤

shèngchū lí lì qīngjìng yī qiè fó bō luó mì
乘出离力清净一切佛波罗蜜。

yòu shànnán zǐ wǒ jīngxíng shí yī niànzhōng yī qiè
“又，善男子！我经行时，一念中，一切

shí fāng jiē xī xiànqián zhì huì qīngjìng gù yī niànzhōng yī qiè shì
十方皆悉现前，智慧清净故；一念中，一切世

jiè jiē xī xiànqián jīngguò bù kě shuō bù kě shuō shì jiè gù yī niàn
界皆悉现前，经过不可说不可说世界故；一念

zhōng bù kě shuō bù kě shuō fó chà jiē xī yánjìng chéng jiù dà yuàn
中，不可说不可说佛刹皆悉严净，成就大愿

lì gù yī niànzhōng bù kě shuō bù kě shuōzhòngshēngchā bié xíng jiē
力故；一念中，不可说不可说众生差别行皆

xī xiànqián mǎn zú shí lì zhì gù yī niànzhōng bù kě shuō bù kě
悉现前，满足十力智故；一念中，不可说不可

shuōzhū fó qīngjìng shēn jiē xī xiànqián chéng jiù pǔ xiánhèngyuàn lì
说诸佛清净身皆悉现前，成就普贤行愿力

gù yī niànzhōng gōngjìng gòngyǎng bù kě shuō bù kě shuō fó chàwēi
故；一念中，恭敬供养不可说不可说佛刹微

chénshù rú lái chéng jiù róuruǎn xīn gòngyǎng rú lái yuàn lì gù yī
尘数如来，成就柔软心供养如来愿力故；一

niànzhōng lǐngshòu bù kě shuō bù kě shuō rú lái fǎ dé zhèng ē sēng
念中，领受不可说不可说如来法，得证阿僧

qí chā bié fǎ zhù chí fǎ lún tuó luó ní lì gù yī niànzhōng bù kě
祇差别法住持法轮陀罗尼力故；一念中，不可

shuō bù kě shuō pú sà xíng hǎi jiē xī xiànqián dé néng jìng yī qiè xíng rú
说不可说菩萨行海皆悉现前，得能净一切行如

yīn tuó luó wǎngyuàn lì gù yī niànzhōng bù kě shuō bù kě shuōzhū
因陀罗网愿力故；一念中，不可说不可说诸

sān mèi hǎi jiē xī xiànqián dé yú yī sān mèimén rù yī qiè sān mèimén
三昧海皆悉现前，得于一三昧门入一切三昧门

jiē lìng qīng jìng yuàn lì gù yī niànzhōng bù kě shuō bù kě shuōzhū gēn
皆令清净愿力故；一念中，不可说不可说诸根

hǎi jiē xī xiànqián dé liǎo zhī zhū gēn jì yú yī gēnzhōngjiàn yī qiè gēn
海皆悉现前，得了知诸根际于一根中见一切根

yuàn lì gù yī niànzhōng bù kě shuō bù kě shuō fó chàwēi chén shù
愿力故；一念中，不可说不可说佛刹微尘数

shí jiē xī xiànqián dé yú yī qiè shí zhuàn fǎ lún zhòngshēng jiè jìn fǎ
时皆悉现前，得于一切时转法轮众生界尽法

lún wú jìn yuàn lì gù yī niànzhōng bù kě shuō bù kě shuō yī qiè sān
轮无尽愿力故；一念中，不可说不可说一切三

shì hǎi jiē xī xiànqián dé liǎo zhī yī qiè shì jiè zhōng yī qiè sān shì fēn
世海皆悉现前，得了知一切世界中一切三世分

wèi zhì guāngmíngyuàn lì gù
位智光明愿力故。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pú sà suí shùndēng jiě tuō mén
“善男子！我唯知此菩萨随顺灯解脱门。

rú zhū pú sà mó hē sà rú jīn gāngdēng yú rú lái jiā zhēnzhèngshòu
如诸菩萨摩诃萨如金刚灯，于如来家真正受

shēng jù zú chéng jiù bù sǐ mìnggēn chángrán zhì dēng wú yǒu jìn miè
生，具足成就不死命根，常然智灯无有尽灭，

qí shēnjiān gù bù kě jǔ huài xiàn yú rú huàn sè xiàng zhī shēn rú
其身坚固不可沮坏，现于如幻色相之身，如

yuán qǐ fǎ wú liàngchā bié suí zhòngshēng xīn gè gè shì xiàn xíngmào
缘起法无量差别，随众生心各各示现，形貌

sè xiàng shì wú lún pǐ dú rènhuǒ zāi suǒ bù néng hài rú jīn gāngshān
色相世无伦匹，毒刃火灾所不能害，如金刚山

wú nénghuàizhě xiáng fú yī qiè zhū mó wàidào qí shēnmiàohǎo rú
无能坏者，降伏一切诸魔外道；其身妙好如

zhēn jīn shān yú tiānrén zhōng zuì wéi shū tè míngchēngguǎng dà mǐ bù
真金山，于天人中最为殊特，名称广大靡不

wén zhī guānzhū shì jiānxián duì mù qián yǎnshēn fǎ zàng rú hǎi wú jìn
闻知，观诸世间咸对目前，演深法藏如海无尽，

fàng dà guāngmíng pǔ zhào shí fāng ruò yǒu jiàn zhě bì pò yī qiè zhàng
放大光明普照十方。若有见者，必破一切障

ài dà shān bì bá yī qiè bú shàngēnběn bì lìng zhòng zhí guǎng dà
碍大山，必拔一切不善根本，必令种植广大

shàngēn rú shì zhī rén nán kě dé jiàn nán kě chū shì ér wǒ yún
善根。如是之人，难可得见，难可出世；而我云

hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng yǒu yī guó tǔ míngyuēmíng
“善男子！于此南方，有一国土，名曰名

wén yú hé zhǔzhōng yǒu yī tóng zǐ míng zì zài zhǔ rǔ yì bǐ
闻；于河渚中，有一童子，名自在主。汝诣彼

wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ wèi yù jiū jìng pú sà yǒngměngqīngjìng zhī
时，善财童子为欲究竟菩萨勇猛清净之

xíng yù dé pú sà dà lì guāngmíng yù xiū pú sà wú shèng wú jìn zhū
行，欲得菩萨大力光明，欲修菩萨无胜无尽诸

gōng dé xíng yù mǎn pú sà jiān gù dà yuàn yù chéng pú sà guǎng dà
功德行，欲满菩萨坚固大愿，欲成菩萨广大

shēn xīn yù chí pú sà wú liàngshèngxíng yú pú sà fǎ xīn wú yàn zú
深心，欲持菩萨无量胜行，于菩萨法心无厌足，

yuàn rù yī qiè pú sà gōng dé yù chángshè yù yī qiè zhòngshēng yù
愿入一切菩萨功德，欲常摄御一切众生，欲

chāoshēng sǐ chóu lín kuàng yě yú shàn zhī shí chángyàojiànwén
超生死稠林旷野，于善知识常乐见闻，

chéng shì gòngyǎng wú yǒuyànjuàn dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā
承事供养无有厌倦；顶礼其足，绕无量匝，

yīn qín zhānyǎng cí tuì ér qù
殷勤瞻仰，辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ shòushànjiàn bǐ qiū jiào yǐ yì niànsòng
尔时，善财童子受善见比丘教已，忆念诵

chí sī wéi xiū xí míngliǎo jué dìng yú bǐ fǎ mén ér dé wù rù
持，思惟修习，明了决定，于彼法门而得悟入。

tiān lóng yè chā qián tà pó zhòngqiánhòuwéirào xiàngmíngwén
天、龙、夜叉、乾闼婆众前后围绕，向名闻

guó zhōubiàn qiú mì zì zài zhǔtóng zǐ
国，周遍求觅自在主童子。

shí yǒutiān lóng qián tà pó děng yú xū kōngzhōnggàoshàn
时，有天、龙、乾闼婆等，于虚空中告善
cái yán shànnán zǐ jīn cǐ tóng zǐ zài hé zhǔshàng ěr shí
财言：“善男子！今此童子在河渚上。”尔时，
shàn cái jí yì qí suǒ jiàn cǐ tóng zǐ shí qiāntóng zǐ suǒgòngwéirào
善财即诣其所，见此童子，十千童子所共围绕，
jù shāwéi xì shàn cái jiàn yǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā hé
聚沙为戏。善财见已，顶礼其足，绕无量匝，合
zhǎnggōngjìng quèzhù yī miàn bó yán shèngzhě wǒ yǐ xiān
掌恭敬，却住一面，白言：“圣者！我已先
fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué
发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云何学
pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào yuànwèi jiě shuō
菩萨行？云何修菩萨道？愿为解说！”

zì zài zhǔyán shànnán zǐ wǒ xī céng yú wénshū shī lì
自在主言：“善男子！我昔曾于文殊师利
tóng zǐ suǒ xiū xué shū shù suàn yìn děng fǎ jí dé wù rù
童子所，修学书、数、算、印等法，即得悟入
yī qiè gōngqiǎoshéntōng zhì fǎ mén shànnán zǐ wǒ yīn cǐ fǎ mén
一切工巧神通智法门。善男子！我因此法门
gù dé zhī shì jiān shū shù suàn yìn jiè chùděng fǎ yì néng
故，得知世间书、数、算、印界处等法，亦能
liáo zhì fēngxián xiāoshòu guǐ mèisuǒzhuó rú shì suǒyǒu yī qiè zhū
疗治风痫、消瘦、鬼魅所著，如是所有一切诸
bìng yì néngzào lì chéng yì jù luò yuán lín tái guàn gōngdiàn wū
病，亦能造立城邑聚落、园林台观、宫殿屋
zháizhǒngzhǒngzhū chù yì shàntiáoliànzhǒngzhǒngxiānyào yì shànyíng
宅种种诸处，亦善调炼种种仙药，亦善营
lǐ tiánnóngshāng gū yī qiè zhū yè qǔ shě jìn tuì xián dé qí suǒ yòu
理田农商估一切诸业，取舍进退咸得其所；又
shàn bié zhī zhòngshēngshēnxiàng zuòshànzuò è dāngshēngshàn qù
善别知众生身相，作善作恶，当生善趣，
dāngshēng è qù cǐ rén yīng dé shēngwénshèngdào cǐ rén yīng dé yuán
当生恶趣，此人应得声闻乘道，此人应得缘
jué shèngdào cǐ rén yīng rù yī qiè zhì dì rú shì děng shì jiē xī néng
觉乘道，此人应入一切智地，如是等事皆悉能
zhī yì lìngzhòngshēngxué xí cǐ fǎ zēngzhǎng jué dìng jiū jìng qīng
知。亦令众生学习此法，增长决定究竟清

jìng
净。

shànnán zǐ wǒ yì néng zhī pú sà suàn fǎ suǒ wèi yī bǎi
“善男子！我亦能知菩萨算法。所谓一百

luò chā wéi yī jù zhī jù zhī jù zhī wéi yī ē yǔ duō ē yǔ duō ē
洛叉为一俱胝，俱胝俱胝为一阿庾多，阿庾多阿

yǔ duō wéi yī nà yóu tā nà yóu tā nà yóu tā wéi yī pín pó luó pín
庾多为一那由他，那由他那由他为一频婆罗，频

pó luó pín pó luó wéi yī jīn jié luó guǎngshuō nǎi zhì yōu bō luó yōu
婆罗频婆罗为一矜羯罗；广说乃至，优钵罗优

bō luó wéi yī bō tóu mó bō tóu mó bō tóu mó wéi yī sēng qí sēng qí
钵罗为一波头摩，波头摩波头摩为一僧祇，僧祇

sēng qí wéi yī qù qù qù wéi yī yù yù yù wéi yī wú shù wú
僧祇为一趣，趣趣为一喻[3]，喻喻[4]为一无数，无

shù wú shù wéi yī wú shù zhuǎn wú shù zhuǎn wú shù zhuǎn wéi yī wú liàng
数无数为一无数转，无数转无数转为一无量，

wú liàng wú liàng wéi yī wú liàng zhuǎn wú liàng zhuǎn wú liàng zhuǎn wéi yī
无量无量为一无量转，无量转无量转为一

wú biān wú biān wú biān wéi yī wú biān zhuǎn wú biān zhuǎn wú biān
无边，无边无边为一无边转，无边转无边

zhuǎn wéi yī wú děng wú děng wú děng wéi yī wú děng zhuǎn wú děng
转为一无等，无等无等为一无等转，无等

zhuǎn wú děng zhuǎn wéi yī bù kě shǔ bù kě shǔ bù kě shǔ wéi yī bù
转无等转为一不可数，不可数不可数为一不

kě shǔ zhuǎn bù kě shǔ zhuǎn bù kě shǔ zhuǎn wéi yī bù kě chēng bù
可数转，不可数转不可数转为一不可称，不

kě chēng bù kě chēng wéi yī bù kě chēng zhuǎn bù kě chēng zhuǎn bù
可称不可称为一不可称转，不可称转不

kě chēng zhuǎn wéi yī bù kě sī bù kě sī bù kě sī wéi yī bù kě
可称转为一不可思，不可思不可思为一不可

sī zhuǎn bù kě sī zhuǎn bù kě sī zhuǎn wéi yī bù kě liàng bù kě
思转，不可思转不可思转为一不可量，不可

liàng bù kě liàng wéi yī bù kě liàng zhuǎn bù kě liàng zhuǎn bù kě liàng
量不可量为一不可量转，不可量转不可量

zhuǎn wéi yī bù kě shuō bù kě shuō bù kě shuō wéi yī bù kě shuō
转为一不可说，不可说不可说为一不可说

[3] 丽本：諭；永乐北藏本及龙藏本：喻
[4] 丽本：諭諭；永乐北藏本及龙藏本：喻喻

zhuǎn bù kě shuōzhuǎn bù kě shuōzhuǎnwéi yī bù kě shuō bù kě shuō
转，不可说转不可说转为一不可说不可说，

cǐ yòu bù kě shuō bù kě shuōwéi yī bù kě shuō bù kě shuōzhuǎn
此又不可说不可说为一不可说不可说转。

shànnán zǐ wǒ yǐ cǐ pú sà suàn fǎ suàn wú liàngyóuxún
“善男子！我以此菩萨算法，算无量由旬

guǎng dà shā jù xī zhī qí nèi kē lì duōshǎo yì néngsuàn zhī dōng
广大沙聚，悉知其内颗粒多少；亦能算知东

fāngsuǒyǒu yī qiè shì jiè zhǒngzhǒngchā bié cì dì ān zhù nán xī běi
方所有一切世界种种差别次第安住，南西北

fāng sì wéishàng xià yì fù rú shì yì néngsuàn zhī shí fāngsuǒyǒu yī
方、四维上下亦复如是；亦能算知十方所有一

qiè shì jiè guǎng xiá dà xiǎo jí yǐ míng zì qí zhōngsuǒyǒu yī qiè jié
切世界广狭大小及以名字，其中所有一切劫

míng yī qiè fó míng yī qiè fǎ míng yī qiè zhòngshēngmíng yī
名、一切佛名、一切法名、一切众生名、一

qiè yè míng yī qiè pú sà míng yī qiè dì míng jiē xī liǎo zhī
切业名、一切菩萨名、一切谛名，皆悉了知。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ yī qiè gōngqiǎo dà shéntōng zhì
“善男子！我唯知此一切工巧大神通智

guāngmíng fǎ mén rú zhū pú sà mó hē sà néng zhī yī qiè zhūzhòng
光明法门。如诸菩萨摩诃萨，能知一切诸众

shēngshù néng zhī yī qiè zhū fǎ pǐn lèi shù néng zhī yī qiè zhū fǎ chā
生数，能知一切诸法品类数，能知一切诸法差

bié shù néng zhī yī qiè sān shì shù néng zhī yī qiè zhòngshēngmíngshù
别数，能知一切三世数，能知一切众生名数，

néng zhī yī qiè zhū fǎ míngshù néng zhī yī qiè zhū rú lái shù néng zhī
能知一切诸法名数，能知一切诸如来数，能知

yī qiè zhū fó míngshù néng zhī yī qiè zhū pú sà shù néng zhī yī qiè
一切诸佛名数，能知一切诸菩萨数，能知一切

pú sà míngshù ér wǒ hé néngshuō qí gōng dé shì qí suǒxíng xiǎn
菩萨名数；而我何能说其功德，示其所行，显

qí jìng jiè zàn qí shèng lì biàn[5] qí yào yù xuān qí zhù dào zhāng
其境界，赞其胜力，辩[5]其乐欲，宣其助道，彰

qí dà yuàn tàn qí miàohèng chǎn qí zhū dù yǎn qí qīngjìng fā
其大愿，叹其妙行，阐其诸度，演其清净，发

[5] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：辩

qí shū shèng zhì huì guāngmíng
其殊 胜 智慧 光 明？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng yǒu yī dà chéng míngyuē hǎi
“善 男子！ 于此南方，有一大 城，名曰海

zhù yǒuyōu pó yí míngwéi jù zú rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué
住；有优婆夷，名为具足。汝诣彼问菩萨云何学

pú sà xíng xiū pú sà dào
菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ wén shì yǔ yǐ jǔ shēnmáo shù huān xǐ
时，善财童子闻是语已，举身毛竖，欢喜

yǒngyuè huò dé xī yǒu xìn yàobǎo xīn chéng jiù guǎng dà lì zhòng
踊跃，获得希有信乐宝心，成 就 广 大利 众

shēng xīn xī néngmíngjiàn yī qiè zhū fó chūxīng cì dì xī néngtōng dá
生 心，悉能 明见一切诸佛出兴次第，悉能 通达

shènshēn zhì huì qīngjìng fǎ lún yú yī qiè qù jiē suí xiànshēn liǎo zhī
甚 深智慧清净法轮，于一切趣皆随现 身，了知

sān shì píngděngjìng jiè chūshēng wú jìn gōng dé dà hǎi fàng dà zhì huì
三世平 等 境界，出 生 无尽 功 德大海，放大智慧

zì zài guāngmíng kāi sān yǒu chéng suǒ yǒuguānyuè dǐng lǐ qí zú
自在 光 明，开三有 城 所有关 钥；顶礼其足，

rào wú liàng zā yīn qín zhānyǎng cí tuì ér qù
绕无量 匝，殷勤瞻 仰，辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ guānchá sī wéishàn zhī shí jiào yóu rú
尔时，善财童子观察思惟善知识教，犹如

jù hǎi shòu dà yún yǔ wú yǒuyàn zú zuò shì niànyán shàn zhī shí
巨海受大云雨无有厌足，作是念言：“善知识

jiào yóu rú chūn rì shēngzhǎng yī qiè shàn fǎ gēnmiáo shàn zhī shí
教，犹如春日，生 长一切善法根苗；善知识

jiào yóu rú mǎnyuè fán suǒzhào jí jiē shǐ qīngliáng shàn zhī shí jiào
教，犹如满月，凡所照及皆使清 凉；善知识教，

rú xià xuěshān néngchú yī qiè zhūshòu rè kě shàn zhī shí jiào rú
如夏雪山，能除一切诸兽热渴；善知识教，如

fāng chí rì néng kāi yī qiè shàn xīn liánhuā shàn zhī shí jiào rú dà
芳池日，能开一切善心莲华；善知识教，如大

bǎozhōu zhǒngzhǒng fǎ bǎochōngmǎn qí xīn shàn zhī shí jiào rú
宝洲，种 种法宝 充 满其心；善知识教，如

yán fú shù jī jí yī qiè fú zhì huāguǒ shàn zhī shí jiào rú dà lóng
阎浮树，积集一切福智华果；善知识教，如大龙

wáng yú xū kōngzhōngyóu xì zì zài shàn zhī shí jiào rú xū mí shān
王，于虚空 中 游戏自在；善 知识教，如须弥山

wú liàngshàn fǎ sān shí sāntiān yú zhōng zhǐ zhù shàn zhī shí jiào yóu
无量 善 法，三十三天于 中 止住；善 知识教，犹

rú dì shì zhòng huì wéi rào wú néngyìng bì néng fú yì dào xiū
如帝释， 众 会围绕，无 能 映蔽， 能 伏异道、修

luó jūn zhòng rú shì sī wéi
罗军 众 。”如是思惟。

jiàn cì yóuxíng zhì hǎi zhù chéng chùchùxún mì cǐ yōu pó yí
渐次游行，至海住 城，处处寻觅此优婆夷。

shí bǐ zhòng rén xiángào zhī yán shànnán zǐ cǐ yōu pó yí zài
时，彼 众 人咸告之言：“善 男子！此优婆夷在

cǐ chéngzhōngsuǒ zhùzhái nèi shàn cái wén yǐ jí yì qí mén
此 城 中 所住宅内。”善财闻已，即诣其门，

hé zhǎng ér lì
合 掌 而立。

qí zháiguǎng bó zhǒngzhǒngzhuāngyán zhòngbǎoyuánqiángzhōu
其宅 广 博，种 种 庄 严，众 宝 垣 墙 周

zā wéi rào sì miàn jiē yǒubǎozhuāngyánmén shàn cái rù yǐ jiàn
匝围绕，四 面 皆有宝 庄 严门。善财入已，见

yōu pó yí chǔ yú bǎozuò shèngniánhǎo sè duānzhèng kě xǐ sù
优婆夷处于宝座， 盛 年好色， 端 正 可喜，素

fú chuí fà shēn wú yīng luò qí shēn sè xiàngwēi dé guāngmíng chú
服垂发，身无璎珞，其身色 相威德 光 明，除

fó pú sà yú wú néng jí yú qí zhái nèi fū shí yì zuò chāochū
佛菩萨余无 能 及。于其宅内，敷十亿座， 超 出

rén tiān yī qiè suǒyǒu jiē shì pú sà yè lì chéng jiù zháizhōng wú
人、天一切所有，皆是菩萨业力 成 就。宅 中 无

yǒu yī fú yǐn shí jí yú yī qiè zī shēng zhī wù dàn yú qí qián zhì
有衣服、饮食及余一切资 生 之物，但于其前置

yī xiǎo qì fù yǒu yī wàntóng nǚ wéi rào wēi yí sè xiàng rú tiān cǎi
一小器。复有一万 童女围绕，威仪色 相如天采

nǚ miàobǎoyán jù zhuāng shì qí shēn yán yīn měimiào wénzhě xǐ
女，妙 宝严具 庄 饰其身，言音美 妙，闻者喜

yuè cháng zài zuǒyòu qīn jìn zhānyǎng sī wéiguānchá qū gōng
悦， 常 在左右，亲近瞻 仰，思惟观 察，曲 躬

dī shǒu yìng qí jiàomìng bǐ zhū tóng nǚ shēnchūmiàoxiāng pǔ
低首，应其教 命。彼诸童女， 身出妙 香，普

xūn yī qiè ruò yǒuzhòngshēng yù sī xiāngzhě jiē bú tuì zhuǎn wú
熏一切；若有众 生 遇斯香 者，皆不退 转 ，无

nù hài xīn wú yuàn jié xīn wú qiān jí xīn wú chǎnkuáng xīn wú
怒害心，无 怨 结心，无悭嫉心，无 谄 诳 心，无

xiǎn qū xīn wú zēng ài xīn wú chēn huì xīn wú xià liè xīn wú
险曲心，无憎爱心，无 瞋 恚心，无下劣心，无

gāomàn xīn shēngpíngděng xīn qǐ dà cí xīn fā lì yì xīn zhù
高慢心，生 平 等心，起大慈心，发利益心，住

lǜ yí xīn lí tān qiú xīn wén qí yīn zhě huān xǐ yǒngyuè jiàn
律仪心，离贪求心。闻其音者，欢喜踊跃；见

qí shēnzhě xī lí tān rǎn
其身者，悉离贪染。

ěr shí shàn cái jì jiàn jù zú yōu pó yí yǐ dǐng lǐ qí zú
尔时，善财既见具足优婆夷已，顶礼其足，

gōng jìng wéi rào hé zhǎng ér lì bó yán shèngzhě wǒ yǐ xiān
恭敬围绕，合 掌 而立，白言：“圣 者！我已先

fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué
发阿耨多罗三 藐 三菩提心，而未知菩萨云何学

pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wénshèngzhě shànnéngyòu huì
菩萨行？云何修菩萨道？我闻 圣 者善 能 诱诲，

yuànwèi wǒ shuō
愿 为我说！”

bǐ jí gàoyán shànnán zǐ wǒ dé pú sà wú jìn fú dé
彼即告言：“善 男子！我得菩萨无尽福德

zàng jiě tuō mén néng yú rú shì yī xiǎo qì zhōng suí zhūzhòngshēng
藏解脱门，能于如是一小器 中 ，随诸 众 生

zhǒngzhǒng yù yào chūshēngzhǒngzhǒngměiwèi yǐn shí xī lìng chōng
种 种欲乐，出 生 种 种美味饮食，悉令 充

mǎn jiǎ shǐ bǎizhòngshēng qiānzhòngshēng bǎiqiānzhòngshēng
满。假使百 众 生 、千 众 生 、百千 众 生 、

yì zhòngshēng bǎi yì zhòngshēng qiān yì zhòngshēng bǎiqiān yì
亿 众 生 、百亿 众 生 、千亿 众 生 、百千亿

nà yóu tā zhòngshēng nǎi zhì bù kě shuō bù kě shuōzhòngshēng jiǎ
那由他 众 生 ，乃至不可说不可说 众 生 ；假

shǐ yán fú tí wēichén shùzhòngshēng yī sì tiān xià wēichén shùzhòng
使阎浮提微尘数 众 生 、一四天下微尘数 众

shēng xiǎoqiān shì jiè zhōngqiān shì jiè dà qiān shì jiè nǎi zhì
生 ，小千世界、中 千世界、大千世界，乃至

bù kě shuō bù kě shuō fó chà wēi chén shù zhòng shēng jiǎ shǐ shí fāng
不可说不可说佛刹微尘数众生；假使十方
shì jiè yī qiè zhòng shēng suí qí yù yào xī lìng chōng mǎn ér qí yǐn
世界一切众生，随其欲乐悉令充满，而其饮
shí wú yǒu qióng jìn yì bù jiǎn shǎo rú shì yǐn shí rú shì zhǒng zhǒng
食无有穷尽亦不减少。如是[6]饮食，如是种种
shàng wèi zhǒng zhǒng chuáng zuò zhǒng zhǒng yī fú zhǒng zhǒng wò
上味、种种床座、种种衣服、种种卧
jù zhǒng zhǒng chē shèng zhǒng zhǒng huā zhǒng zhǒng mán zhǒng
具、种种车乘、种种华、种种鬘、种
zhǒng xiāng zhǒng zhǒng tú xiāng zhǒng zhǒng shāo xiāng zhǒng zhǒng mò
种香、种种涂香、种种烧香、种种末
xiāng zhǒng zhǒng zhēn bǎo zhǒng zhǒng yīng luò zhǒng zhǒng chuáng
香、种种珍宝、种种璎珞、种种幢、
zhǒng zhǒng fān zhǒng zhǒng gài zhǒng zhǒng shàng miào zī shēng zhī jù
种种幡、种种盖、种种上妙资生之具，
suí yì suǒ yào xī lìng chōng zú
随意所乐悉令充足。

yòu shàn nán zǐ jiǎ shǐ dōng fāng yī shì jiè zhōng shēng
“又，善男子！假使东方一世界中，声
wén dú jué sì wǒ shí yǐ jiē zhèng shēng wén pì zhī fó guǒ zhù
闻、独觉食我食已，皆证声闻、辟支佛果，住
zuì hòu shēn rú yī shì jiè zhōng rú shì bǎi shì jiè qiān shì jiè
最后身；如一世界中，如是百世界、千世界、
bǎi qiān shì jiè yì shì jiè bǎi yì shì jiè qiān yì shì jiè bǎi qiān
百千世界、亿世界、百亿世界、千亿世界、百千
yì shì jiè bǎi qiān yì nà yóu tā shì jiè yán fú tí wēi chén shù shì jiè
亿世界、百千亿那由他世界、阎浮提微尘数世界、
yī sì tiān xià wēi chén shù shì jiè xiǎo qiān guó tǔ wēi chén shù shì jiè
一四天下微尘数世界、小千国土微尘数世界、
zhōng qiān guó tǔ wēi chén shù shì jiè sān qiān dà qiān guó tǔ wēi chén shù
中千国土微尘数世界、三千大千国土微尘数
shì jiè nǎi zhì bù kě shuō bù kě shuō fó chà wēi chén shù shì jiè zhōng
世界，乃至不可说不可说佛刹微尘数世界中，
suǒ yǒu yī qiè shēng wén dú jué sì wǒ shí yǐ jiē zhèng shēng wén
所有一切声闻、独觉食我食已，皆证声闻、

[6] 丽本：如；永乐北藏本及龙藏本：如是

pì zhī fó guǒ zhù zuì hòushēn rú yú dōngfāng nán xī běi
辟支佛果，住最后身。如于东方，南、西、北

fāng sì wéi shàng xià yì fù rú shì
方，四维、上、下，亦复如是。

yòu shànnán zǐ dōngfāng yī shì jiè nǎi zhì bù kě shuō
“又，善男子！东方一世界，乃至不可说

bù kě shuō fó chà wēi chén shù shì jiè zhōng suǒ yǒu yī shēng suǒ xì pú
不可说佛刹微尘数世界中，所有一生所系菩

sà sì wǒ shí yǐ jiē pú tí shù xià zuò yú dào chǎng xiáng fú mó jūn
萨食我食已，皆菩提树下坐于道场，降伏魔军，

chéng ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí rú dōngfāng nán xī
成阿耨多罗三藐三菩提；如东方，南、西、

běi fāng sì wéi shàng xià yì fù rú shì
北方，四维、上、下，亦复如是。

shàn nán zǐ rǔ jiàn wǒ cǐ shí qiān tóng nǚ juàn shǔ yǐ
“善男子！汝见我此十千童女眷属以

fǒu
不？”

dá yán yǐ jiàn
答言：“已见。”

yōu pó yí yán shànnán zǐ cǐ shí qiāntóng nǚ ér wéi
优婆夷言：“善男子！此十千童女而为

shàngshǒu rú shì juànshǔ bǎi wàn ē sēng qí jiē xī yǔ wǒ tóngxíng
上首，如是眷属百万阿僧祇，皆悉与我同行、

tóngyuàn tóngshàngēn tóngchū lí dào tóngqīngjìng jiě tóngqīng
同愿、同善根、同出离道、同清净解、同清

jìng niàn tóngqīngjìng qù tóng wú liàng jué tóng dé zhū gēn tóngguǎng
净念、同清净趣、同无量觉、同得诸根、同广

dà xīn tóngsuǒxíngjìng tóng lǐ tóng yì tóngmíngliǎo fǎ tóng
大心、同所行境、同理、同义、同明了法、同

jìng sè xiàng tóng wú liàng lì tóng zuì jīng jìn tóngzhèng fǎ yīn
净色相、同无量力、同最精进、同正法音、

tóng suí lèi yīn tóngqīngjìng dì yī yīn tóngzàn wú liàngqīngjìng gōng dé
同随类音、同清净第一音、同赞无量清净功德、

tóngqīngjìng yè tóngqīngjìng bào tóng dà cí zhōu pǔ jiù hù yī qiè
同清净业、同清净报、同大慈周普救护一切、

tóng dà bēi zhōu pǔ chéng shú zhòngshēng tóngqīngjìng shēn yè suí yuán jí
同大悲周普成熟众生、同清净身业随缘集

qǐ lìng jiàn zhě xīn yuè tóngqīng jìng kǒu yè suí shì yǔ yánxuān bù fǎ huà
起令见者欣悦、同清净口业随世语言宣布法化、

tóngwǎng yì yī qiè zhū fó zhòng huì dàochǎng tóngwǎng yì yī qiè fó
同往诣一切诸佛众会道场、同往诣一切佛

chàgòngyǎng zhū fó tóngnéngxiànjiàn yī qiè fǎ mén tóngzhù pú sà
刹供养诸佛、同能现见一切法门、同住菩萨

qīngjìngxíng dì
清净行地。

shànnán zǐ shì shí qiāntóng nǚ néng yú cǐ qì qǔ shàng
“善男子！是十千童女，能于此器取上

yǐn shí yī chà nà qǐngbiàn zhì shí fāng gòngyǎng yī qiè hòushēn pú sà
饮食，一刹那顷遍至十方，供养一切后身菩萨、

shēngwén dú jué nǎi zhì biàn jí zhū è guǐ qù jiē lìng chōng zú
声闻、独觉，乃至遍及诸饿鬼趣，皆令充足。

shànnán zǐ cǐ shí qiān nǚ yǐ wǒ cǐ qì néng yú tiānzhōngchōng zú
善男子！此十千女以我此器，能于天中充足

tiān shí nǎi zhì rénzhōngchōng zú rén shí shànnán zǐ qiě dài xū yú
天食，乃至人中充足人食。善男子！且待须臾，

rǔ dāng zì jiàn
汝当自见。”

shuō shì yǔ shí shàn cái zé jiàn wú liàngzhòngshēngcóng sì mén
说是语时，善财则见无量众生从四门

rù jiē yōu pó yí běnyuànsuǒqǐng jì lái jí yǐ fū zuò lìng zuò
入，皆优婆夷本愿所请。既来集已，敷座令坐，

suí qí suǒ xū jǐ shī yǐn shí xī shǐ chōng zú gàoshàn cái yán
随其所须，给施饮食，悉使充足。告善财言：

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ wú jìn fú dé zàng jiě tuō mén rú zhū
“善男子！我唯知此无尽福德藏解脱门。如诸

pú sà mó hē sà yī qiè gōng dé yóu rú dà hǎi shènshēn wú jìn yóu
菩萨摩诃萨一切功德，犹如大海甚深无尽，犹

rú xū kōngguǎng dà wú jì rú rú yì zhūmǎnzhòngshēngyuàn rú dà
如虚空广大无际，如如意珠满众生愿，如大

jù luò suǒ qiú jiē dé rú xū mí shān pǔ jí zhòngbǎo yóu rú ào zàng
聚落所求皆得，如须弥山普集众宝，犹如奥藏

chángzhù fǎ cái yóu rú míngdēng pò zhū hēi àn yóu rú gāo gài pǔ yìn
常贮法财，犹如明灯破诸黑暗，犹如高盖普荫

qúnshēng ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
群生；而我云何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ nánfāngyǒuchéng míngyuē dà xīng bǐ yǒu jū
“善男子！南方有城，名曰大兴；彼有居

shì míngyuēmíng zhì rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng
士，名曰明智。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、

xiū pú sà dào
修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā zhānyǎng
时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，瞻仰

wú yàn cí tuì ér qù
无厌，辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ dé wú jìn zhuāngyán fú dé zàng jiě tuō
尔时，善财童子得无尽庄严福德藏解脱

guāngmíng yǐ sī wéi bǐ fú dé dà hǎi guānchá bǐ fú dé xū kōng
光明已，思惟彼福德大海，观察彼福德虚空，

qù bǐ fú dé jù dēng bǐ fú dé shān shè bǐ fú dé zàng rù bǐ
趣彼福德聚，登彼福德山，摄彼福德藏，入彼

fú dé yuān yóu bǐ fú dé chí jìng bǐ fú dé lún jiàn bǐ fú dé zàng
福德渊，游彼福德池，净彼福德轮，见彼福德藏，

rù bǐ fú dé mén xíng bǐ fú dé dào xiū bǐ fú dé zhǒng
入彼福德门，行彼福德道，修彼福德种。

jiàn cì ér xíng zhì dà xīngchéng zhōubiàn tuī qiú míng zhì zhǎng
渐次而行，至大兴城，周遍推求明智长

zhě yú shàn zhī shí xīn shēng kě yǎng yǐ shàn zhī shí xūn xí qí xīn
者。于善知识心生渴仰，以善知识熏习其心，

yú shàn zhī shí zhì yù jiān gù fāngbiàn qiú jiàn zhū shàn zhī shí xīn bú tuì
于善知识志欲坚固，方便求见诸善知识心不退

zhuǎn yuàn dé chéng shì zhū shàn zhī shí xīn wú xiè juàn zhī yóu yī zhǐ
转，愿得承事诸善知识心无懈倦；知由依止

shàn zhī shí gù néngmǎnzhòngshàn zhī yóu yī zhǐ shàn zhī shí gù
善知识故，能满众善；知由依止善知识故，

néngshēngzhòng fú zhī yóu yī zhǐ shàn zhī shí gù néngzhǎngzhòngxíng
能生众福；知由依止善知识故，能长众行；

zhī yóu yī zhǐ shàn zhī shí gù bù yóu tā jiào zì néngchéng shì yī qiè
知由依止善知识故，不由他教，自能承事一切

shànyǒu rú shì sī wéi shí zhǎng qí shàngēn jìng qí shēn xīn zēng
善友。如是思惟时，长其善根，净其深心，增

qí gēnxìng yì qí dé běn jiā qí dà yuàn guǎng qí dà bēi jìn
其根性，益其德本，加其大愿，广其大悲，近

yī qiè zhì jù pǔ xiándào zhàomíng yī qiè zhū fó zhèng fǎ zēngzhǎng
一切智，具普贤道，照明一切诸佛正法，增长
rú lái shí lì guāngmíng
如来十力光明。

ěr shí shàn cái jiàn bǐ jū shì zài qí chéng nèi shì sì qú dào qī
尔时，善财见彼居士在其城内市四衢道七
bǎo tái shàng chǔ wú shù bǎozhuāngyán zhī zuò qí zuòmiàohǎo qīng
宝台上，处无数宝庄严之座。其座妙好，清
jìng mó ní yǐ wéi qí shēn jīn gāng dì qīng yǐ wéi qí zú bǎoshéngjiāo
净摩尼以为其身，金刚帝青以为其足，宝绳交
luò wǔ bǎi miàobǎo ér wéijiào shì fū tiānbǎo yī jiàntiānchuángfān
络，五百妙宝而为校饰；敷天宝衣，建天幢幡，
zhāng dà bǎowǎng shī dà bǎozhàng yán fú tán jīn yǐ wéi qí gài
张大宝网，施大宝帐；阎浮檀金以为其盖，
pí liú lí bǎo yǐ wéi qí gān lìng rén zhí chí yǐ fù qí shàng é wáng
毗琉璃宝以为其竿，令人执持以覆其上；鹅王
yǔ hé qīngjìngyán jié yǐ wéi qí shàn xūnzhòngmiàoxiāng yù zhòngtiān
羽翮清净严洁以为其扇；熏众妙香，雨众天
huā zuòyòuchángzòu wǔ bǎi yuè yīn qí yīn měimiàoguò yú tiānyuè
华；左右常奏五百乐音，其音美妙过于天乐，
zhòngshēngwénzhě wú bú yuè yù shí qiānjuànshǔ qiánhòuwéirào sè
众生闻者无不悦豫。十千眷属前后围绕，色
xiàngduānyán rén suǒ xǐ jiàn tiānzhuāngyán jù yǐ wéiyán shì yú
相端严，人所喜见，天庄严具以为严饰，于
tiān rénzhōng zuì shèng wú bǐ xī yǐ chéng jiù pú sà zhì yù jiē yǔ
天人中最胜无比，悉已成就菩萨志欲，皆与
jū shì tóng xī shàngēn shì lì zhān duì chéng qí jiàomìng
居士同昔善根，侍立瞻对，承其教命。

ěr shí shàn cái dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā hé zhǎng ér
尔时，善财顶礼其足，绕无量匝，合掌而
lì bó yán shèngzhě wǒ wèi lì yì yī qiè zhòngshēng gù wèi
立，白言：“圣者！我为利益一切众生故，为
lìng yī qiè zhòngshēngchūzhū kǔ nàn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng jiū
令一切众生出诸苦难故，为令一切众生究
jìng ān lè gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchūshēng sǐ hǎi gù wèi lìng
竟安乐故，为令一切众生出生死海故，为令
yī qiè zhòngshēngzhù fǎ bǎozhōu gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng kū jié
一切众生住法宝洲故，为令一切众生枯竭

ài hé gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng qǐ dà cí bēi gù wèi lìng yī qiè
爱河故，为令一切众生起大慈悲故，为令一切

zhòngshēng shě lí yù ài gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng kě yǎng fó zhì
众生舍离欲爱故，为令一切众生渴仰佛智

gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng chūshēng sǐ kuàng yě gù wèi lìng yī qiè
故，为令一切众生出生死旷野故，为令一切

zhòngshēng yào zhū fó gōng dé gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng chūsān jiè
众生乐诸佛功德故，为令一切众生出三界

chéng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng rù yī qiè zhì chéng gù fā ē nòu
城故，为令一切众生入一切智城故，发阿耨

duō luó sān miǎo sān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng
多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云何学菩萨行，

yún hé xiū pú sà dào néng wèi yī qiè zhòngshēng zuò yī zhǐ chù
云何修菩萨道，能为一切众生作依止处？”

zhǎng zhě gào yán shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ nǎi
长者告言：“善哉善哉！善男子！汝乃

néng fā ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn
能发阿耨多罗三藐三菩提心。

shànnán zǐ fā ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn shì
“善男子！发阿耨多罗三藐三菩提心，是

rén nán dé ruò néng fā xīn shì rén zé néng qiú pú sà xíng zhí yù
人难得。若能发心，是人则能求菩萨行，值遇

shàn zhī shí héng wú yàn zú qīn jìn shàn zhī shí héng wú láo juàn gòng
善知识恒无厌足，亲近善知识恒无劳倦，供

yǎng shàn zhī shí héng bù pí xiè jǐ shì shàn zhī shí bù shēng yōu qī
养善知识恒不疲懈，给侍善知识不生忧戚，

qiú mì shàn zhī shí zhōng bú tuì zhuǎn ài niàn shàn zhī shí zhōng bú fàng
求觅善知识终不退转，爱念善知识终不放

shě chéng shì shàn zhī shí wú zàn xiū xī zhān yǎng shàn zhī shí wú shí
舍，承事善知识无暂休息，瞻仰善知识无时

qì zhǐ xíng shàn zhī shí jiào wèi céng dài duò bǐng shàn zhī shí xīn wú yǒu
憩止，行善知识教未曾怠惰，禀善知识心无有

wù shī
误失。

shànnán zǐ rǔ jiàn wǒ cǐ zhòng huì rén fǒu
“善男子！汝见我此众会人不？”

shàn cái dá yán wéi rán yǐ jiàn
善财答言：“唯然！已见。”

jū shì yán shànnán zǐ wǒ yǐ lìng qí fā ē nòuduō luó
居士言：“善男子！我已令其发阿耨多罗
sānmiǎosān pú tí xīn shēng rú lái jiā zēngzhǎngbái fǎ ān zhù
三藐三菩提心，生如来家，增长白法，安住
wú liàngzhū bō luó mì xué fó shí lì lí shì jiānzhǒng zhù rú lái
无量诸波罗蜜，学佛十力，离世间种，住如来
zhǒng qì shēng sǐ lún zhuànzhèng fǎ lún miè sān è qù zhùzhèng
种，弃生死轮，转正法轮，灭三恶趣，住正
fǎ qù rú zhū pú sà xī néng jiù hù yī qiè zhòngshēng
法趣，如诸菩萨悉能救护一切众生。

shànnán zǐ wǒ dé suí yì chūshēng fú dé zàng jiě tuō mén
“善男子！我得随意出生福德藏解脱门，
fán yǒu suǒ xū xī mǎn qí yuàn suǒ wèi yī fú yīng luò xiàng mǎ
凡有所须悉满其愿。所谓衣服、璎珞、象马、
chēshèng huāxiāng chuáng gài yǐn shí tāngyào fángshè wū
车乘、华香、幢盖、饮食、汤药、房舍、屋
zhái chuángzuò dēng jù nú bì niú yáng jí zhū shì shǐ rú
宅、床座、灯炬、奴婢、牛羊及诸侍使，如
shì yī qiè zī shēng zhī wù zhū yǒu suǒ xū xī lìng chōngmǎn nǎi zhì wèi
是一切资生之物，诸有所须悉令充满，乃至为
shuōzhēn shí miào fǎ shànnán zǐ qiě dài xū yú rǔ dāng zì
说真实妙法。善男子！且待须臾，汝当自
jiàn
见。”

shuō shì yǔ shí wú liàngzhòngshēng cóngzhǒngzhǒngfāngsuǒ
说是语时，无量众生从种种方所、
zhǒngzhǒng shì jiè zhǒngzhǒngguó tǔ zhǒngzhǒngchéng yì xíng lèi
种种世界、种种国土、种种城邑，形类
gè bié ài yù bù tóng jiē yǐ pú sà wǎng xī yuàn lì qí shù wú
各别，爱欲不同，皆以菩萨往昔愿力，其数无
biān jù lái jí huì gè suí suǒ yù ér yǒu qiú qǐng
边俱来集会，各随所欲而有求请。

ěr shí jū shì zhī zhòng pǔ jí xū yú xì niàn yǎng shì xū
尔时，居士知众普集，须臾系念，仰视虚
kōng rú qí suǒ xū xī cóngkōng xià yī qiè zhòng huì pǔ jiē mǎn
空；如其所须，悉从空下，一切众会普皆满
zú rán hòu fù wèishuōzhǒngzhǒng fǎ suǒ wèi wèi dé měi shí ér chōng
足。然后复为说种种法。所谓为得美食而充

zú zhě yǔ shuōzhǒngzhǒng jí fú dé xíng lí pín qióngxíng zhī zhū
足者，与说种种集福德行、离贫穷行、知诸

fǎ xíng chéng jiù fǎ xǐ chányuè shí xíng xiū xí jù zú zhūxiànghǎoxíng
法行、成就法喜禅悦食行、修习具足诸相好行、

zēngzhǎngchéng jiù nán qū fú xíng shànnéngliǎo dá wú shàng shí xíng
增长成就难屈伏行、善能了达无上食行、

chéng jiù wú jìn dà wēi dé lì xiángmóyuàn xíng wèi dé hǎo yǐn ér
成就无尽大威德力降魔冤[7]行；为得好饮而

chōng zú zhě yǔ qí shuō fǎ lìng yú shēng sǐ shě lí ài zhuó
充足者，与其说法，令于生死，舍离爱著，

rù fó fǎ wèi wèi dé zhǒngzhǒngzhūshàngwèizhě yǔ qí shuō fǎ
入佛法味；为得种种诸上味者，与其说法，

jiē lìnghuò dé zhū fó rú lái shàngwèi zhī xiàng wèi dé chēshèng ér
皆令获得诸佛如来上味之相；为得车乘而

chōng zú zhě yǔ qí xuānshuōzhǒngzhǒng fǎ mén jiē lìng dé zài mó hē
充足者，与其宣说种种法门，皆令得载摩诃

yǎnshèng wèi dé yī fú ér chōng zú zhě yǔ qí shuō fǎ lìng dé qīng
衍乘；为得衣服而充足者，与其说法，令得清

jìng cán kuì zhī yī nǎi zhì rú lái qīngjìngmiào sè rú shì yī qiè mǐ bù
净惭愧之衣，乃至如来清净妙色。如是一切靡不

zhōushàn ránhòu xī wèi rú yìngshuō fǎ jì wén fǎ yǐ huán guī běn
周赡，然后悉为如应说法。既闻法已，还归本

chù
处。

ěr shí jū shì wèishàn cái tóng zǐ shì xiàn pú sà bù kě sī yì
尔时，居士为善财童子示现菩萨不可思议

jiě tuō jìng jiè yǐ gàoyán shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ suí yì chū
解脱境界已，告言：“善男子！我唯知此随意出

shēng fú dé zàng jiě tuōmén rú zhū pú sà mó hē sà chéng jiù bǎoshǒu
生福德藏解脱门。如诸菩萨摩诃萨成就宝手，

biàn fù yī qiè shí fāngguó tǔ yǐ zì zài lì pǔ yù yī qiè zī shēng zhī
遍覆一切十方国土，以自在力普雨一切资生之

jù suǒ wèi yù zhǒngzhǒng sè bǎo zhǒngzhǒng sè yīngluò zhǒngzhǒng
具，所谓雨种种色宝、种种色璎珞、种种

sè bǎoguān zhǒngzhǒng sè yī fú zhǒngzhǒng sè yīn yuè zhǒngzhǒng
色宝冠、种种色衣服、种种色音乐、种种

[7] 丽本：怨；永乐北藏本及龙藏本：冤

sè huā zhǒngzhǒng sè xiāng zhǒngzhǒng sè mò xiāng zhǒngzhǒng sè
色华、种种色香、种种色末香、种种色
shāoxiāng zhǒngzhǒng sè bǎo gài zhǒngzhǒng sè chuáng fān biànmǎn
烧香、种种色宝盖、种种色幢幡，遍满
yī qiè zhòngshēng zhù chù jí zhū rú lái zhòng huì dào chǎng huò yǐ
一切众生住处，及诸如来众会道场，或以
chéng shú yī qiè zhòngshēng huò yǐ gòngyǎng yī qiè zhū fó ér wǒ yún
成熟一切众生，或以供养一切诸佛；而我云
hé néng zhī néngshuō bǐ zhū gōng dé zì zài shén lì
何能知能说彼诸功德自在神力？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng yǒu yī dà chéng míng shī zǐ
“善男子！于此南方，有一大城，名师子
gōng bǐ yǒuzhǎngzhě míng fǎ bǎo jì rǔ kě wǎngwèn pú sà yún
宫；彼有长者，名法宝髻。汝可往问菩萨云
hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
何学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ huān xǐ yǒngyuè gōng jìng zūn zhòng rú
时，善财童子欢喜踊跃，恭敬尊重，如
dì zǐ lǐ zuò rú shì niàn yóu cǐ jū shì hù niàn yú wǒ lìng wǒ
弟子礼，作如是念：“由此居士护念于我，令我
dé xiàn yī qiè zhì dào bú duàn ài niànshàn zhī shí jiàn bú huàizūn
得见一切智道，不断爱念善知识见，不坏尊
zhòngshàn zhī shí xīn chángnéng suí shùnshàn zhī shí jiào jué dìngshēn
重善知识心，常能随顺善知识教，决定深
xìn shàn zhī shí yǔ héng fā shēn xīn shì shàn zhī shí dǐng lǐ qí zú
信善知识语，恒发深心事善知识。”顶礼其足，
rào wú liàng zā yīn qín zhānyǎng cí tuì ér qù
绕无量匝，殷勤瞻仰，辞退而去。

大方广佛华严经卷第六十五

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折

nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴

bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆

suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询百城烟水渺无垠.

zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

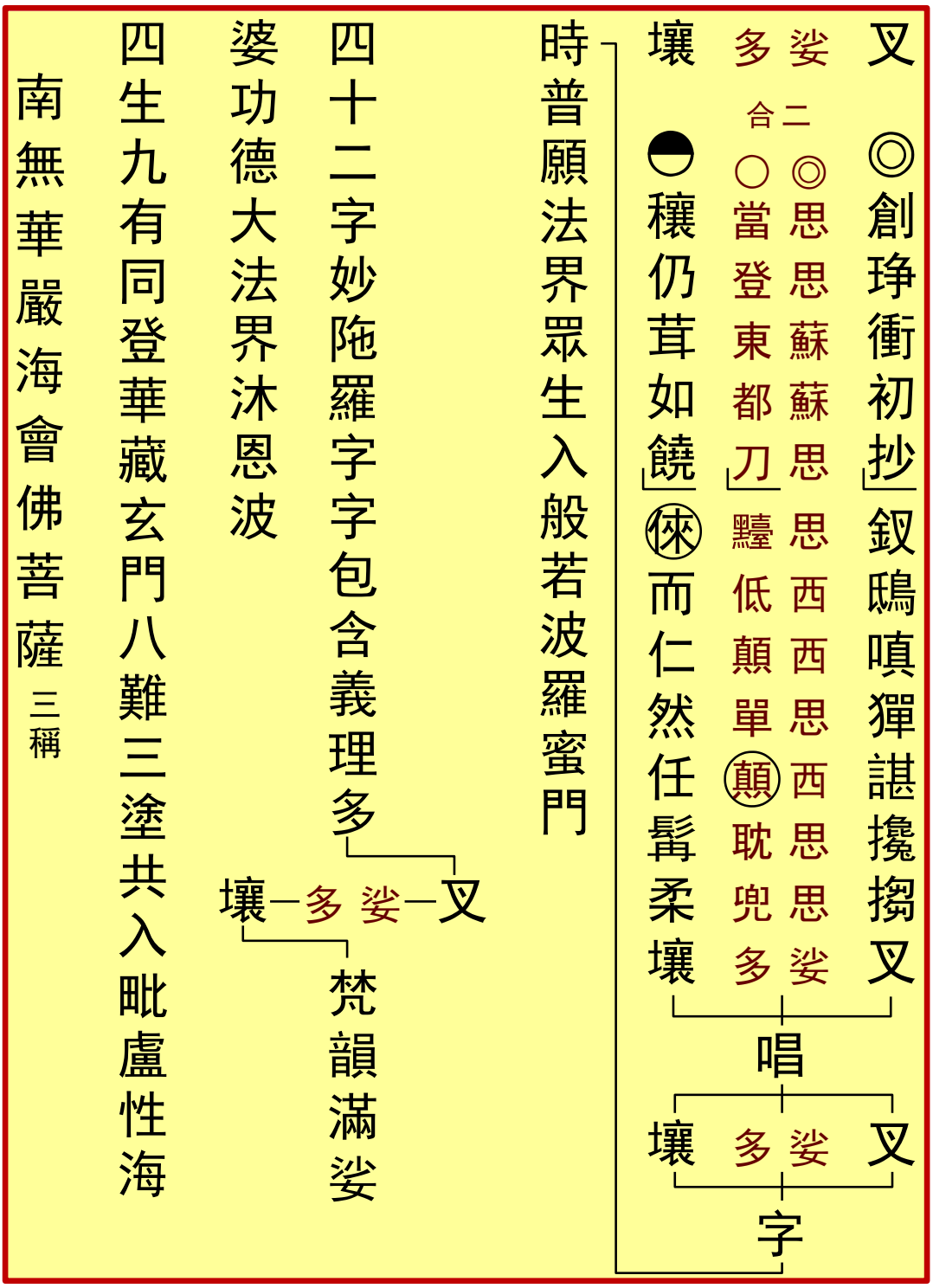

chao changchengchongchuchaochai chi chinchanchinchan

25. 叉 創 琤 衝 初 抄 釵 鴉 嗔 獰 諶 攙

chouchao chàngchao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě

搦 叉 唱 叉 字时. 普愿法界众生. 入般若

bō luó mì mén

波罗蜜门.

saodao si dang si deng su dong su du si dao
26. 娑多(二合) 思當.思登.蘇東.蘇都.思刀.

si dai si di si din si dan si din si dan si dou sao dao
思黵.西低.西顛.思單.西顛.思耽.思兜.娑多

changsaodao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱娑多字时. 普愿法界众 生. 入般若波罗蜜

mén
门.

rao rang reng rong ru rao rai ri rin ran rin ran rou rao
27. 壤 穰仍茸如饒倀而仁然任髯柔壤

changrao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱壤字时. 普愿法界众 生. 入般若波罗蜜

mén
门 .

sì shí èr zì miàotuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō chao
四十二字妙陀罗. 字字包含义理多. 叉.

saodao rao fàn yùnmǎnsuō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
娑多. 壤. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四生九有. 同登华藏玄门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿以此功德 普及于一切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我等与众生 皆共成佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì liù shí liù

大方广佛华严经卷第六十六

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[8]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī qī

入法界品第三十九之七

ěr shí shàn cái tóng zǐ yú míng zhì jū shì suǒ wén cǐ jiě tuō

尔时，善财童子于明智居士所，闻此解脱

yǐ yóu bǐ fú dé hǎi zhì bǐ fú dé tián yǎng bǐ fú dé shān qù

已，游彼福德海，治彼福德田，仰彼福德山，趣

bǐ fú dé jīn kāi bǐ fú dé zàng guān bǐ fú dé fǎ jìng bǐ fú dé

彼福德津，开彼福德藏，观彼福德法，净彼福德

lún wèi bǐ fú dé jù shēng bǐ fú dé lì zēng bǐ fú dé shì

轮，味彼福德聚，生彼福德力，增彼福德势。

jiàn cì ér xíng xiàng shī zǐ chéng zhōubiàn tuī qiú bǎo jì zhǎng

渐次而行，向师子城，周遍推求宝髻长

zhě jiàn cǐ zhǎngzhě zài yú shì zhōng jù jí wǎng yì dǐng lǐ qí

者。见此长者在于市中，遽即往诣，顶礼其

zú rào wú shù zā hé zhǎng ér lì bó yán shèngzhě wǒ

足，绕无数匝，合掌而立，白言：“圣者！我

yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún

已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云

hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào shàn zāi shèngzhě yuàn

何学菩萨行？云何修菩萨道？善哉圣者！愿

wèi wǒ shuōzhū pú sà dào wǒ chéng cǐ dào qù yī qiè zhì

为我说诸菩萨道，我乘此道趣一切智！”

ěr shí zhǎngzhě zhí shàn cái shǒu jiāng yì suǒ jū shì qí shè

尔时，长者执善财手，将诣所居，示其舍

zhái zuò rú shì yán shànnán zǐ qiě guān wǒ jiā

宅，作如是言：“善男子！且观我家。”

ěr shí shàn cái jiàn qí shè zhái qīng jìng guāngmíng zhēn jīn suǒ

尔时，善财见其舍宅，清净光明，真金所

[8] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

chéng bái yín wéiqiáng bō lí wéidiàn gàn liú lí bǎo yǐ wéi lóu gé
成，白银为墙，玻瓈为殿，绀琉璃宝以为楼阁，

chē qú miàobǎo ér zuò qí zhù bǎi qiānzhǒngbǎozhōubiànzhuāngyán
砗磲妙宝而作其柱，百千种宝周遍庄严；

chì zhū mó ní wéi shī zǐ zuò mó ní wéizhàng zhēnzhū wéiwǎng mí
赤珠摩尼为师子座；摩尼为帐，真珠为网，弥

fù qí shàng mǎnǎobǎo chí xiāngshuǐyíngmǎn wú liàngbǎo shù zhōubiàn
覆其上；码碯宝池香水盈满，无量宝树周遍

háng liè qí zháiguǎng bó shí céng bā mén
行列；其宅广博，十层八门。

shàn cái rù yǐ cì dì guānchá jiàn zuì xià céng shī zhū yǐn
善财入已，次第观察。见最下层，施诸饮

shí jiàn dì èr céng shī zhūbǎo yī jiàn dì sān céng bù shī yī
食。见第二层，施诸宝衣。见第三层，布施一

qiè bǎozhuāngyán jù jiàn dì sì céng shī zhū cǎi nǚ bìng jí yī qiè
切宝庄严具。见第四层，施诸采女并及一切

shàngmiàozhēnbǎo jiàn dì wǔ céng nǎi zhì wǔ dì pú sà yún jí yǎn
上妙珍宝。见第五层，乃至五地菩萨云集，演

shuōzhū fǎ lì yì shì jiān chéng jiù yī qiè tuó luó ní mén zhū sānmèi
说诸法利益世间，成就一切陀罗尼门、诸三昧

yìn zhū sānmèixíng zhì huì guāngmíng jiàn dì liù céng yǒu zhū pú sà
印、诸三昧行智慧光明。见第六层，有诸菩萨

jiē yǐ chéng jiù shènshēn zhì huì yú zhū fǎ xìngmíngliǎotōng dá chéng
皆已成就甚深智慧，于诸法性明了通达，成

jiù guǎng dà zǒng chí sānmèi wú zhàng ài mén suǒxíng wú ài bú zhù
就广大总持三昧无障碍门，所行无碍，不住

èr fǎ zài bù kě shuōmiàozhuāngyándàochǎngzhōng ér gòng jí huì
二法，在不可说妙庄严道场中而共集会，

fēn bié xiǎn shì bō rě bō luó mì mén suǒwèi jì jìngzàng bō ruò bō luó
分别显示般若波罗蜜门，所谓寂静藏般若波罗

mì mén shànfēn bié zhūzhòngshēng zhì bō rě bō luó mì mén bù kě
蜜门、善分别诸众生智般若波罗蜜门、不可

dòngzhuǎn bō rě bō luó mì mén lí yù guāngmíng bō rě bō luó mì
动转般若波罗蜜门、离欲光明般若波罗蜜

mén bù kě xiáng fú zàng bō rě bō luó mì mén zhàozhòngshēng lún bō
门、不可降伏藏般若波罗蜜门、照众生轮般

rě bō luó mì mén hǎi zàng bō rě bō luó mì mén pǔ yǎnshě dé bō
若波罗蜜门、海藏般若波罗蜜门、普眼舍得般

rě bō luó mì mén rù wú jìn zàng bō rě bō luó mì mén yī qiè fāng
若波罗蜜门、入无尽藏般若波罗蜜门、一切方
biàn hǎi bō rě bō luó mì mén rù yī qiè shì jiān hǎi bō rě bō luó mì
便海般若波罗蜜门、入一切世间海般若波罗蜜
mén wú ài biàn cái bō rě bō luó mì mén suí shùnzhòngshēng bō rě
门、无碍辩才般若波罗蜜门、随顺 众 生 般若
bō luó mì mén wú ài guāngmíng bō rě bō luó mì mén chángguān sù
波罗蜜门、无碍 光 明般若波罗蜜门、常 观宿
yuán ér bù fǎ yún bō rě bō luó mì mén shuō rú shì děng bǎiwàn ē
缘而布法云般若波罗蜜门，说如是等百万阿
sēng qí bō rě bō luó mì mén jiàn dì qī céng yǒuzhū pú sà dé rú
僧祇般若波罗蜜门。见第七层，有诸菩萨得如
xiǎngrěn yǐ fāngbiàn zhì fēn bié guānchá ér dé chū lí xī néngwén chí
响忍，以方便智分别观察而得出离，悉能闻持
zhū fó zhèng fǎ jiàn dì bā céng wú liàng pú sà gòng jí qí zhōng
诸佛正法。见第八层，无量菩萨共集其中，
jiē dé shéntōng wú yǒu tuì duò néng yǐ yī yīn biàn shí fāngchà qí shēn
皆得神通无有退堕，能以一音遍十方刹，其身
pǔ xiàn yī qiè dàochǎng jìn yú fǎ jiè mǐ bù zhōubiàn pǔ rù fó jìng
普现一切道 场，尽于法界靡不周 遍，普入佛境，
pǔ jiàn fó shēn pǔ yú yī qiè fó zhòng huì zhōng ér wéishàngshǒuyǎn
普见佛身，普于一切佛 众 会 中 而为 上 首演
shuō yú fǎ jiàn dì jiǔ céng yī shēngsuǒ xì zhū pú sà zhòng yú zhōng
说于法。见第九层，一 生 所系诸菩萨 众 于 中
jí huì jiàn dì shí céng yī qiè rú lái chōngmǎn qí zhōng cóngchū
集会。见第十层，一切如来 充 满其 中，从初
fā xīn xiū pú sà xíng chāochūshēng sǐ chéngmǎn dà yuàn jí shén
发心，修菩萨行，超出生死，成 满大愿及神
tōng lì jìng fó guó tǔ dàochǎngzhòng huì zhuànzhèng fǎ lún tiáo
通力，净佛国土道 场 众 会，转 正 法轮，调
fú zhòngshēng rú shì yī qiè xī shǐ míngjiàn
伏 众 生 。如是一切，悉使明见。

ěr shí shàn cái jiàn shì shì yǐ bó yán shèngzhě hé
尔时，善财见是事已，白言：“圣 者！何
yuán zhì cǐ qīngjìngzhòng huì zhòng hé shàngēnhuò rú shì bào
缘致此清净 众 会？ 种何善根获如是报？”
zhǎngzhěgàoyán shànnán zǐ wǒ niànguò qù guò fó chà
长 者告言：“善男子！我念过去，过佛刹

wēi chén shù jié yǒu shì jiè míngyuánmǎnzhuāngyán fó hào wú biān
微尘数劫，有世界，名圆满庄严，佛号无边

guāngmíng fǎ jiè pǔ zhuāngyánwáng rú lái yīng zhèngděng jué shí
光明法界普庄严王如来、应、正等觉，十

hàoyuánmǎn bǐ fó rù chéng wǒ zòu yuè yīn bìngshāo yī wánxiāng
号圆满。彼佛入城，我奏乐音，并烧一丸香

ér yǐ gòngyǎng yǐ cǐ gōng dé huí xiàng sān chù wèiyǒng lí yī qiè pín
而以供养，以此功德回向三处，谓永离一切贫

qióngkùn kǔ chángjiàn zhū fó jí shàn zhī shí héngwénzhèng fǎ gù
穷困苦、常见诸佛及善知识、恒闻正法，故

huò sī bào
获斯报。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pú sà wú liàng fú dé bǎozàng
“善男子！我唯知此菩萨无量福德宝藏

jiě tuō mén rú zhū pú sà mó hē sà dé bù sī yì gōng dé bǎozàng
解脱门。如诸菩萨摩诃萨，得不思议功德宝藏，

rù wú fēn bié rú lái shēn hǎi shòu wú fēn bié wú shàng fǎ yún xiū wú
入无分别如来身海，受无分别无上法云，修无

fēn bié gōng dé dào jù qǐ wú fēn bié pǔ xiánhèngwǎng rù wú fēn bié
分别功德道具，起无分别普贤行网，入无分别

sān mèi jìng jiè děng wú fēn bié pú sà shàngēn zhù wú fēn bié rú lái suǒ
三昧境界，等无分别菩萨善根，住无分别如来所

zhù zhèng wú fēn bié sān shì píngděng zhù wú fēn bié pǔ yǎn jìng jiè
住，证无分别三世平等，住无分别普眼境界，

zhù yī qiè jié wú yǒu pí yàn ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng
住一切劫无有疲厌；而我云何能知能说彼功

dé xíng
德行？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng yǒu yī guó tǔ míngyuēténg
“善男子！于此南方，有一国土，名曰藤

gēn qí tǔ yǒuchéng míngyuē pǔ mén zhōngyǒuzhǎngzhě míngwéi
根；其土有城，名曰普门；中有长者，名为

pǔ yǎn rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà
普眼。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨

dào
道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā yīn qín zhān
时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，殷勤瞻

yǎng cí tuì ér qù
仰，辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ yú bǎo jì zhǎngzhě suǒ wén cǐ jiě tuō
尔时，善财童子于宝髻长者所，闻此解脱

yǐ shēn rù zhū fó wú liàng zhī jiàn ān zhù pú sà wú liàngshèngxíng
已，深入诸佛无量知见，安住菩萨无量胜行，

liǎo dá pú sà wú liàngfāngbiàn xī qiú pú sà wú liàng fǎ mén qīngjìng
了达菩萨无量方便，希求菩萨无量法门，清净

pú sà wú liàng xìn jiě míng lì pú sà wú liàngzhūgēn chéng jiù pú sà
菩萨无量信解，明利菩萨无量诸根，成就菩萨

wú liàng yù yào tōng dá pú sà wú liànghèngmén zēngzhǎng pú sà wú
无量欲乐，通达菩萨无量行门，增长菩萨无

liàngyuàn lì jiàn lì pú sà wú néngshèngchuáng qǐ pú sà zhì zhào
量愿力，建立菩萨无能胜幢，起菩萨智照

pú sà fǎ
菩萨法。

jiàn cì ér xíng zhì ténggēnguó tuī wèn qiú mì bǐ chéngsuǒ zài
渐次而行，至藤根国，推问求觅彼城所在。

suī lì jiānnán bú dànláo kǔ dànwéizhèngniànshàn zhī shí jiào yuàn
虽历艰难，不惮劳苦，但唯正念善知识教，愿

cháng qīn jìn chéng shì gòngyǎng biàn cè zhūgēn lí zhòngfàng yì rán
常亲近承事供养，遍策诸根离众放逸。然

hòu nǎi dé jiàn pǔ ménchéng bǎi qiān jù luò zhōu zā wéi rào zhì dié
后乃得见普门城，百千聚落周匝围绕，雉堞

chóng jùn[9] qú lù kuānpíng jiàn bǐ zhǎngzhě wǎng yì qí suǒ yú
崇峻[9]，衢路宽平。见彼长者，往诣其所，于

qiándǐng lǐ hé zhǎng ér lì bó yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā
前顶礼，合掌而立，白言：“圣者！我已先发

ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú
阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云何学菩

sà xíng yún hé xiū pú sà dào
萨行？云何修菩萨道？”

zhǎngzhě gàoyán shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ yǐ
长者告言：“善哉善哉！善男子！汝已

néng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
能发阿耨多罗三藐三菩提心。

[9] 丽本：陵；永乐北藏本及龙藏本：峻

shànnán zǐ wǒ zhī yī qiè zhòngshēng zhū bìng fēnghuáng
“善男子！我知一切众生诸病：风黄、
tán rè guǐ mèi gǔ dú nǎi zhì shuǐhuǒ zhī suǒ shāng hài rú shì yī
痰热、鬼魅、蛊毒，乃至水火之所伤害。如是一
qiè suǒ shēng zhū jí wǒ xī néng yǐ fāngbiàn jiù liáo
切所生诸疾，我悉能以方便救疗。

shànnán zǐ shí fāng zhòngshēng zhū yǒu bìng zhě xián lái wǒ
“善男子！十方众生诸有病者咸来我
suǒ wǒ jiē liáo zhì lìng qí dé chài fù yǐ xiāng tāng mù yù qí shēn
所，我皆疗治，令其得差；复以香汤沐浴其身，
xiānghuā yīng luò míng yī shàng fú zhǒngzhǒng zhuāngyán shì
香华、瓔珞、名衣、上服、种种庄严，施
zhū yǐn shí jí yǐ cái bǎo xī lìng chōng zú wú suǒ fá duǎn rán hòu gè
诸饮食及以财宝，悉令充足无所乏短。然后各
wèi rú yìngshuō fǎ wèi tān yù duō zhě jiào bú jìng guān chēn huì duō
为如应说法：为贪欲多者，教不净观；瞋恚多
zhě jiào cí bēi guān yú chī duō zhě jiào qí fēn bié zhǒngzhǒng fǎ xiàng
者，教慈悲观；愚痴多者，教其分别种种法相；
děng fēn xíng zhě wèi qí xiǎn shì shū shèng fǎ mén wèi yù lìng qí fā pú
等分行者，为其显示殊胜法门。为欲令其发菩
tí xīn chēngyáng yī qiè zhū fó gōng dé wèi yù lìng qí qǐ dà bēi yì
提心，称扬一切诸佛功德；为欲令其起大悲意，
xiǎn shì shēng sǐ wú liàng kǔ nǎo wèi yù lìng qí zēngzhǎnggōng dé zàn
显示生死无量苦恼；为欲令其增长功德，赞
tàn xiū xí[10] wú liàng fú zhì wèi yù lìng qí fā dà shì yuàn chēngzàn
叹修习无量福智；为欲令其发大誓愿，称赞
tiáo fú yī qiè zhòngshēng wèi yù lìng qí xiū pǔ xiánhèng shuōzhū pú
调伏一切众生；为欲令其修普贤行，说诸菩
sà yú yī qiè chà yī qiè jié zhù xiū zhū xíngwǎng wèi yù lìng qí jù
萨于一切刹、一切劫住，修诸行网；为欲令其具
fó xiànghǎo chēngyángzàn tàn tán bō luó mì wèi yù lìng qí dé fó jìng
佛相好，称扬赞叹檀波罗蜜；为欲令其得佛净
shēn xī néngbiàn zhì yī qiè chù gù chēngyángzàn tàn shī bō luó mì
身，悉能遍至一切处故，称扬赞叹尸波罗蜜；
wèi yù lìng qí dé fó qīngjìng bù sī yì shēn chēngyángzàn tàn rěn bō
为欲令其得佛清净不思议身，称扬赞叹忍波

[10] 丽本：集；永乐北藏本及龙藏本：習

luó mì wèi yù lìng qí huò yú rú lái wú néngshèngshēn chēngyángzàn
罗蜜；为欲令其获于如来无能胜身，称扬赞

tàn jīng jìn bō luó mì wèi yù lìng qí dé yú qīngjìng wú yǔ děngshēn
叹精进波罗蜜；为欲令其得于清净无与等身，

chēngyángzàn tàn chán bō luó mì wèi yù lìng qí xiǎnxiàn rú lái qīngjìng
称扬赞叹禅波罗蜜；为欲令其显现如来清净

fǎ shēn chēngyángzàn tàn bō rě bō luó mì wèi yù lìng qí xiàn fó shì
法身，称扬赞叹般若波罗蜜；为欲令其现佛世

zūn qīngjìng sè shēn chēngyángzàn tàn fāngbiàn bō luó mì wèi yù lìng
尊清净色身，称扬赞叹方便波罗蜜；为欲令

qí wèi zhū zhòngshēng zhù yī qiè jié chēngyángzàn tàn yuàn bō luó mì
其为诸众生住一切劫，称扬赞叹愿波罗蜜；

wèi yù lìng qí xiànqīngjìng shēn xī guò yī qiè zhū fó chà tǔ chēngyáng
为欲令其现清净身，悉过一切诸佛刹土，称扬

zàn tàn lì bō luó mì wèi yù lìng qí xiànqīngjìng shēn suí zhòngshēng xīn
赞叹力波罗蜜；为欲令其现清净身，随众生心

xī shǐ huān xǐ chēngyángzàn tàn zhì bō luó mì wèi yù lìng qí huò yú
悉使欢喜，称扬赞叹智波罗蜜；为欲令其获于

jiū jìng jìng miào zhī shēn chēngyángzàn tàn yǒng lí yī qiè zhū bú shàn fǎ
究竟净妙之身，称扬赞叹永离一切诸不善法。

rú shì shī yǐ gè lìng huán qù
如是施已，各令还去。

shànnán zǐ wǒ yòushàn zhī hé hé yī qiè zhū xiāngyào fǎ
“善男子！我又善知和合一切诸香要法，

suǒ wèi wú děngxiāng xīn tóu bō luó xiāng wú shèngxiāng jué wù xiāng
所谓无等香、辛头波罗香、无胜香、觉悟香、

ē lú nuó bá dǐ xiāng jiān hēi zhān tán xiāng wū luò jiā zhān tán xiāng
阿卢那跋底香、坚黑栴檀香、乌洛迦栴檀香、

chénshuǐxiāng bú dòng zhū gēnxiāng rú shì děngxiāng xī zhī tiáo lǐ
沉水香、不动诸根香，如是等香，悉知调理

hé hé zhī fǎ
和合之法。

yòu shànnán zǐ wǒ chí cǐ xiāng yǐ wéigòngyǎng pǔ jiàn
“又，善男子！我持此香以为供养，普见

zhū fó suǒyuàn jiē mǎn suǒ wèi jiù hù yī qiè zhòngshēngyuàn yán
诸佛，所愿皆满，所谓救护一切众生愿、严

jìng yī qiè fó chàyuàn gòngyǎng yī qiè rú lái yuàn
净一切佛刹愿、供养一切如来愿。

yòu shànnán zǐ rán cǐ xiāng shí yī yī xiāngzhōngchū wú
“又，善男子！然此香时，一一香中出无
liàngxiāng biàn zhì shí fāng yī qiè fǎ jiè yī qiè zhū fó zhòng huì dào
量香，遍至十方一切法界一切诸佛众会道
chǎng huòwéixiānggōng huòwéixiāngdiàn rú shì xiāng lán jiàn xiāng
场，或为香宫，或为香殿，如是香栏槛、香
yuánqiáng xiāngquè dí xiāng hù yǒu xiāngchóng gé xiāngbànyuè
垣墙、香却敌、香户牖、香重阁、香半月、
xiāng gài xiāngchuáng xiāng fān xiāngzhàng xiāng luó wǎng xiāng
香盖、香幢、香幡、香帐、香罗网、香
xíngxiàng xiāngzhuāngyán jù xiāngguāngmíng xiāngyún yǔ chùchù
形像、香庄严具、香光明、香云雨，处处
chōngmǎn yǐ wéizhuāngyán
充满以为庄严。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ lìng yī qiè zhòngshēng pǔ jiàn zhū
“善男子！我唯知此令一切众生普见诸
fó huān xǐ fǎ mén rú zhū pú sà mó hē sà rú dà yàowáng ruò jiàn
佛欢喜法门。如诸菩萨摩诃萨如大药王，若见、
ruò wén ruò yì niàn ruò tóngzhù ruò suí xíngwǎng ruò chēngmíng
若闻、若忆念、若同住、若随行往、若称名
hào jiē huò lì yì wú kōngguòzhě ruò yǒuzhòngshēngzàn dé zhí yù
号，皆获利益，无空过者；若有众生暂得值遇，
bì lìngxiāo[11] miè yī qiè fánnǎo rù yú fó fǎ lí zhū kǔ yùn yǒng
必令消灭一切烦恼，入于佛法，离诸苦蕴，永
xī yī qiè shēng sǐ bù wèi dào wú suǒ wèi yī qiè zhì chù cuī huài yī
息一切生死怖畏，到无所畏一切智处，摧坏一
qiè lǎo sǐ dà shān ān zhùpíngděng jì miè zhī lè ér wǒ yún hé néng
切老死大山，安住平等寂灭之乐。而我云何能
zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
知能说彼功德行？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng yǒu yī dà chéng míngduō luó
“善男子！于此南方，有一大城，名多罗
chuáng bǐ zhōngyǒuwáng míng wú yàn zú rǔ yì bǐ wèn pú sà yún
幢；彼中有王，名无厌足。汝诣彼问菩萨云
hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
何学菩萨行、修菩萨道？”

[11] 丽本：銷；永乐北藏本及龙藏本：消

shí shàn cái tóng zǐ lǐ pǔ yǎn zú rào wú liàng zā yīn qín
时，善财童子礼普眼足，绕无量匝，殷勤
zhānyǎng cí tuì ér qù
瞻仰，辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ yì niàn sī wéishàn zhī shí jiào niànshàn
尔时，善财童子忆念思惟善知识教，念善
zhī shí néngshèshòu wǒ néngshǒu hù wǒ lìng wǒ yú ē nòuduō
知识：“能摄受我，能守护我，令我于阿耨多
luó sānmiǎosān pú tí wú yǒu tuì zhuǎn rú shì sī wéi shēnghuān
罗三藐三菩提无有退转。”如是思惟，生欢
xǐ xīn jìng xìn xīn guǎng dà xīn yí chàng xīn yǒngyuè xīn xīn
喜心、净信心、广大心、怡畅心、踊跃心、欣
qìng xīn shèngmiào xīn jì jìng xīn zhuāngyán xīn wú zhuó xīn
庆心、胜妙心、寂静心、庄严心、无著心、
wú ài xīn píngděng xīn zì zài xīn zhù fǎ xīn biànwǎng fó chà
无碍心、平等心、自在心、住法心、遍往佛刹
xīn jiàn fó zhuāngyán xīn bù shě shí lì xīn
心、见佛庄严心、不舍十力心。

jiàn cì yóuxíng jīng lì guó tǔ cūn yì jù luò zhì duō luó
渐次游行，经历国土、村邑、聚落，至多罗
chuángchéng wèn wú yàn zú wángsuǒ zài zhī chù zhū rén dá yán
幢城，问无厌足王所在之处，诸人答言：
cǐ wáng jīn zhě zài yú zhèngdiàn zuò shī zǐ zuò xuān bù fǎ huà
“此王今者在于正殿，坐师子座，宣布法化，
tiáo yù zhòngshēng kě zhì zhě zhì kě shè zhě shè fá qí zuì è
调御众生，可治者治，可摄者摄，罚其罪恶，
jué qí zhēngsòng fǔ qí gū ruò jiē lìngyǒngduànshā dào xié yín
决其诤讼，抚其孤弱，皆令永断杀、盗、邪淫，
yì lìng jìn zhǐ wàngyán liǎngshé è kǒu qǐ yǔ yòu shǐ yuǎn lí
亦令禁止妄言、两舌、恶口、绮语，又使远离
tān chēn xié jiàn shí shàn cái tóng zǐ yī zhòng rén yǔ xún
贪、瞋、邪见。”时，善财童子依众人语，寻
jí wǎng yì
即往诣。

yáojiàn bǐ wángzuò nà luó yán jīn gāng zhī zuò ē sēng qí bǎo yǐ
遥见彼王坐那罗延金刚之座，阿僧祇宝以
wéi qí zú wú liàngbǎoxiàng yǐ wéizhuāngyán jīn shéngwéiwǎng mí fù
为其足，无量宝像以为庄严，金绳为网弥覆

qí shàng rú yì mó ní yǐ wéibǎoguānzhuāngyán qí shǒu yán fú tán
其 上；如意摩尼以为宝 冠 庄 严其首，阎浮檀
jīn yǐ wéibànyuèzhuāngyán qí é dì qīngmó ní yǐ wéi ěr dāngxiāng
金以为半月 庄 严其额，帝青摩尼以为耳 珰 相
duì chuí xià wú jià mó ní yǐ wéiyīng luò zhuāngyán qí jǐng tiānmiào mó
对垂下，无价摩尼以为璎珞 庄 严其颈，天妙摩
ní yǐ wéi yìn chuànzhuāngyán qí bì yán fú tán jīn yǐ wéi qí gài
尼以为印 钏 庄 严其臂；阎浮檀金以为其盖，
zhòngbǎojiàn cuò yǐ wéi lún fú dà liú lí bǎo yǐ wéi qí gān guāngwèi
众 宝间错以为轮辐，大琉璃宝以为其竿，光 味
mó ní yǐ wéi qí qí zá bǎowéi líng héngchūmiào yīn fàng dà guāng
摩尼以为其旖，杂宝为铃 恒 出 妙 音，放大 光
míngzhōubiàn shí fāng rú shì bǎo gài ér fù qí shàng
明 周 遍十方，如是宝盖而覆其 上 。

ē nuó luó wángyǒu dà lì shì néng fú tā zhòng wú néng yǔ
阿那罗 王 有大力势，能 伏他 众 ，无 能 与
dí yǐ lí gòuzēng ér xì qí dǐng shí qiān dà chénqiánhòuwéi ràogòng
敌；以离垢缯而系其顶，十千大臣 前后围绕共
lǐ wáng shì qí qián fù yǒu shí wànměng zú xíngmàochǒu è yī
理 王 事。其前复有十万 猛 卒，形貌 丑 恶，衣
fú biān lòu zhí chí qì zhàng rǎng bì chēn mù zhòngshēngjiàn zhě wú
服 褊 陋，执持器 仗，攘臂 瞋 目，众 生 见者无
bù kǒng bù wú liàngzhòngshēng fàn wángjiào chì huòdào tā wù huò
不恐 怖。无量 众 生 犯 王 教敕，或盗他物，或
hài tā mìng huò qīn tā qī huòshēng xié jiàn huò qǐ chēnhèn huò
害他 命，或侵他妻，或 生 邪见，或起 瞋 恨，或
huái tān jí zuò rú shì děngzhǒngzhǒng è yè shēn bèi wǔ fù jiāng
怀贪嫉，作如是等 种 种 恶业，身被五缚，将
yì wángsuǒ suí qí suǒ fàn ér zhì fá zhī huòduànshǒu zú huò jié
诣 王 所，随其所犯而治罚之。或 断 手 足，或截
ěr bí huòtiāo qí mù huòzhǎn qí shǒu huò bō qí pí huò jiě qí
耳鼻，或挑其目，或 斩 其 首，或剥其皮，或解其
tǐ huò yǐ tāngzhǔ huò yǐ huǒ fén huò qū shànggāoshān tuī lìng duò
体，或以汤煮，或以火焚，或驱 上 高山推令堕
luò yǒu rú shì děng wú liàngchǔ dú fā shēngháojiào pì rú zhòng
落，有如是等无量楚毒；发 声 号叫，譬如 众
hé dà dì yù zhōng
合大地狱 中 。

shàn cái jiàn yǐ zuò rú shì niàn wǒ wèi lì yì yī qiè zhòng
善财见已，作如是念：“我为利益一切众
shēng qiú pú sà xíng xiū pú sà dào jīn zhě cǐ wángmiè zhū shàn
生，求菩萨行，修菩萨道。今者，此王灭诸善
fǎ zuò dà zuì yè bī nǎozhòngshēng nǎi zhì duànmìng céng bú
法，作大罪业，逼恼众生，乃至断命，曾不
gù jù wèi lái è dào yún hé yú cǐ ér yù qiú fǎ fā dà bēi xīn jiù
顾惧未来恶道。云何于此而欲求法，发大悲心救
hù zhòngshēng
护众生？”

zuò shì niàn shí kōngzhōngyǒutiān ér gào zhī yán shànnán zǐ
作是念时，空中有天而告之言：“善男子！
rǔ dāng yì niàn pǔ yǎnzhǎngzhěshàn zhī shí jiào
汝当忆念普眼长者善知识教。”

shàn cái yǎng shì ér bó zhī yuē wǒ cháng yì niàn chū bù gǎn
善财仰视而白之曰：“我常忆念，初不敢
wàng
忘。”

tiānyuē shànnán zǐ rǔ mò yàn lí shàn zhī shí yǔ shàn
天曰：“善男子！汝莫厌离善知识语，善
zhī shí zhěnéng yǐn dǎo rǔ zhì wú xiǎnnàn ān wěn zhī chù shànnán zǐ
知识者能引导汝至无险难安隐之处。善男子！
pú sà shànqiǎofāngbiàn zhì bù kě sī yì shèshòuzhòngshēng zhì bù
菩萨善巧方便智不可思议，摄受众生智不
kě sī yì hù niànzhòngshēng zhì bù kě sī yì chéngshúzhòngshēng
可思议，护念众生智不可思议，成熟众生
zhì bù kě sī yì shǒu hù zhòngshēng zhì bù kě sī yì dù tuōzhòng
智不可思议，守护众生智不可思议，度脱众
shēng zhì bù kě sī yì tiáo fú zhòngshēng zhì bù kě sī yì
生智不可思议，调伏众生智不可思议。”

shí shàn cái tóng zǐ wén cǐ yǔ yǐ jí yì wángsuǒ dǐng lǐ
时，善财童子闻此语已，即诣王所，顶礼
qí zú bó yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎo
其足，白言：“圣者！我已先发阿耨多罗三藐
sān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú
三菩提心，而未知菩萨云何学菩萨行？云何修菩
sà dào wǒ wénshèngzhěshànnéngjiào huì yuànwèi wǒ shuō
萨道？我闻圣者善能教诲，愿为我说！”

shí ē nuó luó wáng lǐ wáng shì yǐ zhí shàn cái shǒu jiāng
时，阿那罗王理王事已，执善财手，将
rù gōngzhōng mìng zhī tóngzuò gàoyán shànnán zǐ rǔ yīngguān
入宫中，命之同坐，告言：“善男子！汝应观
wǒ suǒ zhù gōngdiàn
我所住宫殿。”

shàn cái rú yǔ jí biànguānchá jiàn qí gōngdiànguǎng dà wú bǐ
善财如语即遍观察，见其宫殿广大无比，
jiē yǐ miàobǎo zhī suǒ hé chéng qī bǎowéiqiángzhōu zā wéirào bǎi
皆以妙宝之所合成，七宝为墙周匝围绕，百
qiānzhòngbǎo yǐ wéi lóu gé zhǒngzhǒngzhuāngyán xī jiē miàohǎo bù
千众宝以为楼阁，种种庄严悉皆妙好，不
sī yì mó ní bǎowǎng luó fù qí shàng shí yì shì nǚ duānzhèngshū jué
思议摩尼宝网罗覆其上；十亿侍女端正殊绝，
wēi yí jìn zhǐ jiē xī kě guān fán suǒ shī wéi wú fēi qiǎomiào xiān qǐ
威仪进止皆悉可观，凡所施为无非巧妙，先起
hòu wò ruǎn yì chéng zhǐ
后卧软意承旨。

shí ē nuó luó wánggàoshàn cái yán shànnán zǐ yú yì
时，阿那罗王告善财言：“善男子！于意
yún hé wǒ ruò shí zuò rú shì è yè yún hé ér dé rú shì guǒbào
云何？我若实作如是恶业，云何而得如是果报、
rú shì sè shēn rú shì juànshǔ rú shì fù shàn rú shì zì zài
如是色身、如是眷属、如是富赡、如是自在？

shànnán zǐ wǒ dé pú sà rú huàn jiě tuō shànnán zǐ
“善男子！我得菩萨如幻解脱。善男子！
wǒ cǐ guó tǔ suǒyǒuzhòngshēng duōxíngshā dào nǎi zhì xié jiàn zuò
我此国土所有众生，多行杀、盗乃至邪见，作
yú fāngbiàn bù néng lìng qí shě lí è yè shànnán zǐ wǒ wèitiáo fú
余方便不能令其舍离恶业。善男子！我为调伏
bǐ zhòngshēng gù huàzuò è rén zàozhū zuì yè shòuzhǒngzhǒng kǔ lìng
彼众生故，化作恶人造诸罪业受种种苦，令
qí yī qiè zuò è zhòngshēngjiàn shì shì yǐ xīn shēnghuáng bù xīn
其一切作恶众生见是事已，心生惶怖，心
shēngyàn lí xīn shēng qiè ruò duàn qí suǒ zuò yī qiè è yè fā ē
生厌离，心生怯弱，断其所作一切恶业，发阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yì shànnán zǐ wǒ yǐ rú shì qiǎofāng
耨多罗三藐三菩提意。善男子！我以如是巧方

biàn gù lìng zhū zhòngshēng shě shí è yè zhù shí shàndào jiū
便故，令诸众生，舍十恶业，住十善道，究
jìng kuài lè jiū jìng ān wěn jiū jìng zhù yú yī qiè zhì dì shànnán zǐ
竟快乐，究竟安隐，究竟住于一切智地。善男子！
wǒ shēn yǔ yì wèi céngnǎo hài yú yī zhòngshēng shànnán zǐ
我身、语、意未曾恼害于一众生。善男子！
rú wǒ xīn zhě nìng yú wèi lái shòu wú jiàn kǔ zhōng bù fā shēng yī niàn
如我心者，宁于未来受无间苦，终不发生一念
zhī yì yǔ yī wén yī yǐ ér zuò kǔ shì kuàng fù rén yé rén shì fú
之意与一蚊一蚁而作苦事，况复人耶？人是福
tián néngshēng yī qiè zhū shàn fǎ gù
田，能生一切诸善法故。

shànnán zǐ wǒ wéi dé cǐ rú huàn jiě tuō rú zhū pú sà
“善男子！我唯得此如幻解脱。如诸菩萨
mó hē sà dé wú shēng rěn zhī zhū yǒu qù xī jiē rú huàn pú sà zhū
摩诃萨得无生忍，知诸有趣悉皆如幻，菩萨诸
xíng xī jiē rú huà yī qiè shì jiān xī jiē rú yǐng yī qiè zhū fǎ xī jiē
行悉皆如化，一切世间悉皆如影，一切诸法悉皆
rú mèng rù zhēn shí xiàng wú ài fǎ mén xiū xíng dì wǎng yī qiè zhū
如梦，入真实相无碍法门，修行帝网一切诸
xíng yǐ wú ài zhì xíng yú jìng jiè pǔ rù yī qiè píngděng sān mèi yú
行，以无碍智行于境界，普入一切平等三昧，于
tuó luó ní yǐ dé zì zài ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé
陀罗尼已得自在；而我云何能知能说彼功德
xíng
行？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng yǒu chéngmíngmiàoguāng
“善男子！于此南方，有城名妙光；
wángmíng dà guāng rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú
王名大光。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩
sà dào
萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ wáng zú rào wú shù zā cí tuì
时，善财童子顶礼王足，绕无数匝，辞退
ér qù
而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ yī xīn zhèngniàn bǐ wángsuǒ dé huàn zhì
尔时，善财童子一心正念彼王所得幻智

fǎ mén sī wéi bǐ wáng rú huàn jiě tuō guānchá bǐ wáng rú huàn fǎ
法门，思惟彼王如幻解脱，观察彼王如幻法

xìng fā rú huànyuàn jìng rú huàn fǎ pǔ yú yī qiè rú huànsān shì
性，发如幻愿，净如幻法，普于一切如幻三世

qǐ yú zhǒngzhǒng rú huànbiànhuà rú shì sī wéi
起于种种如幻变化，如是思惟。

jiàn cì yóuxíng huò zhì rén jiān chéng yì jù luò huò jīng kuàng
渐次游行，或至人间城邑、聚落，或经旷

yě yán gǔ xiǎnnàn wú yǒu pí xiè wèi céng xiū xī rán hòu nǎi
野、岩谷、险难，无有疲懈，未曾休息。然后乃

zhì miàoguāng dà chéng ér wèn rén yán miàoguāng dà chéng zài yú
至妙光大城，而问人言：“妙光大城在于

hé suǒ rén xiánbàoyán miàoguāngchéngzhě jīn cǐ chéng shì
何所？”人咸报言：“妙光城者，今此城是，

shì dà guāngwáng zhī suǒ zhù chù
是大光王之所住处。”

shí shàn cái tóng zǐ huān xǐ yǒngyuè zuò rú shì niàn wǒ
时，善财童子欢喜踊跃，作如是念：“我

shàn zhī shí zài cǐ chéngzhōng wǒ jīn bì dāng qīn dé fèngjiàn wénzhū
善知识在此城中，我今必当亲得奉见，闻诸

pú sà suǒxíng zhī xíng wénzhū pú sà chūyào zhī mén wénzhū pú sà suǒ
菩萨所行之行，闻诸菩萨出要之门，闻诸菩萨所

zhèng zhī fǎ wénzhū pú sà bù sī yì gōng dé wénzhū pú sà bù sī
证之法，闻诸菩萨不思议功德，闻诸菩萨不思

yì zì zài wénzhū pú sà bù sī yì píngděng wénzhū pú sà bù sī
议自在，闻诸菩萨不思议平等，闻诸菩萨不思

yì yǒngměng wénzhū pú sà bù sī yì jìng jiè guǎng dà qīngjìng
议勇猛，闻诸菩萨不思议境界广大清净。”

zuò shì niàn yǐ rù miàoguāngchéng
作是念已，入妙光城。

jiàn cǐ dà chéng yǐ jīn yín liú lí bō lí zhēnzhū
见此大城，以金、银、琉璃、玻瓈、真珠、

chē qú mǎnǎo qī bǎosuǒ chéng qī bǎoshēnqiàn qī chóngwéirào
砗磲、码碯七宝所成，七宝深堑，七重围绕；

bā gōng dé shuǐyíngmǎn qí zhōng dǐ bù jīn shā yōu bō luó huā bō
八功德水盈满其中，底布金沙，优钵罗华、波

tóu mó huā jū wù tóu huā fēn tuó lì huābiàn bù qí shàng bǎoduō
头摩华、拘物头华、芬陀利华遍布其上；宝多

luó shù qī chóngháng liè qī zhǒng jīn gāng yǐ wéi qí yuán gè gè wéi
罗树七 重 行列，七 种 金刚以为其垣各各围
rào suǒ wèi shī zǐ guāngmíng jīn gāngyuán wú néngchāoshèng jīn gāng
绕，所谓师子 光 明金刚 垣、无能 超 胜 金刚
yuán bù kě jǔ huài jīn gāngyuán bù kě huǐquē jīn gāngyuán jiān
垣、不可沮坏金刚 垣、不可毁缺金刚 垣、坚
gù wú ài jīn gāngyuán shèngmiàowǎngzàng jīn gāngyuán lí chénqīng
固无碍金刚 垣、胜 妙 网 藏金刚 垣、离尘 清
jìng jīn gāngyuán xī yǐ wú shù mó ní miàobǎojiàn cuòzhuāngyán zhǒng
净金刚 垣，悉以无数摩尼妙 宝间错 庄 严，种
zhǒngzhòngbǎo ér wéi pì nì qí chéngzòngguǎng yī shí yóuxún zhōu
种 众 宝而为埤堄。其 城 纵 广 一十由旬，周
huí bā fāng miàn kāi bā mén jiē yǐ qī bǎozhōubiànyán shì pí liú
回八方，面 开八门，皆以七宝 周 遍严饰，毗琉
lí bǎo yǐ wéi qí dì zhǒngzhǒngzhuāngyánshèn kě ài yào
璃宝以为其地，种 种 庄 严甚可爱乐。
qí chéng zhī nèi shí yì qú dào yī yī dàojiān jiē yǒu wú
其 城 之内，十亿衢道，一一道间，皆有无
liàngwàn yì zhòngshēng yú zhōng zhǐ zhù yǒu wú shùyán fú tán jīn lóu gé
量万亿 众 生 于 中 止住。有无数阎浮檀金楼阁，
pí liú lí mó ní wǎngluó fù qí shàng wú shù yín lóu gé chì zhēnzhū
毗琉璃摩尼网罗覆其 上；无数银楼阁，赤真珠
mó ní wǎngluó fù qí shàng wú shù pí liú lí lóu gé miàozàngmó ní
摩尼网罗覆其 上；无数毗琉璃楼阁，妙 藏摩尼
wǎngluó fù qí shàng wú shù bō lí lóu gé wú gòuzàngmó ní wáng
网罗覆其 上；无数玻瓈楼阁，无垢藏摩尼王
wǎngluó fù qí shàng wú shùguāngzhào shì jiān mó ní bǎolóu gé rì
网罗覆其 上；无数 光 照世间摩尼宝楼阁，日
zàngmó ní wángwǎngluó fù qí shàng wú shù dì qīngmó ní bǎolóu gé
藏摩尼王 网罗覆其 上；无数帝青摩尼宝楼阁，
miàoguāngmó ní wángwǎngluó fù qí shàng wú shùzhòngshēnghǎi mó
妙 光 摩尼王 网罗覆其 上；无数 众 生海摩
ní wánglóu gé yànguāngmíngmó ní wángwǎngluó fù qí shàng wú
尼王楼阁，焰 光 明摩尼王 网罗覆其 上；无
shù jīn gāngbǎolóu gé wú néngshèngchuángmó ní wángwǎngluó fù
数金刚宝楼阁，无能 胜 幢 摩尼王 网罗覆
qí shàng wú shù hēizhāntán lóu gé tiānmàntuó luó huāwǎngluó fù qí
其 上；无数黑栴檀楼阁，天曼陀罗华网罗覆其

shàng wú shù wú děngxiāngwáng lóu gé zhǒngzhǒnghuāwǎng luó fù qí
上；无数无等香王楼阁，种种华网罗覆其
shàng
上。

qí chéng fù yǒu wú shù mó ní wǎng wú shù bǎo líng wǎng wú
其城复有无数摩尼网、无数宝铃网、无
shù tiānxiāngwǎng wú shù tiānhuāwǎng wú shù bǎoxíngxiàngwǎng wú
数天香网、无数天华网、无数宝形像网，无
shù bǎo yī zhàng wú shù bǎo gài zhàng wú shù bǎo lóu gé zhàng wú
数宝衣帐、无数宝盖帐、无数宝楼阁帐、无
shù bǎohuāmánzhàng zhī suǒ mí fù chùchùjiàn lì bǎo gài chuáng
数宝华鬘帐之所弥覆，处处建立宝盖、幢、
fān
幡。

dāng cǐ chéngzhōng yǒu yī lóu gé míngzhèng fǎ zàng ē
当此城中，有一楼阁，名正法藏，阿
sēng qí bǎo yǐ wéizhuāngyán guāngmíng hè yì zuì shèng wú bǐ zhòng
僧祇宝以为庄严，光明赫奕最胜无比，众
shēngjiàn zhě xīn wú yàn zú bǐ dà guāngwángchángchǔ qí zhōng
生见者心无厌足，彼大光王常处其中。

ěr shí shàn cái tóng zǐ yú cǐ yī qiè zhēnbǎomiào wù nǎi zhì
尔时，善财童子于此一切珍宝妙物，乃至
nán nǚ liù chénjìng jiè jiē wú ài zhuó dànzhèng sī wéi jiū jìng zhī
男女、六尘境界，皆无爱著，但正思惟究竟之
fǎ yī xīn yuànyàojiànshàn zhī shí
法，一心愿乐见善知识。

jiàn cì yóuxíng jiàn dà guāngwáng qù yú suǒ zhù lóu gé bù yuǎn
渐次游行，见大光王去于所住楼阁不远
sì qú dàozhōng zuò rú yì mó ní bǎolián huāzàngguǎng dà zhuāngyán
四衢道中，坐如意摩尼宝莲华藏广大庄严
shī zǐ zhī zuò gàn liú lí bǎo yǐ wéi qí zú jīn zēngwéizhàng zhòng
师子之座，绀琉璃宝以为其足，金缯为帐，众
bǎowéiwǎng shàngmiàotiān yī yǐ wéi yīn rù[12] qí wáng yú shàng jié
宝为网，上妙天衣以为茵褥[12]。其王于上结
jiā[13] fū zuò èr shí bā zhǒng dà rén zhī xiàng bā shí suí hǎo ér yǐ yán
加[13]趺坐，二十八种大人之相、八十随好而以严

[12] 丽本：蓐；永乐北藏本及龙藏本：褥
[13] 丽本：跏；永乐北藏本及龙藏本：加

shēn rú zhēn jīn shān guāng sè chì shèng rú jìng kōng rì wēi guāng
身；如真金山，光色炽盛；如净空日，威光
hè yì rú shèng mǎn yuè jiàn zhě qīng liáng rú fàn tiān wáng chǔ yú
赫奕；如盛满月，见者清凉；如梵天王，处于
fàn zhòng yì rú dà hǎi gōng dé fǎ bǎo wú yǒu biān jì yì rú xuě
梵众；亦如大海，功德法宝无有边际；亦如雪
shān xiàng hǎo shù lín yǐ wéi yán shì yì rú dà yún néng zhèn fǎ léi
山，相好树林以为严饰；亦如大云，能震法雷，
qǐ wù qún pǐn yì rú xū kōng xiǎn xiàn zhǒng zhǒng fǎ mén xīng xiàng
启悟群品；亦如虚空，显现种种法门星象；
rú xū mí shān sì sè pǔ xiàn zhòng shēng xīn hǎi yì rú bǎo zhōu
如须弥山，四色普现众生心海；亦如宝洲，
zhǒng zhǒng zhì bǎo chōng mǎn qí zhōng
种种智宝充满其中。

yú wáng zuò qián yǒu jīn yín liú lí mó ní zhēn zhū
于王座前，有金、银、琉璃、摩尼、真珠、
shān hú hǔ pò kē bèi bì yù zhū zhēn bǎo jù yī fú yīng
珊瑚、琥珀、珂贝、璧玉诸珍宝聚，衣服、璎
luò jí zhū yǐn shí wú liàng wú biān zhǒng zhǒng chōng mǎn fù jiàn wú liàng
珞及诸饮食无量无边种种充满。复见无量
bǎi qiān wàn yì shàng miào bǎo chē bǎi qiān wàn yì zhū tiān jì yuè bǎi
百千万亿上妙宝车、百千万亿诸天妓乐、百
qiān wàn yì tiān zhū miào xiāng bǎi qiān wàn yì bìng yuán tāng yào zī shēng
千万亿天诸妙香、百千万亿病缘汤药资生
zhī jù rú shì yī qiè xī jiē zhēn hǎo wú liàng rǔ niú tí jiǎo jīn sè
之具，如是一切悉皆珍好。无量乳牛，蹄角金色；
wú liàng qiān yì duān zhèng nǚ rén shàng miào zhān tán yǐ tú qí tǐ tiān
无量千亿端正女人，上妙栴檀以涂其体，天
yī yīng luò zhǒng zhǒng zhuāng yán liù shí sì néng mǐ bù gāi liàn shì
衣、璎珞种种庄严，六十四能靡不该练，世
qíng lǐ zé xī jiē shàn jiě suí zhòng shēng xīn ér yǐ jǐ shī
情礼则悉皆善解，随众生心而以给施。

chéng yì jù luò sì qú dào cè xī zhì yī qiè zī shēng zhī
城邑、聚落、四衢道侧，悉置一切资生之
jù yī yī dào páng jiē yǒu èr shí yì pú sà yǐ cǐ zhū wù jǐ shī
具。一一道傍皆有二十亿菩萨，以此诸物给施
zhòng shēng wèi yù pǔ shè zhòng shēng gù wèi lìng zhòng shēng huān xǐ
众生，为欲普摄众生故，为令众生欢喜

gù wèi lìng zhòngshēngyǒngyuè gù wèi lìng zhòngshēng xīn jìng gù wèi
故，为令众生踊跃故，为令众生心净故，为
lìng zhòngshēngqīngliáng gù wèimièzhòngshēng fán nǎo gù wèi lìng zhòng
令众生清凉故，为灭众生烦恼故，为令众
shēng zhī yī qiè yì lǐ gù wèi lìng zhòngshēng rù yī qiè zhì dào gù
生知一切义理故，为令众生入一切智道故，
wèi lìng zhòngshēngshěyuàn dí xīn gù wèi lìng zhòngshēng lí shēn yǔ
为令众生舍冤[14]敌心故，为令众生离身、语
è gù wèi lìng zhòngshēng bá zhū xié jiàn gù wèi lìng zhòngshēng jìng zhū
恶故，为令众生拔诸邪见故，为令众生净诸
yè dào gù
业道故。

shí shàn cái tóng zǐ wǔ tǐ tóu dì dǐng lǐ qí zú gōng jìng
时，善财童子五体投地，顶礼其足，恭敬
yòu rào jīng wú liàng zā hé zhǎng ér zhù bó yán shèng zhě
右绕，经无量匝，合掌而住，白言：“圣者！
wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sān miǎo sān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà
我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨
yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wénshèngzhěshàn
云何学菩萨行？云何修菩萨道？我闻圣者善
néngyòu huì yuànwèi wǒ shuō
能诱诲，愿为我说！”

shí wánggàoyán shànnán zǐ wǒ jìng xiū pú sà dà cí
时，王告言：“善男子！我净修菩萨大慈
chuánghèng wǒ mǎn zú pú sà dà cí chuánghèng shànnán zǐ wǒ
幢行，我满足菩萨大慈幢行。善男子！我
yú wú liàng bǎi qiānwàn yì nǎi zhì bù kě shuō bù kě shuō fó suǒ wèn
于无量百千万亿乃至不可说不可说佛所，问
nàn cǐ fǎ sī wéiguānchá xiū xí zhuāngyán
难此法，思惟观察，修习庄严。

shànnán zǐ wǒ yǐ cǐ fǎ wéiwáng yǐ cǐ fǎ jiào chì
“善男子！我以此法为王，以此法教敕，
yǐ cǐ fǎ shèshòu yǐ cǐ fǎ suí zhú shì jiān yǐ cǐ fǎ yǐn dǎozhòng
以此法摄受，以此法随逐世间，以此法引导众
shēng yǐ cǐ fǎ lìng zhòngshēng xiū xíng yǐ cǐ fǎ lìng zhòngshēng qù
生，以此法令众生修行，以此法令众生趣

[14] 丽本：怨；永乐北藏本及龙藏本：冤

rù yǐ cǐ fǎ yǔ zhòngshēngfāngbiàn yǐ cǐ fǎ lìng zhòngshēngxūn xí
入，以此法与众生方便，以此法令众生熏习，

yǐ cǐ fǎ lìng zhòngshēng qǐ xíng yǐ cǐ fǎ lìng zhòngshēng ān zhù sī
以此法令众生起行，以此法令众生安住思

wéi zhū fǎ zì xìng yǐ cǐ fǎ lìng zhòngshēng ān zhù cí xīn yǐ cí wéi
惟诸法自性，以此法令众生安住慈心，以慈为

zhǔ jù zú cí lì rú shì lìng zhù lì yì xīn ān lè xīn āi
主，具足慈力；如是，令住利益心、安乐心、哀

mǐn xīn shè shòu xīn shǒu hù zhòngshēng bù shě lí xīn bá zhòngshēng
愍心、摄受心、守护众生不舍离心、拔众生

kǔ wú xiū xī xīn wǒ yǐ cǐ fǎ lìng yī qiè zhòngshēng bì jìng kuài lè
苦无休息心。我以此法令一切众生毕竟快乐，

héng zì yuè yù shēn wú zhū kǔ xīn dé qīngliáng duànshēng sǐ ài
恒自悦豫，身无诸苦，心得清凉，断生死爱，

yàozhèng fǎ lè dí fán nǎogòu pò è yè zhàng jué shēng sǐ liú
乐正法乐，涤烦恼垢，破恶业障，绝生死流，

rù zhēn fǎ hǎi duàn zhū yǒu qù qiú yī qiè zhì jìng zhū xīn hǎi
入真法海，断诸有趣，求一切智，净诸心海，

shēng bú huài xìn shànnán zǐ wǒ yǐ zhù cǐ dà cí chuánghèng
生不坏信。善男子！我已住此大慈幢行，

néng yǐ zhèng fǎ jiàohuà shì jiān
能以正法教化世间。

shànnán zǐ wǒ guó tǔ zhōng yī qiè zhòngshēng jiē yú wǒ
“善男子！我国土中一切众生，皆于我

suǒ wú yǒukǒng bù shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēng pín qióngkùn fá
所无有恐怖。善男子！若有众生贫穷困乏，

lái zhì wǒ suǒ ér yǒu qiú suǒ wǒ kāi kù zàng zì qí suǒ qǔ ér yù zhī
来至我所而有求索。我开库藏恣其所取，而语之

yán mò zào zhū è mò hài zhòngshēng mò qǐ zhū jiàn mò shēng
言：‘莫造诸恶，莫害众生，莫起诸见，莫生

zhí zhuó rǔ děng pín fá ruò yǒu suǒ xū dāng lái wǒ suǒ jí sì qú
执著。汝等贫乏，若有所须，当来我所及四衢

dào yī qiè zhū wù zhǒngzhǒng jù zú suí yì ér qǔ wù shēng yí
道，一切诸物种种具足，随意而取勿生疑

nán
难。’

shànnán zǐ cǐ miàoguāngchéng suǒ zhù zhòngshēng jiē shì
“善男子！此妙光城所住众生，皆是

pú sà fā dà shèng yì suí xīn suǒ yù suǒ jiàn bù tóng huòjiàn cǐ
菩萨发大乘意，随心所欲，所见不同，或见此
chéng qí liàng xiá xiǎo huòjiàn cǐ chéng qí liàngguǎng dà huòjiàn tǔ shā
城其量狭小，或见此城其量广大；或见土沙
yǐ wéi qí dì huòjiànzhòngbǎo ér yǐ zhuāngyán huòjiàn jù tǔ yǐ wéi
以为其地，或见众宝而以庄严；或见聚土以为
yuánqiáng huòjiànbǎoqiángzhōu zā wéirào huòjiàn qí dì duōzhū wǎ
垣墙，或见宝墙周匝围绕；或见其地多诸瓦
shí gāo xià bù píng huòjiàn wú liàng dà mó ní bǎojiàn cuòzhuāngyánpíng
石高下不平，或见无量大摩尼宝间错庄严平
tǎn rú zhǎng huòjiàn wū zhái tǔ mù suǒ chéng huòjiàndiàntáng jí zhū
坦如掌；或见屋宅土木所成，或见殿堂及诸
lóu gé jiē chí chuāng tà xuānjiàn hù yǒu rú shì yī qiè
楼阁、阶墀、窗闼、轩槛、户牖——如是一切
wú fēi miàobǎo
无非妙宝。

shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēng qí xīn qīngjìng céngzhòng
“善男子！若有众生其心清净，曾种
shàngēngòngyǎngzhū fó fā xīn qù xiàng yī qiè zhì dào yǐ yī qiè zhì
善根供养诸佛，发心趣向一切智道，以一切智
wéi jiū jìng chù jí wǒ xī shí xiū pú sà xíngcéngsuǒ shèshòu zé jiàn
为究竟处，及我昔时修菩萨行曾所摄受，则见
cǐ chéngzhòngbǎoyánjìng yú jiē jiàn huì
此城众宝严净；余皆见秽。

shànnán zǐ cǐ guó tǔ zhōng yī qiè zhòngshēng wǔ zhuó
“善男子！此国土中一切众生，五浊
shì shí yàozuò zhū è wǒ xīn āi mǐn ér yù jiù hù rù yú pú sà dà
世时乐作诸恶。我心哀愍而欲救护，入于菩萨大
cí wéishǒu suí shùn shì jiān sānmèi zhī mén rù cǐ sānmèi shí bǐ zhū
慈为首随顺世间三昧之门。入此三昧时，彼诸
zhòngshēngsuǒyǒu bù wèi xīn nǎo hài xīn yuàn[15] dí xīn zhēnglùn xīn
众生所有怖畏心、恼害心、冤敌心、诤论心，
rú shì zhū xīn xī zì xiāomiè hé yǐ gù rù yú pú sà dà cí wéi
如是诸心，悉自消灭。何以故？入于菩萨大慈为
shǒushùn shì sānmèi fǎ rú shì gù shànnán zǐ qiě dài xū yú
首顺世三昧，法如是故。善男子！且待须臾，

[15] 丽本：怨；永乐北藏本及龙藏本：冤

zì dāngxiànjiàn
自当现见。”

shí dà guāngwáng jí rù cǐ dìng qí chéng nèi wài liù zhǒng
时，大光王即入此定。其城内外六种

zhèndòng zhūbǎo dì bǎoqiáng bǎotáng bǎodiàn tái guàn
震动，诸宝地、宝墙、宝堂、宝殿、台观、

lóu gé jiē qì hù yǒu rú shì yī qiè xiánchūmiào yīn xī xiàng
楼阁、阶砌、户牖，如是一切咸出妙音，悉向

yú wáng qū gōngjìng lǐ miàoguāngchéng nèi suǒyǒu jū rén mǐ bù tóng
于王曲躬敬礼。妙光城内所有居人，靡不同

shí huān xǐ yǒngyuè jù xiàngwángsuǒ jǔ shēntóu dì cūnyíng chéng
时欢喜踊跃，俱向王所举身投地。村营、城

yì yī qiè rénzhòng xián lái jiànwáng huān xǐ jìng lǐ
邑一切人众，咸来见王，欢喜敬礼。

jìn wángsuǒzhù niǎoshòu zhī shǔ hù xiāngzhān shì qǐ cí bēi
近王所住，鸟兽之属，互相瞻视，起慈悲

xīn xiánxiàngwángqiángōngjìng lǐ bài yī qiè shānyuán jí zhū cǎo shù
心，咸向王前恭敬礼拜。一切山原及诸草树，

mò bù huí zhuǎnxiàngwángjìng lǐ bēi chí quán jǐng jí yǐ hé hǎi
莫不回转向王敬礼。陂池、泉井及以河海，

xī jiē téng yì liú zhùwángqián shí qiānlóngwáng qǐ dà xiāngyún
悉皆腾溢，流注王前。十千龙王起大香云，

jī diànzhèn léi zhù wēi xì yǔ yǒu shí qiāntiānwáng suǒwèidāo lì
激电震雷，注微细雨。有十千天王，所谓忉利

tiānwáng yè mótiānwáng dōushuàituótiānwáng shànbiànhuàtiānwáng
天王、夜摩天王、兜率陀天王、善变化天王、

tā huà zì zàitiānwáng rú shì děng ér wéishàngshǒu yú xū kōngzhōng
他化自在天王，如是等而为上首，于虚空中

zuòzhòng jì yuè wú shùtiān nǚ gē yǒngzàn tàn yù wú shùhuāyún
作众妓乐。无数天女歌咏赞叹，雨无数华云、

wú shùxiāngyún wú shùbǎományún wú shùbǎo yī yún wú shùbǎo
无数香云、无数宝鬘云、无数宝衣云、无数宝

gàiyún wú shùbǎochuángyún wú shùbǎofānyún yú xū kōngzhōng
盖云、无数宝幢云、无数宝幡云，于虚空中

ér wéizhuāngyán gòngyǎng qí wáng yī luó pó ná dà xiàngwáng
而为庄严，供养其王。伊罗婆拏大象王，

yǐ zì zài lì yú xū kōngzhōng fū bù wú shù dà bǎoliánhuā chuí wú
以自在力，于虚空中敷布无数大宝莲华，垂无

shù bǎoyīng luò wú shù bǎozēng dài wú shù bǎomán wú shù bǎoyán
数宝璎珞、无数宝缯带、无数宝鬘、无数宝严

jù wú shù bǎohuā wú shù bǎoxiāng zhǒngzhǒng qí miào yǐ wéiyán
具、无数宝华、无数宝香，种种奇妙以为严

shì wú shù cǎi nǚ zhǒngzhǒng gē zàn
饰，无数采女种种歌赞。

yán fú tí nèi fù yǒu wú liàng bǎi qiānwàn yì zhū luó chàwáng zhū
阎浮提内复有无量百千万亿诸罗刹王、诸

yè chāwáng jiū pán tú wáng pí shè shéwáng huòzhù dà hǎi huò
夜叉王、鸠槃荼王、毗舍阇王，或住大海，或

jū lù dì yǐn xuèdàn ròu cán hài zhòngshēng jiē qǐ cí xīn yuàn
居陆地，饮血噉肉，残害众生；皆起慈心，愿

xíng lì yì míng shí hòu shì bú zào zhū è gōngjìng hé zhǎng dǐng
行利益，明识后世，不造诸恶；恭敬合掌，顶

lǐ yú wáng rú yán fú tí yú sāntiān xià nǎi zhì sānqiān dà qiān
礼于王。如阎浮提，余三天下，乃至三千大千

shì jiè nǎi zhì shí fāng bǎi qiānwàn yì nà yóu tā shì jiè zhōng suǒyǒu
世界，乃至十方百千万亿那由他世界中，所有

yī qiè dú è zhòngshēng xī yì rú shì
一切毒恶众生悉亦如是。

shí dà guāngwángcóngsānmèi qǐ gàoshàn cái yán shàn
时，大光王从三昧起，告善财言：“善

nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pú sà dà cí wéishǒu suí shùn shì jiān sānmèi
男子！我唯知此菩萨大慈为首随顺世间三昧

mén rú zhū pú sà mó hē sà wéigāo gài cí xīn pǔ yìn zhūzhòngshēng
门。如诸菩萨摩诃萨为高盖，慈心普荫诸众生

gù wéi xiū xíng xià zhōng shàngxíng xī děngxíng gù wéi dà dì
故；为修行，下、中、上行悉等行故；为大地，

néng yǐ cí xīn rèn chí yī qiè zhūzhòngshēng gù wéimǎnyuè fú dé
能以慈心任持一切诸众生故；为满月，福德

guāngmíng yú shì jiānzhōngpíngděngxiàn gù wéi jìng rì yǐ zhì guāng
光明于世间中平等现故；为净日，以智光

míngzhàoyào yī qiè suǒ zhī jìng gù wéimíngdēng néng pò yī qiè zhòng
明照耀一切所知境故；为明灯，能破一切众

shēng xīn zhōngzhū hēi àn gù wéishuǐqīngzhū néngqīng yī qiè zhòng
生心中诸黑暗故；为水清珠，能清一切众

shēng xīn zhōngchǎnkuángzhuó gù wéi rú yì bǎo xī néngmǎn zú yī
生心中谄诳浊故；为如意宝，悉能满足一

qiè zhòngshēng xīn suǒyuàn gù wéi dà fēng sù lìng zhòngshēng xiū xí
切众生心所愿故；为大风，速令众生修习

sān mèi rù yī qiè zhì dà chéngzhōng gù ér wǒ yún hé néng zhī qí xíng
三昧入一切智大城中故。而我云何能知其行，

néngshuō qí dé néngchēngliàng bǐ fú dé dà shān néngzhānyǎng bǐ
能说其德，能称量彼福德大山，能瞻仰彼

gōng dé zhòngxīng néngguānchá bǐ dà yuànfēng lún néng qù rù bǐ shèn
功德众星，能观察彼大愿风轮，能趣入彼甚

shēn fǎ mén néngxiǎn shì bǐ zhuāngyán dà hǎi néngchǎnmíng bǐ pǔ
深法门，能显示彼庄严大海，能阐明彼普

xiánhèngmén néng kāi shì bǐ zhū sān mèi kū néngzàn tàn bǐ dà cí bēi
贤行门，能开示彼诸三昧窟，能赞叹彼大慈悲

yún
云？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng yǒu yī wáng dū míngyuē ān
“善男子！于此南方，有一王都，名曰安

zhù yǒuyōu pó yí míngyuē bú dòng rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé
住；有优婆夷，名曰不动。汝诣彼问菩萨云何

xué pú sà xíng xiū pú sà dào
学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ wáng zú rào wú shù zā yīn qín
时，善财童子顶礼王足，绕无数匝，殷勤

zhānyǎng cí tuì ér qù
瞻仰，辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ chūmiàoguāngchéng yóuxíngdào lù
尔时，善财童子出妙光城，游行道路，

zhèngniàn sī wéi dà guāngwángjiào yì niàn pú sà dà cí chuánghèng
正念思惟大光王教，忆念菩萨大慈幢行

mén sī wéi pú sà suí shùn shì jiān sān mèiguāngmíngmén zēngzhǎng bǐ
门，思惟菩萨随顺世间三昧光明门，增长彼

bù sī yì yuàn fú dé zì zài lì jiān gù bǐ bù sī yì chéngshúzhòng
不思议愿福德自在力，坚固彼不思议成熟众

shēng zhì guānchá bǐ bù sī yì bú gòngshòuyòng dà wēi dé yì niàn
生智，观察彼不思议不共受用大威德，忆念

bǐ bù sī yì chā bié xiàng sī wéi bǐ bù sī yì qīngjìngjuànshǔ sī
彼不思议差别相，思惟彼不思议清净眷属，思

wéi bǐ bù sī yì suǒzuò yè shēnghuān xǐ xīn shēngjìng xìn xīn shēng
惟彼不思议所作业；生欢喜心，生净信心，生

měng lì xīn shēng xīn yuè xīn shēngyǒngyuè xīn shēngqìngxìng xīn
猛利心，生欣悦心，生踊跃心，生庆幸心，

shēng wú zhuó xīn shēngqīng jìng xīn shēngjiān gù xīn shēngguǎng dà
生无浊心，生清净心，生坚固心，生广大

xīn shēng wú jìn xīn rú shì sī wéi bēi qì liú lèi niànshàn zhī
心，生无尽心。如是思惟，悲泣流泪，念善知

shí shí wéi xī yǒu chūshēng yī qiè zhū gōng dé chù chūshēng yī qiè zhū
识实为希有，出生一切诸功德处，出生一切诸

pú sà xíng chūshēng yī qiè pú sà jìng niàn chūshēng yī qiè tuó luó ní
菩萨行，出生一切菩萨净念，出生一切陀罗尼

lún chūshēng yī qiè sānmèiguāngmíng chūshēng yī qiè zhū fó zhī jiàn
轮，出生一切三昧光明，出生一切诸佛知见，

pǔ yù yī qiè zhū fó fǎ yǔ xiǎn shì yī qiè pú sà yuànmén chūshēng
普雨一切诸佛法雨，显示一切菩萨愿门，出生

nán sī zhì huì guāngmíng zēngzhǎng yī qiè pú sà gēn yá yòuzuò shì
难思智慧光明，增长一切菩萨根芽。又作是

niàn shàn zhī shí zhě néng pǔ jiù hù yī qiè è dào néng pǔ yǎn
念：“善知识者，能普救护一切恶道，能普演

shuōzhūpíngděng fǎ néng pǔ xiǎn shì zhū yí xiǎndào néng pǔ kāi chǎn
说诸平等法，能普显示诸夷险道，能普开阐

dà shèng ào yì néng pǔ quàn fā pǔ xiánzhūhèng néng pǔ yǐn dào yī
大乘奥义，能普劝发普贤诸行，能普引到一

qiè zhì chéng néng pǔ lìng rù fǎ jiè dà hǎi néng pǔ lìngjiànsān shì fǎ
切智城，能普令入法界大海，能普令见三世法

hǎi néng pǔ shòu yǔ zhòngshèngdàochǎng néng pǔ zēngzhǎng yī qiè bái
海，能普授与众圣道场，能普增长一切白

fǎ
法。”

shàn cái tóng zǐ rú shì bēi āi sī niàn zhī shí bǐ cháng suí zhú
善财童子如是悲哀思念之时，彼常随逐

jué wù pú sà rú lái shǐ tiān yú xū kōngzhōng ér gào zhī yán shàn
觉悟菩萨，如来使天，于虚空中而告之言：“善

nán zǐ qí yǒu xiū xíngshàn zhī shí jiào zhū fó shì zūn xī jiē huān xǐ
男子！其有修行善知识教，诸佛世尊悉皆欢喜；

qí yǒu suí shùnshàn zhī shí yǔ zé dé jìn yú yī qiè zhì dì qí yǒu
其有随顺善知识语，则得近于一切智地；其有

néng yú shàn zhī shí yǔ wú yí huòzhě zé cháng zhí yù yī qiè shànyǒu
能于善知识语无疑惑者，则常值遇一切善友；

qí yǒu fā xīn yuàncháng bù lí shàn zhī shí zhě zé dé jù zú yī qiè
其有发心愿 常 不离善知识者，则得具足一切

yì lì shànnán zǐ rǔ kě wǎng yì ān zhùwáng dū jí dāng dé jiàn
义利。善男子！汝可往诣安住王都，即当得见

bú dòngyōu pó yí dà shàn zhī shí
不动优婆夷大善知识”

shí shàn cái tóng zǐ cóng bǐ sānmèi zhì guāngmíng qǐ jiàn cì
时，善财童子从彼三昧智光明起，渐次

yóuxíng zhì ān zhù chéng zhōubiàn tuī qiú bú dòngyōu pó yí jīn zài hé
游行，至安住城，周遍推求不动优婆夷今在何

suǒ wú liàng rén zhòngxiángào zhī yán shànnán zǐ bú dòngyōu
所？无量人众咸告之言：“善男子！不动优

pó yí shēn shì tóng nǚ zài qí jiā nèi fù mǔ shǒu hù yǔ zì qīn
婆夷身是童女，在其家内，父母守护，与自亲

shǔ wú liàng rén zhòngyǎnshuōmiào fǎ shàn cái tóng zǐ wén shì yǔ yǐ
属无量人众演说妙法。”善财童子闻是语已，

qí xīn huān xǐ rú jiàn fù mǔ jí yì bú dòngyōu pó yí shè
其心欢喜，如见父母，即诣不动优婆夷舍。

rù qí zhái nèi jiàn bǐ táng yǔ jīn sè guāngmíng pǔ jiē zhàoyào
入其宅内，见彼堂宇，金色光明普皆照耀，

yù sī guāngzhěshēn yì qīngliáng shàn cái tóng zǐ guāngmíngchùshēn
遇斯光者身意清凉。善财童子光明触身，

jí shí huò dé wǔ bǎi sānmèimén suǒ wèiliǎo yī qiè xī yǒuxiàngsānmèi
即时获得五百三昧门，所谓了一切希有相三昧

mén rù jì jìng sānmèimén yuǎn lí yī qiè shì jiān sānmèimén pǔ
门、入寂静三昧门、远离一切世间三昧门、普

yǎnshě dé sānmèimén rú lái zàngsānmèimén dé rú shì děng wǔ bǎi
眼舍得三昧门、如来藏三昧门，得如是等五百

sānmèimén yǐ cǐ sānmèimén gù shēn xīn róuruǎn rú qī rì tāi
三昧门；以此三昧门故，身心柔软，如七日胎。

yòuwénmiàoxiāng fēi zhū tiān lóng qián tà pó děngrén yǔ fēi rén zhī
又闻妙香，非诸天、龙、乾闼婆等人与非人之

suǒnéngyǒu
所能有。

shàn cái tóng zǐ qián yì qí suǒ gōngjìng hé zhǎng yī xīn guān
善财童子前诣其所，恭敬合掌，一心观

chá jiàn qí xíng sè duānzhèngshūmiào shí fāng shì jiè yī qiè nǚ rén wú
察，见其形色端正殊妙，十方世界一切女人无

yǒunéng jí kuàng qí guòzhě wéichú rú lái jí yǐ yī qiè guàndǐng
有能及，况其过者！唯除如来及以一切灌顶

pú sà kǒuchūmiàoxiāng gōngdiànzhuāngyán bìng qí juànshǔ xī wú
菩萨。口出妙香，宫殿庄严，并其眷属悉无

yǔ děng kuàng fù guòzhě shí fāng shì jiè yī qiè zhòngshēng wú yǒu
与等，况复过者！十方世界一切众生，无有

yú cǐ yōu pó yí suǒ qǐ rǎnzhuó xīn ruò dé zànjiàn suǒyǒu fánnǎo xī
于此优婆夷所起染著心；若得暂见，所有烦恼悉

zì xiāomiè pì rú bǎiwàn dà fàntiānwáng jué dìng bù shēng yù jiè fán
自消灭。譬如百万大梵天王，决定不生欲界烦

nǎo qí yǒujiàn cǐ yōu pó yí zhě suǒyǒu fánnǎoyīng zhī yì rán shí
恼；其有见此优婆夷者，所有烦恼应知亦然。十

fāngzhòngshēngguān cǐ nǚ rén jiē wú yàn zú wéichú jù zú dà zhì huì
方众生观此女人皆无厌足，唯除具足大智慧

zhě
者。

ěr shí shàncáitóng zǐ qū gōng hé zhǎng zhèngniànguānchá
尔时，善财童子曲躬合掌，正念观察，

jiàn cǐ nǚ rén qí shēn zì zài bù kě sī yì sè xiàngyánróng shì wú
见此女人，其身自在不可思议，色相颜容世无

yǔ děng guāngmíngdòngchè wù wú néngzhàng pǔ wèizhòngshēng ér
与等，光明洞彻物无能障，普为众生而

zuò lì yì qí shēnmáokǒnghéngchūmiàoxiāng juànshǔ wú biān gōng
作利益，其身毛孔恒出妙香，眷属无边，宫

diàn dì yī gōng dé shēnguǎng mò zhī yá jì xīn shēnghuān xǐ yǐ
殿第一，功德深广莫知涯际；心生欢喜，以

sòngzànyuē
颂赞曰：

shǒu hù qīng jìng jiè xiū xíng guǎng dà rěn
守护清净戒　修行广大忍

jīng jìn bú tuì zhuǎn guāngmíngzhào shì jiān
精进不退转　光明照世间

ěr shí shàncáitóng zǐ shuō cǐ sòng yǐ bó yán shèngzhě
尔时，善财童子说此颂已，白言：“圣者！

wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà
我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨

yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wénshèngzhěshàn
云何学菩萨行？云何修菩萨道？我闻圣者善

néngyòu huì yuànwèi wǒ shuō
能诱诲，愿为我说！”

shí bú dòngyōu pó yí yǐ pú sà róuruǎn yǔ yuè yì yǔ wèi
时，不动优婆夷以菩萨柔软语、悦意语，慰

yù shàn cái ér gào zhī yán shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ
喻善财，而告之言：“善哉善哉！善男子！汝

yǐ néng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn shànnán zǐ wǒ dé
已能发阿耨多罗三藐三菩提心。善男子！我得

pú sà nán cuī fú zhì huìzàng jiě tuōmén wǒ dé pú sà jiān gù shòu chí
菩萨难摧伏智慧藏解脱门，我得菩萨坚固受持

hèngmén wǒ dé pú sà yī qiè fǎ píngděng dì zǒng chí mén wǒ dé pú
行门，我得菩萨一切法平等地总持门，我得菩

sà zhàomíng yī qiè fǎ biàn cái mén wǒ dé pú sà qiú yī qiè fǎ wú pí
萨照明一切法辩才门，我得菩萨求一切法无疲

yànsānmèimén
厌三昧门。”

shàn cái tóng zǐ yán shèngzhě pú sà nán cuī fú zhì huì
善财童子言：“圣者！菩萨难摧伏智慧

zàng jiě tuōmén nǎi zhì qiú yī qiè fǎ wú pí yànsānmèimén jìng jiè
藏解脱门，乃至求一切法无疲厌三昧门，境界

yún hé
云何？”

tóng nǚ yán shànnán zǐ cǐ chùnán zhī
童女言：“善男子！此处难知。”

shàn cái bó yán wéiyuànshèngzhě chéng fó shén lì wèi
善财白言：“唯愿 圣者，承佛神力，为

wǒ xuānshuō wǒ dāng yīn shàn zhī shí néng xìn néngshòu néng zhī
我宣说！我当因善知识，能信能受，能知

néngliǎo qù rù guānchá xiū xí suí shùn lí zhū fēn bié jiū jìng
能了，趣入观察，修习随顺，离诸分别，究竟

píngděng
平等。”

yōu pó yí yán shànnán zǐ guò qù shì zhōngyǒu jié míng
优婆夷言：“善男子！过去世中有劫，名

lí gòu fó hào xiū bì shí yǒuguówángmíngyuēdiànshòu wéiyǒu
离垢，佛号修臂。时，有国王名曰电授，唯有

yī nǚ jí wǒshēn shì wǒ yú yè fēn fèi yīn yuè shí fù mǔxiōng dì
一女，即我身是。我于夜分废音乐时，父母兄弟

xī yǐ mián qǐn wǔ bǎi tóng nǚ yì jiē hūnmèi wǒ yú lóu shàngyǎng
悉已眠寝，五百童女亦皆昏寐。我于楼上仰

guānxīng xiù yú xū kōngzhōngjiàn bǐ rú lái rú bǎoshānwáng wú liàng
观星宿，于虚空中见彼如来如宝山王，无量

wú biāntiānlóng bā bù zhū pú sà zhòngsuǒgòngwéirào fó shēn pǔ fàng
无边天龙八部，诸菩萨众所共围绕，佛身普放

dà guāngmíngwǎngzhōubiàn shí fāng wú suǒzhàng ài fó shēnmáokǒng
大光明网周遍十方无所障碍，佛身毛孔

jiē chūmiàoxiāng wǒ wén shì xiāng shēn tǐ róu ruǎn xīn shēnghuān xǐ
皆出妙香。我闻是香，身体柔软，心生欢喜；

biàncóng lóu xià zhì yú dì shàng hé shí zhǐ zhǎo dǐng lǐ yú fó yòu
便从楼下至于地上，合十指爪，顶礼于佛。又

guān bǐ fó bú jiàndǐngxiàng guānshēnzuǒyòu mò zhī biān jì sī wéi bǐ
观彼佛不见顶相，观身左右莫知边际。思惟彼

fó zhūxiàng suí hǎo wú yǒuyàn zú qiè zì niànyán cǐ fó shì zūn zuò
佛诸相随好无有厌足，窃自念言：‘此佛世尊作

hé děng yè huò yú rú shì shàngmiào zhī shēn xiànghǎoyuánmǎn
何等业，获于如是上妙之身，相好圆满，

guāngmíng jù zú juànshǔchéng jiù gōngdiànyánhǎo fú dé zhì huì
光明具足，眷属成就，宫殿严好，福德智慧

xī jiē qīngjìng zǒng chí sān mèi bù kě sī yì shéntōng zì zài biàn
悉皆清净，总持三昧不可思议，神通自在，辩

cái wú ài
才无碍？’

shànnán zǐ ěr shí rú lái zhī wǒ xīn niàn jí gào wǒ yán
“善男子！尔时，如来知我心念，即告我言：

rǔ yīng fā bù kě huài xīn miè zhū fán nǎo yīng fā wú néngshèng xīn
‘汝应发不可坏心，灭诸烦恼；应发无能胜心，

pò zhū qǔ zhuó yīng fā wú tuì qiè xīn rù shēn fǎ mén yīng fā néng
破诸取著；应发无退怯心，入深法门；应发能

kān nài xīn jiù è zhòngshēng yīng fā wú mí huò xīn pǔ yú yī qiè
堪耐心，救恶众生；应发无迷惑心，普于一切

zhū qù shòushēng yīng fā wú yàn zú xīn qiú jiàn zhū fó wú yǒu xiū xī
诸趣受生；应发无厌足心，求见诸佛无有休息；

yīng fā wú zhī zú xīn xī shòu yī qiè rú lái fǎ yǔ yīng fā zhèng sī
应发无知足心，悉受一切如来法雨；应发正思

wéi xīn pǔ shēng yī qiè fó fǎ guāngmíng yīng fā dà zhù chí xīn pǔ
惟心，普生一切佛法光明；应发大住持心，普

zhuàn yī qiè zhū fó fǎ lún yīng fā guǎng liú tōng xīn suí zhòngshēng yù
转一切诸佛法轮；应发广流通心，随众生欲

shī qí fǎ bǎo
施其法宝。’

shànnán zǐ wǒ yú bǐ fó suǒwén rú shì fǎ qiú yī qiè
“善男子！我于彼佛所闻如是法，求一切

zhì qiú fó shí lì qiú fó biàn cái qiú fó guāngmíng qiú fó sè
智，求佛十力，求佛辩才，求佛光明，求佛色

shēn qiú fó xiànghǎo qiú fó zhòng huì qiú fó guó tǔ qiú fó wēi
身，求佛相好，求佛众会，求佛国土，求佛威

yí qiú fó shòumìng fā shì xīn yǐ qí xīn jiān gù yóu rú jīn gāng
仪，求佛寿命。发是心已，其心坚固犹如金刚，

yī qiè fánnǎo jí yǐ èr shèng xī bù nénghuài
一切烦恼及以二乘悉不能坏。

shànnán zǐ wǒ fā shì xīn yǐ lái jīngyán fú tí wēichén
“善男子！我发是心已来，经阎浮提微尘

shù jié shàng bù shēng yú niàn yù zhī xīn kuàngxíng qí shì ěr suǒ
数劫，尚不生于念欲之心，况行其事？尔所

jié zhōng yú zì qīn shǔ bù qǐ chēn xīn kuàng tā zhòngshēng ěr
劫中，于自亲属不起瞋心，况他众生？尔

suǒ jié zhōng yú qí zì shēn bù shēng wǒ jiàn kuàng yú zhòng jù ér jì
所劫中，于其自身不生我见，况于众具而计

wǒ suǒ ěr suǒ jié zhōng sǐ shí shēng shí jí zhù tāi zàng wèicéng
我所？尔所劫中，死时、生时及住胎藏，未曾

mí huò qǐ zhòngshēngxiǎng jí wú jì xīn kuàng yú yú shí ěr suǒ jié
迷惑起众生想及无记心，况于余时？尔所劫

zhōng nǎi zhì mèngzhōng suí jiàn yī fó wèicéngwàng shī hé kuàng pú
中，乃至梦中随见一佛未曾忘失，何况菩

sà shí yǎnsuǒjiàn ěr suǒ jié zhōng shòu chí yī qiè rú lái zhèng fǎ
萨十眼所见？尔所劫中，受持一切如来正法，

wèicéngwàng shī yī wén yī jù nǎi zhì shì sú suǒyǒuyán cí shàng bú
未曾忘失一文一句，乃至世俗所有言辞尚不

wàng shī hé kuàng rú lái jīn kǒu suǒshuō ěr suǒ jié zhōng shòu chí
忘失，何况如来金口所说？尔所劫中，受持

yī qiè rú lái fǎ hǎi yī wén yī jù wú bù sī wéi wú bù guānchá
一切如来法海，一文一句无不思惟、无不观察，

nǎi zhì yī qiè shì sú zhī fǎ yì fù rú shì ěr suǒ jié zhōng shòu chí
乃至一切世俗之法亦复如是。尔所劫中，受持

rú shì yī qiè fǎ hǎi wèi céng yú yī fǎ zhōng bù dé sān mèi nǎi zhì
如是一切法海，未曾于一法中不得三昧，乃至
shì jiān jì shù zhī fǎ yī yī fǎ zhōng xī yì rú shì ěr suǒ jié zhōng
世间技术之法，一一法中悉亦如是。尔所劫中，
zhù chí yī qiè rú lái fǎ lún suí suǒ zhù chí wèi céng fèi shě yī wén yī
住持一切如来法轮，随所住持，未曾废舍一文一
jù nǎi zhì bù céngshēng yú shì zhì wéi chú wèi yù tiáozhòngshēng gù
句，乃至不曾生于世智，唯除为欲调众生故。
ěr suǒ jié zhōng jiàn zhū fó hǎi wèi céng yú yī fó suǒ bù dé chéng
尔所劫中，见诸佛海，未曾于一佛所不得成
jiù qīngjìng dà yuàn nǎi zhì yú zhūhuà fó zhī suǒ xī yì rú shì ěr suǒ
就清净大愿，乃至于诸化佛之所悉亦如是。尔所
jié zhōng jiàn zhū pú sà xiū xíngmiàohèng wú yǒu yī hèng wǒ bù chéng
劫中，见诸菩萨修行妙行，无有一行我不成
jiù ěr suǒ jié zhōng suǒyǒu zhòngshēng wú yī zhòngshēng wǒ bú
就。尔所劫中，所有[16]众生，无一众生我不
quàn fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn wèi céngquàn yī zhòng
劝发阿耨多罗三藐三菩提心，未曾劝一众
shēng fā yú shēngwén pì zhī fó yì ěr suǒ jié zhōng yú yī qiè
生发于声闻、辟支佛意。尔所劫中，于一切
fó fǎ nǎi zhì yī wén yī jù bù shēng yí huò bù shēng èr xiǎng
佛法，乃至一文一句，不生疑惑，不生二想，
bù shēng fēn bié xiǎng bù shēngzhǒngzhǒngxiǎng bù shēng zhí zhuóxiǎng
不生分别想，不生种种想，不生执著想，
bù shēngshèng liè xiǎng bù shēng ài zēngxiǎng
不生胜劣想，不生爱憎想。

shànnán zǐ wǒ cóng shì lái chángjiàn zhū fó chángjiàn
“善男子！我从是来，常见诸佛，常见
pú sà chángjiànzhēn shí shàn zhī shí chángwénzhū fó yuàn cháng
菩萨，常见真实善知识，常闻诸佛愿，常
wén pú sà xíng chángwén pú sà bō luó mì mén chángwén pú sà dì
闻菩萨行，常闻菩萨波罗蜜门，常闻菩萨地
zhì guāngmíngmén chángwén pú sà wú jìn zàngmén chángwén rù wú
智光明门，常闻菩萨无尽藏门，常闻入无
biān shì jiè wǎngmén chángwénchūshēng wú biānzhòngshēng jiè yīn mén
边世界网门，常闻出生无边众生界因门，

[16] 丽本：見；永乐北藏本及龙藏本：有

cháng yǐ qīngjìng zhì huì guāngmíngchúmiè yī qiè zhòngshēng fán nǎo
常 以清净智慧 光 明除灭一切 众 生 烦恼，

cháng yǐ zhì huì shēngzhǎng yī qiè zhòngshēngshàngēn cháng suí yī qiè
常 以智慧 生 长 一切 众 生 善根， 常 随一切

zhòngshēngsuǒyào shì xiàn qí shēn cháng yǐ qīngjìng shàngmiàoyán yīn kāi
众 生 所乐示现其身， 常 以清净 上 妙 言音开

wù fǎ jiè yī qiè zhòngshēng
悟法界一切 众 生 。

shànnán zǐ wǒ dé pú sà qiú yī qiè fǎ wú yàn zú zhuāng
“善 男子！ 我得菩萨求一切法无厌足 庄

yánmén wǒ dé yī qiè fǎ píngděng dì zǒng chí mén xiàn bù sī yì zì
严门， 我得一切法平 等 地 总 持门， 现不思议自

zài shénbiàn rǔ yù jiàn fǒu
在 神 变。 汝欲见不？”

shàn cái yán wěi wǒ xīn yuànjiàn
善 财言： “唯！ 我心 愿 见。”

ěr shí bú dòngyōu pó yí zuò yú lóngzàng shī zǐ zhī zuò rù
尔时， 不 动 优婆夷坐于龙 藏 师子之座， 入

qiú yī qiè fǎ wú yàn zú zhuāngyán sān mèimén bù kōng lún zhuāngyán
求一切法无厌足 庄 严三昧门、 不空轮 庄 严

sān mèimén shí lì zhì lún xiànqián sān mèimén fó zhǒng wú jìn zàng sān
三昧门、 十力智轮现 前三昧门、 佛 种 无尽 藏三

mèimén rù rú shì děng yī wàn sān mèimén rù cǐ sān mèimén shí
昧门， 入如是 等 一万三昧门。 入此三昧门时，

shí fāng gè yǒu bù kě shuō fó chà wēi chén shù shì jiè liù zhǒngzhèndòng
十方 各有不可 说 佛刹微 尘 数世界六 种 震 动，

jiē xī qīngjìng liú lí suǒ chéng yī yī shì jiè zhōng yǒu bǎi yì sì tiān
皆悉清净琉璃所 成； 一一世界 中， 有百亿四天

xià bǎi yì rú lái huò zhù dōushuàitiān nǎi zhì bō niè pán yī yī rú lái
下， 百亿如来或住兜 率 天乃至般涅槃； 一一如来

fàngguāngmíngwǎng zhōubiàn fǎ jiè dào chǎngzhòng huì qīngjìng wéi rào
放 光 明 网， 周 遍法界道 场 众 会， 清净围绕，

zhuànmiào fǎ lún kāi wù qúnshēng
转 妙 法轮， 开悟群 生 。

shí bú dòngyōu pó yí cóngsān mèi qǐ gàoshàn cái yán
时， 不 动 优婆夷 从 三昧起， 告 善 财言：

shànnán zǐ rǔ jiàn cǐ fǒu
“善 男子！ 汝见此不？”

shàn cái yán wěi wǒ jiē yǐ jiàn
善财言：“唯！我皆已见。”

yōu pó yí yán shànnán zǐ wǒ wéi dé cǐ qiú yī qiè fǎ
优婆夷言：“善男子！我唯得此求一切法

wú yàn zú sān mèi guāng míng wèi yī qiè zhòng shēng shuō wēi miào fǎ jiē
无厌足三昧光明，为一切众生说微妙法，皆

lìng huān xǐ rú zhū pú sà mó hē sà rú jīn chì niǎo yóu háng xū
令欢喜。如诸菩萨摩诃萨，如金翅鸟，游行虚

kōng wú suǒ zhàng ài néng rù yī qiè zhòng shēng dà hǎi jiàn yǒu shàn gēn
空无所障碍，能入一切众生大海，见有善根

yǐ chéng shú zhě biàn jí zhí qǔ zhì pú tí àn yòu rú shāng kè rù
已成熟者，便即执取置菩提岸；又如商客，入

dà bǎo zhōu cǎi qiú rú lái shí lì zhì bǎo yòu rú yú shī chí zhèng
大宝洲，采求如来十力智宝；又如渔师，持正

fǎ wǎng rù shēng sǐ hǎi yú ài shuǐ zhōng lù zhū zhòng shēng rú
法网，入生死海，于爱水中漉诸众生；如

ē xiū luó wáng néng biàn mào[17] dòng sān yǒu dà chéng zhū fán nǎo hǎi
阿修罗王，能遍抶动三有大城诸烦恼海；

yòu rú rì lún chū xiàn xū kōng zhào ài shuǐ ní lìng qí gān jié
又如日轮，出现虚空，照爱水泥，令其干竭；

yòu rú mǎn yuè chū xiàn xū kōng lìng kě huà zhě xīn huā kāi fū yòu
又如满月，出现虚空，令可化者心华开敷；又

rú dà dì pǔ jiē píng děng wú liàng zhòng shēng yú zhōng zhǐ zhù zēng
如大地，普皆平等，无量众生于中止住，增

zhǎng yī qiè shàn fǎ gēn yá yòu rú dà fēng suǒ xiàng wú ài néng
长一切善法根芽；又如大风，所向无碍，能

bá yī qiè zhū jiàn dà shù rú zhuàn lún wáng yóu xíng shì jiān yǐ sì
拔一切诸见大树；如转轮王，游行世间，以四

shè shì shè zhū zhòng shēng ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō bǐ gōng dé
摄事摄诸众生。而我云何能知能说彼功德

xíng
行？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng yǒu yī dà chéng míng wú
“善男子！于此南方，有一大城，名无

liàng dū sà luó qí zhōng yǒu yī chū jiā wài dào míng yuē biàn xíng rǔ
量都萨罗；其中有一出家外道，名曰遍行。汝

[17] 丽本：挠；永乐北藏本及龙藏本：抶

wǎng bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
往彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā yīn qín
时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，殷勤

zhānyǎng cí tuì ér qù
瞻仰，辞退而去。

大方广佛华严经卷第六十六

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折

nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴

bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆

suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询百城烟水渺无垠.

zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

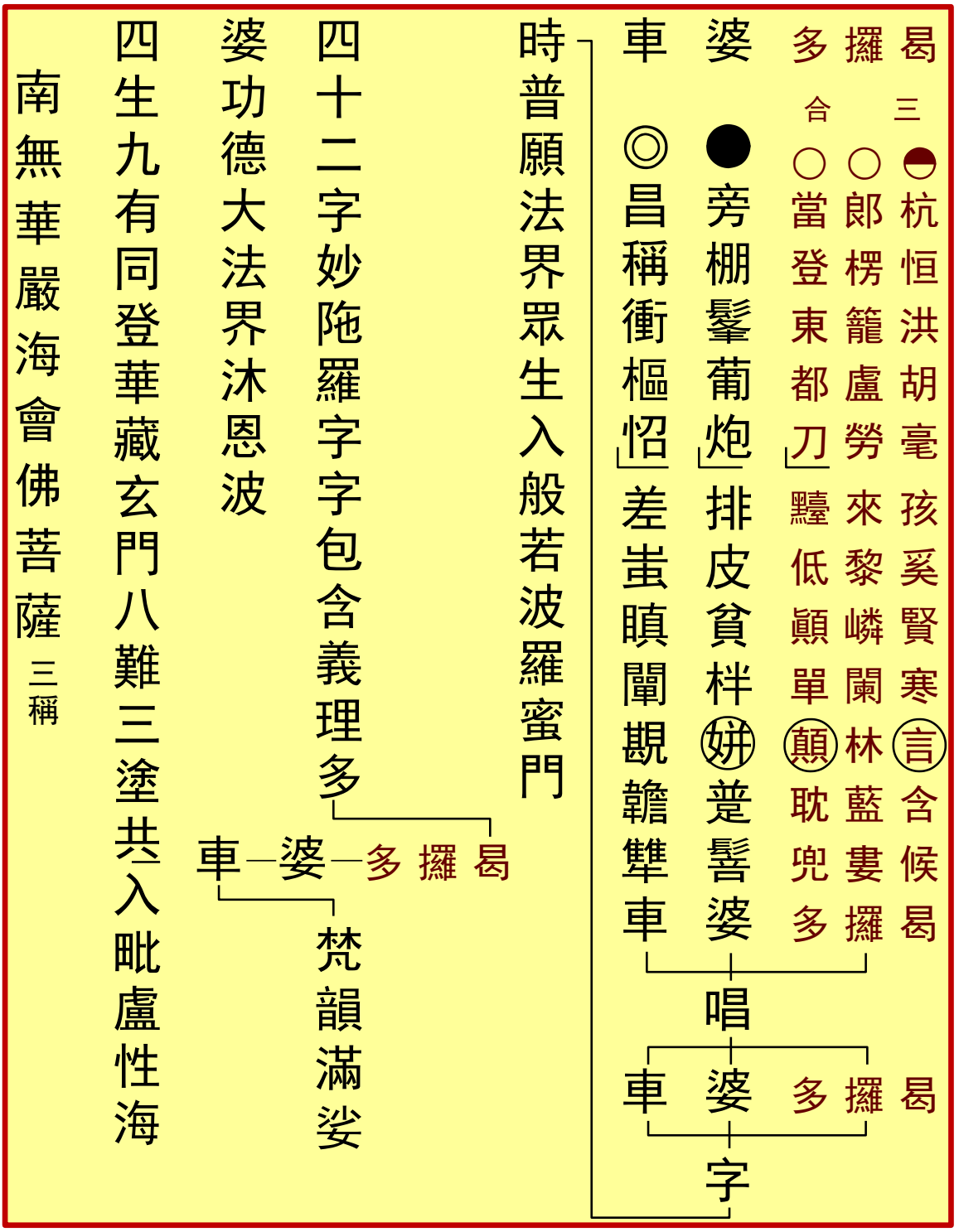

hao lao dao

28. 曷攞多（三合）

hanglangdang henglengdeng honglong

杭郎當.恒楞登.洪籠

dong hu lu du hao lao dao hai lai dai hi li di hin lin din han lan

東.胡盧都.毫勞刀.孩來黳.奚黎低.賢嶙顛.寒闌

dan hin lin din han lan dan hou lou dou hao lao dao

單.言林顛.含藍耽.候婁兜.曷攞多

chànghao lao dao

唱 曷攞多

zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì mén
字时. 普愿法界众生. 入般若波罗蜜门.

pao pangpengpong pu pao pai pi pin pan pinpanpoupao
29. 婆 旁棚鬈葡炮排皮貧柈姘蓫髻婆

chàngpao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱婆字时. 普愿法界众生. 入般若波罗蜜

mén
门.

chao changcheng chong chu chao chai chi chin chanchin chan
30. 車 昌稱衝樞怊差蚩瞋闡覲韽

chouchao chàngchao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
犨車 唱車字时. 普愿法界众生. 入般若

bō luó mì mén
波罗蜜门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō hao lao
四十二字妙陀罗. 字字包含义理多. 曷攞

dao pao chao fàn yùnmǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn
多. 婆. 車. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩

bō
波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四生九有. 同登华藏玄门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿以此功德 普及于一切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我等与众生 皆共成佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì liù shí qī

大方广佛华严经卷第六十七

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[18]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī bā

入法界品第三十九之八

ěr shí shàn cái tóng zǐ yú bú dòngyōu pó yí suǒ dé wén fǎ yǐ

尔时，善财童子于不动优婆夷所得闻法已，

zhuān xīn yì niànsuǒyǒujiào huì jiē xī xìn shòu sī wéiguānchá

专心忆念所有教诲，皆悉信受，思惟观察。

jiànjiànyóuxíng jīng lì guó yì zhì dū sà luó chéng yú rì

渐渐游行，经历国邑，至都萨罗城，于日

mò shí rù bǐ chéngzhōng chándiàn lín lǐ sì qú dào cè chù

没时入彼城中，廛店、邻里、四衢道侧，处

chùxún mì biànxíngwàidào

处寻觅遍行外道。

chéngdōngyǒushān míngyuēshàn dé shàn cái tóng zǐ yú zhōng

城东有山，名曰善德[19]。善财童子于中

yè shí jiàn cǐ shāndǐngcǎo shùyányǎn guāngmíngzhàoyào rú rì chū

夜时，见此山顶草树岩嶷，光明照耀如日初

chū jiàn cǐ shì yǐ shēng dà huān xǐ zuò shì niànyán wǒ bì

出；见此事已，生大欢喜，作是念言：“我必

yú cǐ jiànshàn zhī shí biàncóngchéngchū ér dēng bǐ shān jiàn cǐ

于此见善知识。”便从城出而登彼山，见此

wàidào yú qí shānshàngpíngtǎn zhī chù xú bù jīngxíng sè xiàngyuánmǎn

外道于其山上平坦之处徐步经行，色相圆满，

wēiguāngzhàoyào dà fàntiānwángsuǒ bù néng jí shí qiān fànzhòng zhī

威光照耀，大梵天王所不能及，十千梵众之

suǒwéirào wǎng yì qí suǒ tóudǐng lǐ zú rào wú liàng zā yú

所围绕。往诣其所，头顶礼足，绕无量匝，于

---

[18] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

[19] 丽本：得；永乐北藏本及龙藏本：德

qián hé zhǎng ér zuò shì yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō
前合掌而作是言：“圣者！我已先发阿耨多
luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wǒ wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng
罗三藐三菩提心，而我未知菩萨云何学菩萨行？
yún hé xiū pú sà dào wǒ wénshèngzhěshànnéngjiào huì yuànwèi wǒ
云何修菩萨道？我闻圣者善能教诲，愿为我
shuō
说！”

biànxíng dá yán shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ wǒ yǐ ān
遍行答言：“善哉善哉！善男子！我已安
zhù zhì yī qiè chù pú sà xíng yǐ chéng jiù pǔ guān shì jiān sānmèimén
住至一切处菩萨行，已成就普观世间三昧门，
yǐ chéng jiù wú yī wú zuòshéntōng lì yǐ chéng jiù pǔ mén bō rě bō
已成就无依无作神通力，已成就普门般若波
luó mì shànnán zǐ wǒ pǔ yú shì jiānzhǒngzhǒngfāngsuǒ zhǒng
罗蜜。善男子！我普于世间种种方所、种
zhǒngxíngmào zhǒngzhǒngxíng jiě zhǒngzhǒngmòshēng yī qiè zhū qù
种形貌、种种行解、种种没生一切诸趣。
suǒwèitiān qù lóng qù yè chā qù qián tà pó ē xiū luó jiā
所谓天趣、龙趣、夜叉趣、乾闼婆、阿修罗、迦
lóu luó jǐn nà luó móhóu luó qié dì yù chùshēng yán luó wáng
楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、地狱、畜生、阎罗王
jiè rén fēi rén děng yī qiè zhū qù huòzhù zhūjiàn huò xìn èr
界、人、非人等，一切诸趣，或住诸见，或信二
shèng huò fù xìn yào dà shèng zhī dào rú shì yī qiè zhūzhòngshēng
乘，或复信乐大乘之道。如是一切诸众生
zhōng wǒ yǐ zhǒngzhǒngfāngbiàn zhǒngzhǒng zhì mén ér wéi lì yì
中，我以种种方便、种种智门而为利益。
suǒwèihuòwèiyǎnshuō yī qiè shì jiānzhǒngzhǒng jì yì lìng dé jù zú
所谓或为演说一切世间种种技艺，令得具足
yī qiè qiǎoshù tuó luó ní zhì huòwèiyǎnshuō sì shèfāngbiàn lìng dé
一切巧术陀罗尼智；或为演说四摄方便，令得
jù zú yī qiè zhì dào huòwèiyǎnshuōzhū bō luó mì lìng qí huí xiàng
具足一切智道；或为演说诸波罗蜜，令其回向
yī qiè zhì wèi huòwèichēngzàn dà pú tí xīn lìng qí bù shī wú shàng
一切智位；或为称赞大菩提心，令其不失无上
dào yì huòwèichēngzànzhū pú sà xíng lìng qí mǎn zú jìng fó guó tǔ
道意；或为称赞诸菩萨行，令其满足净佛国土

dù zhòngshēngyuàn huòwèiyǎnshuōzàozhū è xíngshòu dì yù děngzhǒng
度众生愿；或为演说造诸恶行受地狱等种

zhǒng kǔ bào lìng yú è yè shēnshēngyàn lí huòwèiyǎnshuōgòngyǎng
种苦报，令于恶业深生厌离；或为演说供养

zhū fó zhòngzhǒngshàngēn jué dìnghuò dé yī qiè zhì guǒ lìng qí fā qǐ
诸佛种诸善根决定获得一切智果，令其发起

huān xǐ zhī xīn huòwèizànshuō yī qiè rú lái yīng zhèngděng jué suǒ
欢喜之心；或为赞说一切如来、应、正等觉所

yǒugōng dé lìngyào fó shēn qiú yī qiè zhì huòwèizànshuōzhū fó wēi
有功德，令乐佛身求一切智；或为赞说诸佛威

dé lìng qí yuànyào fó bú huàishēn huòwèizànshuō fó zì zài shēn
德，令其愿乐佛不坏身；或为赞说佛自在身，

lìng qiú rú lái wú néngyìng bì dà wēi dé tǐ
令求如来无能映蔽大威德体。

yòu shànnán zǐ cǐ dū sà luó chéngzhōng yī qiè fāng
“又，善男子！此都萨罗城中，一切方

suǒ yī qiè zú lèi ruò nán ruò nǚ zhū rén zhòngzhōng wǒ jiē yǐ fāngbiàn
所一切族类，若男若女诸人众中，我皆以方便

shì tóng qí xíng suí qí suǒyìng ér wèishuō fǎ zhūzhòngshēngděng
示同其形，随其所应而为说法。诸众生等，

xī bù néng zhī wǒ shì hé rén cóng hé ér zhì wéi lìngwénzhě rú shí
悉不能知我是何人、从何而至，唯令闻者如实

xiū xíng shànnán zǐ rú yú cǐ chéng lì yì zhòngshēng yú yán fú
修行。善男子！如于此城利益众生，于阎浮

tí chéng yì jù luò suǒyǒu rénzhòngzhù zhǐ zhī chù xī yì rú shì ér
提城邑聚落，所有人众住止之处，悉亦如是而

wéi lì yì
为利益。

shànnán zǐ yán fú tí nèi jiǔ shí liù zhòng gè qǐ yì jiàn
“善男子！阎浮提内九十六众，各起异见

ér shēng zhí zhuó wǒ xī yú zhōngfāngbiàntiáo fú lìng qí shě lí suǒ
而生执著，我悉于中方便调伏，令其舍离所

yǒu zhū jiàn rú yán fú tí yú sì tiān xià yì fù rú shì rú sì tiān
有诸见；如阎浮提，余四天下亦复如是；如四天

xià sān qiān dà qiān shì jiè yì fù rú shì rú sān qiān dà qiān shì jiè
下，三千大千世界亦复如是；如三千大千世界，

rú shì shí fāng wú liàng shì jiè zhūzhòngshēng hǎi wǒ xī yú zhōng suí
如是十方无量世界诸众生海，我悉于中，随

zhū zhòngshēng xīn zhī suǒ yào yǐ zhǒngzhǒngfāngbiàn zhǒngzhǒng fǎ
诸 众 生 心之所乐，以 种 种 方便、种 种 法

mén xiànzhǒngzhǒng sè shēn yǐ zhǒngzhǒngyán yīn ér wèishuō fǎ
门，现 种 种 色身，以 种 种 言音而为说法，

lìng dé lì yì
令得利益。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ zhì yī qiè chù pú sà xíng rú
“善 男子！我唯知此至一切处菩萨行。如

zhū pú sà mó hē sà shēn yǔ yī qiè zhòngshēng shù děng dé yǔ zhòng
诸菩萨摩诃萨，身与一切 众 生 数 等，得与 众

shēng wú chā bié shēn yǐ biànhuàshēn pǔ rù zhū qù yú yī qiè chù jiē
生 无差别身，以变化身普入诸趣，于一切处皆

xiànshòushēng pǔ xiàn yī qiè zhòngshēng zhī qián qīng jìng guāngmíngbiàn
现受 生，普现一切 众 生 之前，清净 光 明 遍

zhào shì jiān yǐ wú ài yuànzhù yī qiè jié dé rú dì wǎngzhū wú děng
照世间，以无碍愿 住一切劫，得如帝 网 诸无 等

xíng cháng qín lì yì yī qiè zhòngshēng héng yǔ gòng jū ér wú suǒ
行，常 勤利益一切 众 生，恒与共居而无所

zhuó pǔ yú sān shì xī jiē píngděng yǐ wú wǒ zhì zhōubiànzhàoyào
著，普于三世悉皆平 等，以无我智 周 遍 照 耀，

yǐ dà bēi zàng yī qiè guānchá ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng
以大悲藏一切 观 察；而我云何 能 知 能 说 彼 功

dé xíng
德行？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng yǒu yī guó tǔ míngwéiguǎng
“善 男子！于此南方，有一国土，名 为 广

dà yǒu yù xiāngzhǎngzhě míngyōu bō luó huā rǔ yì bǐ wèn pú sà
大；有鬱 香 长 者，名 优钵罗华。汝诣彼问菩萨

yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
云何学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā yīn qín
时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，殷勤

zhānyǎng cí tuì ér qù
瞻 仰，辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ yīn shàn zhī shí jiào bú gù shēnmìng
尔时，善财童子因善知识教，不顾身 命，

bù zhuó cái bǎo bú yào rén zhòng bù dān wǔ yù bú liànjuànshǔ
不著财宝，不乐人 众，不耽五欲，不恋眷属，

bú zhòngwángwèi wéiyuànhuà dù yī qiè zhòngshēng wéiyuànyán jìng
不 重 王 位；唯 愿 化 度 一 切 众 生，唯 愿 严 净
zhū fó guó tǔ wéiyuàngòngyǎng yī qiè zhū fó wéiyuànzhèng zhī zhū
诸 佛 国 土，唯 愿 供 养 一 切 诸 佛，唯 愿 证 知 诸
fǎ shí xìng wéiyuàn xiū jí yī qiè pú sà dà gōng dé hǎi wéiyuàn xiū
法 实 性，唯 愿 修 集 一 切 菩 萨 大 功 德 海，唯 愿 修
xíng yī qiè gōng dé zhōng wú tuì zhuǎn wéiyuànhéng yú yī qiè jié zhōng
行 一 切 功 德 终 无 退 转，唯 愿 恒 于 一 切 劫 中
yǐ dà yuàn lì xiū pú sà xíng wéiyuàn pǔ rù yī qiè zhū fó zhòng huì
以 大 愿 力 修 菩 萨 行，唯 愿 普 入 一 切 诸 佛 众 会
dàochǎng wéiyuàn rù yī sānmèimén pǔ xiàn yī qiè sānmèimén zì zài
道 场，唯 愿 入 一 三 昧 门 普 现 一 切 三 昧 门 自 在
shén lì wéiyuàn yú fó yī máokǒngzhōngjiàn yī qiè fó xīn wú yàn zú
神 力，唯 愿 于 佛 一 毛 孔 中 见 一 切 佛 心 无 厌 足，
wéiyuàn dé yī qiè fǎ zhì huì guāngmíngnéng chí yī qiè zhū fó fǎ zàng
唯 愿 得 一 切 法 智 慧 光 明 能 持 一 切 诸 佛 法 藏，
zhuān qiú cǐ děng yī qiè zhū fó pú sà gōng dé
专 求 此 等 一 切 诸 佛 菩 萨 功 德。

jiàn cì yóuxíng zhì guǎng dà guó yì zhǎngzhě suǒ dǐng lǐ qí
渐 次 游 行，至 广 大 国，诣 长 者 所，顶 礼 其
zú rào wú liàng zā hé zhǎng ér lì bó yán shèngzhě wǒ
足，绕 无 量 匝，合 掌 而 立，白 言：“圣 者！我
yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn yù qiú yī qiè fó píng
已 先 发 阿 耨 多 罗 三 藐 三 菩 提 心，欲 求 一 切 佛 平
děng zhì huì yù mǎn yī qiè fó wú liàng dà yuàn yù jìng yī qiè fó zuì
等 智 慧，欲 满 一 切 佛 无 量 大 愿，欲 净 一 切 佛 最
shàng sè shēn yù jiàn yī qiè fó qīngjìng fǎ shēn yù zhī yī qiè fó
上 色 身，欲 见 一 切 佛 清 净 法 身，欲 知 一 切 佛
guǎng dà zhì shēn yù jìng zhì yī qiè pú sà zhūxíng yù zhàomíng yī qiè
广 大 智 身，欲 净 治 一 切 菩 萨 诸 行，欲 照 明 一 切
pú sà sānmèi yù ān zhù yī qiè pú sà zǒng chí yù chúmiè yī qiè suǒ
菩 萨 三 昧，欲 安 住 一 切 菩 萨 总 持，欲 除 灭 一 切 所
yǒuzhàng ài yù yóuxíng yī qiè shí fāng shì jiè ér wèi zhī pú sà yún
有 障 碍，欲 游 行 一 切 十 方 世 界，而 未 知 菩 萨 云
hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào ér néngchūshēng yī qiè zhì
何 学 菩 萨 行、云 何 修 菩 萨 道，而 能 出 生 一 切 智
zhì
智？”

zhǎngzhěgàoyán shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ
长者告言：“善哉！善哉！善男子！汝

nǎi néng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
乃能发阿耨多罗三藐三菩提心。

shànnán zǐ wǒ shàn bié zhī yī qiè zhū xiāng yì zhī tiáo hé
“善男子！我善别知一切诸香，亦知调合

yī qiè xiāng fǎ suǒ wèi yī qiè xiāng yī qiè shāoxiāng yī qiè tú xiāng
一切香法，所谓一切香、一切烧香、一切涂香、

yī qiè mò xiāng yì zhī rú shì yī qiè xiāngwángsuǒ chū zhī chù yòushàn
一切末香。亦知如是一切香王所出之处，又善

liǎo zhī tiānxiāng lóngxiāng yè chāxiāng qián tà pó ē xiū luó
了知天香、龙香、夜叉香，乾闼婆、阿修罗、

jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié rén fēi rén děngsuǒ yǒu zhū
迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人、非人等所有诸

xiāng yòushàn bié zhī zhì zhū bìngxiāng duàn zhū è xiāng shēnghuān
香。又善别知治诸病香、断诸恶香、生欢

xǐ xiāng zēng fán nǎoxiāng miè fán nǎoxiāng lìng yú yǒu wéi shēngyào
喜香、增烦恼香、灭烦恼香、令于有为生乐

zhuóxiāng lìng yú yǒu wéi shēngyàn lí xiāng shě zhū jiāo yì xiāng fā
著香、令于有为生厌离香、舍诸憍逸香、发

xīn niàn fó xiāng zhèng jiě fǎ ménxiāng shèngsuǒ shòuyòngxiāng yī
心念佛香、证解法门香、圣所受用香、一

qiè pú sà chā bié xiāng yī qiè pú sà dì wèi xiāng rú shì děngxiāngxíng
切菩萨差别香、一切菩萨地位香，如是等香形

xiàngshēng qǐ chūxiànchéng jiù qīngjìng ān wěn fāngbiànjìng jiè
相生起、出现成就、清净安隐、方便境界、

wēi dé yè yòng jí yǐ gēnběn rú shì yī qiè wǒ jiē liǎo dá
威德业用及以根本，如是一切我皆了达。

shànnán zǐ rén jiān yǒuxiāng míngyuēxiàngzàng yīn lóng
“善男子！人间有香，名曰象藏，因龙

dòushēng ruò shāo yī wán jí qǐ dà xiāngyún mí fù wáng dū yú
斗生。若烧一丸，即起大香云弥覆王都，于

qī rì zhōng yù xì xiāng yǔ ruò zhuóshēnzhě shēn zé jīn sè ruò
七日中雨细香雨。若著身者，身则金色；若

zhuó yī fú gōngdiàn lóu gé yì jiē jīn sè ruò yīn fēngchuī rù
著衣服、宫殿、楼阁，亦皆金色。若因风吹入

gōngdiànzhōng zhòngshēng xiù zhě qī rì qī yè huān xǐ chōngmǎn
宫殿中，众生嗅者，七日七夜欢喜充满，

shēn xīn kuài lè wú yǒu zhū bìng bù xiāng qīn hài lí zhū yōu kǔ
身心快乐，无有诸病，不相侵害，离诸忧苦，

bù jīng bú bù bú luàn bú huì cí xīn xiāngxiàng zhì yì qīngjìng
不惊不怖，不乱不恚，慈心相向，志意清净。

wǒ zhī shì yǐ ér wèishuō fǎ lìng qí jué dìng fā ē nòuduō luó sānmiǎo
我知是已而为说法，令其决定发阿耨多罗三藐

sān pú tí xīn
三菩提心。

shànnán zǐ mó luó yē shānchūzhāntánxiāng míngyuē niú
“善男子！摩罗耶山出栴檀香，名曰牛

tóu ruò yǐ tú shēn shè rù huǒkēng huǒ bù néngshāo shànnán zǐ
头；若以涂身，设入火坑，火不能烧。善男子！

hǎi zhōngyǒuxiāng míng wú néngshèng ruò yǐ tú gǔ jí zhū luó bèi
海中有香，名无能胜；若以涂鼓及诸螺贝，

qí shēng fā shí yī qiè dí jūn jiē zì tuì sàn shànnán zǐ ē nuó
其声发时，一切敌军皆自退散。善男子！阿那

pó dá duō chí biānchūchénshuǐxiāng mínglián huāzàng qí xiāng yī wán
婆达多池边出沉水香，名莲华藏，其香一丸

rú má zǐ dà ruò yǐ shāo zhī xiāng qì pǔ xūnyán fú tí jiè zhòng
如麻子大；若以烧之，香气普熏阎浮提界，众

shēngwénzhě lí yī qiè zuì jiè pǐn qīngjìng shànnán zǐ xuěshān
生闻者，离一切罪，戒品清净。善男子！雪山

yǒuxiāng míng ē lú nuó ruò yǒuzhòngshēng xiù cǐ xiāngzhě qí xīn
有香，名阿卢那；若有众生嗅此香者，其心

jué dìng lí zhū rǎnzhuó wǒ wèishuō fǎ mò bù jiē dé lí gòusānmèi
决定离诸染著，我为说法莫不皆得离垢三昧。

shànnán zǐ luó chà jiè zhōngyǒuxiāng míng hǎi zàng qí xiāngdànwéi
善男子！罗刹界中有香，名海藏，其香但为

zhuàn lún wángyòng ruò shāo yī wán ér yǐ xūn zhī wáng jí sì jūn
转轮王用；若烧一丸而以熏之，王[20]及四军

jiē téng xū kōng shànnán zǐ shàn fǎ tiānzhōngyǒuxiāng míngjìng
皆腾虚空。善男子！善法天中有香，名净

zhuāngyán ruò shāo yī wán ér yǐ xūn zhī pǔ shǐ zhū tiān xīn niàn yú fó
庄严；若烧一丸而以熏之，普使诸天心念于佛。

shànnán zǐ xū yè mótiānyǒuxiāng míngjìngzàng ruò shāo yī wán ér
善男子！须夜摩天有香，名净藏；若烧一丸而

[20] 丽本：王；永乐北藏本：三；龙藏本：王

yǐ xūn zhī yè mó tiānzhòng mò bù yún jí bǐ tiānwáng suǒ ér gòng tīng
以熏之，夜摩天众莫不云集彼天王所而共听
fǎ shànnán zǐ dōushuàitiānzhōng yǒu xiāng míngxiān tuó pó yú
法。善男子！兜率天中有香，名先陀婆；于
yī shēng suǒ xì pú sà zuò qiánshāo qí yī wán xīng dà xiāng yún biàn fù
一生所系菩萨座前烧其一丸，兴大香云遍覆
fǎ jiè pǔ yù yī qiè zhū gòngyǎng jù gòngyǎng yī qiè zhū fó pú sà
法界，普雨一切诸供养具，供养一切诸佛菩萨。
shànnán zǐ shànbiànhuàtiān yǒu xiāng míngyuēduó yì ruò shāo yī
善男子！善变化天有香，名曰夺意；若烧一
wán yú qī rì zhōng pǔ yù yī qiè zhū zhuāngyán jù
丸，于七日中，普雨一切诸庄严具。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ tiáo hé xiāng fǎ rú zhū pú sà
“善男子！我唯知此调和香法。如诸菩萨
mó hē sà yuǎn lí yī qiè zhū è xí qì bù rǎn shì yù yǒngduàn
摩诃萨，远离一切诸恶习气，不染世欲，永断
fán nǎozhòng mójuànsuǒ chāozhū yǒu qù yǐ zhì huì xiāng ér zì zhuāng
烦恼众魔羂索，超诸有趣，以智慧香而自庄
yán yú zhū shì jiān jiē wú rǎnzhuó jù zú chéng jiù wú suǒzhuó jiè
严，于诸世间皆无染著，具足成就无所著戒，
jìng wú zhuó zhì xíng wú zhuó jìng yú yī qiè chù xī wú yǒuzhuó qí
净无著智，行无著境，于一切处悉无有著，其
xīn píngděng wú zhuó wú yī ér wǒ hé néng zhī qí miàohèng shuō
心平等，无著无依；而我何能知其妙行？说
qí gōng dé xiǎn qí suǒ yǒu qīng jìng jiè mén shì qí suǒ zuò wú guò
其功德？显其所有清净戒门？示其所作无过
shī yè biàn qí lí rǎn shēn yǔ yì xíng
失业？辨其离染身、语、意行？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng yǒu yī dà chéng míngyuē lóu
“善男子！于此南方，有一大城，名曰楼
gé zhōng yǒu chuán shī míng pó shī luó rǔ yì bǐ wèn pú sà yún
阁；中有船师，名婆施罗。汝诣彼问菩萨云
hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
何学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā yīn qín
时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，殷勤
zhānyǎng cí tuì ér qù
瞻仰，辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ xiàng lóu gé chéng guān chá dào lù
尔时，善财童子向楼阁城，观察道路。

suǒ wèi guān dào gāo bēi guān dào yí xiǎn guān dào jìng huì guān dào
所谓观道高卑，观道夷险，观道净秽，观道

qū zhí
曲直。

jiàn cì yóu xíng zuò shì sī wéi wǒ dāng qīn jìn bǐ shàn zhī
渐次游行，作是思惟：“我当亲近彼善知

shí shàn zhī shí zhě shì chéng jiù xiū xíng zhū pú sà dào yīn shì chéng
识。善知识者，是成就修行诸菩萨道因，是成

jiù xiū xíng bō luó mì dào yīn shì chéng jiù xiū xíng shè zhòng shēng dào yīn
就修行波罗蜜道因，是成就修行摄众生道因，

shì chéng jiù xiū xíng pǔ rù fǎ jiè wú zhàng ài dào yīn shì chéng jiù xiū
是成就修行普入法界无障碍道因，是成就修

xíng lìng yī qiè zhòng shēng chú è huì dào yīn shì chéng jiù xiū xíng lìng yī
行令一切众生除恶慧道因，是成就修行令一

qiè zhòng shēng lí jiāo màn dào yīn shì chéng jiù xiū xíng lìng yī qiè zhòng
切众生离憍慢道因，是成就修行令一切众

shēng miè fán nǎo dào yīn shì chéng jiù xiū xíng lìng yī qiè zhòng shēng shě
生灭烦恼道因，是成就修行令一切众生舍

zhū jiàn dào yīn shì chéng jiù xiū xíng lìng yī qiè zhòng shēng bá yī qiè è
诸见道因，是成就修行令一切众生拔一切恶

cì dào yīn shì chéng jiù xiū xíng lìng yī qiè zhòng shēng zhì yī qiè zhì
刺道因，是成就修行令一切众生至一切智

chéng dào yīn hé yǐ gù yú shàn zhī shí chù dé yī qiè shàn fǎ gù
城道因。何以故？于善知识处，得一切善法故；

yī shàn zhī shí lì dé yī qiè zhì dào gù shàn zhī shí zhě nán jiàn
依善知识力，得一切智道故。善知识者，难见

nán yù rú shì sī wéi
难遇。”如是思惟。

jiàn cì yóu xíng jì zhì bǐ chéng jiàn qí chuán shī zài chéng mén
渐次游行，既至彼城，见其船师在城门

wài hǎi àn shàng zhù bǎi qiān shāng rén jí yú wú liàng dà zhòng wéi rào
外海岸上住，百千商人及余无量大众围绕，

shuō dà hǎi fǎ fāng biàn kāi shì fó gōng dé hǎi shàn cái jiàn yǐ wǎng
说大海法，方便开示佛功德海。善财见已，往

yì qí suǒ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā yú qián hé zhǎng ér zuò
诣其所，顶礼其足，绕无量匝，于前合掌而作

shì yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
是言：“圣者！我已先发阿耨多罗三藐三菩提

xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào
心，而未知菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨道？

wǒ wénshèngzhěshànnéngjiào huì yuànwèi wǒ shuō
我闻圣者善能教诲，愿为我说！”

chuán shī gàoyán shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ yǐ
船师告言：“善哉善哉！善男子！汝已

néng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn jīn fù néngwènshēng dà
能发阿耨多罗三藐三菩提心，今复能问生大

zhì yīn duànchú yī qiè shēng sǐ kǔ yīn wǎng yī qiè zhì dà bǎozhōu
智因、断除一切生死苦因、往一切智大宝洲

yīn chéng jiù bú huàimó hē yǎn yīn yuǎn lí èr shèng bù wèishēng sǐ
因、成就不坏摩诃衍因、远离二乘怖畏生死

zhù zhū jì jìng sānmèixuán yīn chéng dà yuànchēbiàn yī qiè chùxíng pú
住诸寂静三昧旋因、乘大愿车遍一切处行菩

sà xíng wú yǒuzhàng ài qīngjìng dào yīn yǐ pú sà xíngzhuāngyán yī qiè
萨行无有障碍清净道因、以菩萨行庄严一切

wú nénghuài zhì qīngjìng dào yīn pǔ guān yī qiè shí fāngzhū fǎ jiē wú
无能坏智清净道因、普观一切十方诸法皆无

zhàng ài qīngjìng dào yīn sù néng qù rù yī qiè zhì hǎi qīngjìng dào
障碍清净道因、速能趣入一切智海清净道

yīn
因。

shànnán zǐ wǒ zài cǐ chéng hǎi àn lù zhōng jìng xiū pú
“善男子！我在此城海岸路中，净修菩

sà dà bēi chuánghèng shànnán zǐ wǒ guānyán fú tí nèi pín qióng
萨大悲幢行。善男子！我观阎浮提内贫穷

zhòngshēng wèiráo yì gù xiū zhū kǔ xíng suí qí suǒyuàn xī lìngmǎn
众生，为饶益故，修诸苦行，随其所愿悉令满

zú xiān yǐ shì wù chōngmǎn qí yì fù shī fǎ cái lìng qí huān
足。先以世物，充满其意；复施法财，令其欢

xǐ lìng xiū fú xíng lìngshēng zhì dào lìngzēngshàngēn lì lìng qǐ
喜，令修福行，令生智道，令增善根力，令起

pú tí xīn lìng jìng pú tí yuàn lìng jiān dà bēi lì lìng xiū néngmiè
菩提心，令净菩提愿，令坚大悲力，令修能灭

shēng sǐ dào lìngshēng bú yànshēng sǐ xíng lìng shè yī qiè zhòngshēng
生死道，令生不厌生死行，令摄一切众生

hǎi lìng xiū yī qiè gōng dé hǎi lìng zhào yī qiè zhū fǎ hǎi lìng xiàn
海，令修一切功德海，令照一切诸法海，令见
yī qiè zhū fó hǎi lìng rù yī qiè zhì zhì hǎi shànnán zǐ wǒ zhù yú
一切诸佛海，令入一切智智海。善男子！我住于
cǐ rú shì sī wéi rú shì zuò yì rú shì lì yì yī qiè zhòngshēng
此，如是思惟，如是作意，如是利益一切众生。
shànnán zǐ wǒ zhī hǎi zhōng yī qiè bǎozhōu yī qiè bǎo
“善男子！我知海中一切宝洲、一切宝
chù yī qiè bǎo lèi yī qiè bǎozhǒng wǒ zhī jìng yī qiè bǎo zuān
处、一切宝类、一切宝种。我知净一切宝、钻
yī qiè bǎo chū yī qiè bǎo zuò yī qiè bǎo wǒ zhī yī qiè bǎo qì
一切宝、出一切宝、作一切宝。我知一切宝器、
yī qiè bǎoyòng yī qiè bǎo jìng jiè yī qiè bǎoguāngmíng wǒ zhī yī
一切宝用、一切宝境界、一切宝光明。我知一
qiè lónggōngchù yī qiè yè chāgōngchù yī qiè bù duōgōngchù jiē
切龙宫处、一切夜叉宫处、一切部多宫处，皆
shàn huí bì miǎn qí zhūnàn yì shàn bié zhī xuán fú qiǎnshēn bō
善回避，免其诸难。亦善别知，漩澓浅深，波
tāoyuǎn jìn shuǐ sè hǎo è zhǒngzhǒng bù tóng yì shàn bié zhī
涛远近，水色好恶，种种不同。亦善别知，
rì yuèxīng xiù yùnxíng dù shù zhòu yè chén bū guǐ lòu yán cù yì
日月星宿运行度数，昼夜晨晡，晷漏延促。亦
zhī qí chuán tiě mù jiān cuì jī guān sè huá shuǐ zhī dà xiǎo fēng zhī
知其船铁木坚脆、机关涩滑，水之大小，风之
nì shùn rú shì yī qiè ān wēi zhī xiàng wú bù míngliǎo kě xíng zé xíng
逆顺；如是一切安危之相无不明了，可行则行，
kě zhǐ zé zhǐ shànnán zǐ wǒ yǐ chéng jiù rú shì zhì huì cháng
可止则止。善男子！我以成就如是智慧，常
néng lì yì yī qiè zhòngshēng
能利益一切众生。
shànnán zǐ wǒ yǐ hǎochuányùn zhū shāngzhòngxíng ān wěn
“善男子！我以好船运诸商众行安隐
dào fù wèishuō fǎ lìng qí huān xǐ yǐn zhì bǎozhōu yǔ zhūzhēnbǎoxián
道，复为说法令其欢喜，引至宝洲与诸珍宝咸
shǐ chōng zú ránhòujiāng lǐnghuányán fú tí shànnán zǐ wǒ jiàng
使充足，然后将领还阎浮提。善男子！我将
dà chuán rú shì wǎng lái wèi shǐ lìng qí yī yǒu sǔnhuài ruò yǒuzhòng
大船如是往来，未始令其一有损坏。若有众

shēng dé jiàn wǒ shēn wén wǒ fǎ zhě lìng qí yǒng bú bù shēng sǐ hǎi
生得见我身、闻我法者，令其永不怖生死海，

bì dé rù yú yī qiè zhì hǎi bì néngxiāo jié zhū ài yù hǎi néng yǐ
必得入于一切智海，必能消竭诸爱欲海，能以

zhì guāngzhào sān shì hǎi néng jìn yī qiè zhòngshēng kǔ hǎi néng jìng
智光照三世海，能尽一切众生苦海，能净

yī qiè zhòngshēng xīn hǎi sù néngyán jìng yī qiè chà hǎi pǔ néngwǎng
一切众生心海，速能严净一切刹海，普能往

yì shí fāng dà hǎi pǔ zhī yī qiè zhòngshēnggēn hǎi pǔ liǎo yī qiè
诣十方大海，普知一切众生根海，普了一切

zhòngshēnghèng hǎi pǔ shùn yī qiè zhòngshēng xīn hǎi
众生行海，普顺一切众生心海。

shànnán zǐ wǒ wéi dé cǐ dà bēi chuánghèng ruò yǒu jiàn
“善男子！我唯得此大悲幢行；若有见

wǒ jí yǐ wén wǒ yǔ wǒ tóngzhù yì niàn wǒ zhě jiē xī bù kōng
我及以闻我、与我同住、忆念我者，皆悉不空。

rú zhū pú sà mó hē sà shànnéngyóu shè shēng sǐ dà hǎi bù rǎn yī
如诸菩萨摩诃萨，善能游涉生死大海，不染一

qiè zhū fán nǎo hǎi néng shě yī qiè zhū wàng jiàn hǎi néngguān yī qiè zhū
切诸烦恼海，能舍一切诸妄见海，能观一切诸

fǎ xìng hǎi néng yǐ sì shè shè zhòngshēng hǎi yǐ shàn ān zhù yī qiè
法性海，能以四摄摄众生海，已善安住一切

zhì hǎi néngmiè yī qiè zhòngshēngzhuó hǎi néngpíngděngzhù yī qiè shí
智海，能灭一切众生著海，能平等住一切时

hǎi néng yǐ shéntōng dù zhòngshēng hǎi néng yǐ qí shí tiáozhòngshēng
海，能以神通度众生海，能以其时调众生

hǎi ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
海；而我云何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng yǒu chéngmíng kě lè zhōng
“善男子！于此南方，有城名可乐；中

yǒuzhǎngzhě míng wú shàngshèng rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú
有长者，名无上胜。汝诣彼问菩萨云何学菩

sà xíng xiū pú sà dào
萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā yīn qín
时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，殷勤

zhānyǎng bēi qì liú lèi qiú shàn zhī shí xīn wú yàn zú cí tuì ér
瞻仰，悲泣流泪，求善知识心无厌足，辞退而

qù
去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ qǐ dà cí zhōubiàn xīn dà bēi rùn zé
尔时，善财童子起大慈周遍心、大悲润泽

xīn xiāng xù bú duàn fú dé zhì huì èr zhǒngzhuāngyán shě lí yī
心相续不断，福德、智慧二种庄严，舍离一

qiè fán nǎo chéngòu zhèng fǎ píngděng xīn wú gāo xià bá bú shàn
切烦恼尘垢，证法平等，心无高下，拔不善

cì miè yī qiè zhàng jiān gù jīng jìn yǐ wéi qiángqiàn shènshēnsān
刺，灭一切障，坚固精进以为墙堑，甚深三

mèi ér zuòyuányuàn yǐ huì rì guāng pò wú míng àn yǐ fāngbiànfēng
昧而作园苑，以慧日光破无明暗，以方便风

kāi zhì huì huā yǐ wú ài yuànchōngmǎn fǎ jiè xīn chángxiàn rù yī
开智慧华，以无碍愿充满法界，心常现入一

qiè zhì chéng rú shì ér qiú pú sà zhī dào
切智城，如是而求菩萨之道。

jiàn cì jīng lì dào bǐ chéng nèi jiàn wú shàngshèng zài qí chéng
渐次经历，到彼城内。见无上胜在其城

dōng dà zhuāngyán chuáng wú yōu lín zhōng wú liàngshāng rén bǎi qiān
东大庄严幢无忧林中，无量商人、百千

jū shì zhī suǒ wéi rào lǐ duàn rén jiān zhǒngzhǒng shì wù yīn wèishuō
居士之所围绕，理断人间种种事务；因为说

fǎ lìng qí yǒng bá yī qiè wǒ màn lí wǒ wǒ suǒ shě suǒ jī jù
法，令其永拔一切我慢，离我、我所，舍所积聚，

miè qiān jí dù xīn dé qīng jìng wú zhū huì zhuó huò jìng xìn lì
灭悭嫉妒[21]，心得清净，无诸秽浊，获净信力，

chángyào jiàn fó shòu chí fó fǎ shēng pú sà lì qǐ pú sà xíng
常乐见佛，受持佛法，生菩萨力，起菩萨行，

rù pú sà sān mèi dé pú sà zhì huì zhù pú sà zhèngniàn zēng pú
入菩萨三昧，得菩萨智慧，住菩萨正念，增菩

sà yào yù
萨乐欲。

ěr shí shàn cái tóng zǐ guān bǐ zhǎngzhě wèizhòngshuō fǎ yǐ
尔时，善财童子观彼长者为众说法已，

yǐ shēn tóu dì dǐng lǐ qí zú liáng jiǔ nǎi qǐ bó yán shèng
以身投地，顶礼其足，良久乃起，白言：“圣

[21] 丽本：垢；永乐北藏本及龙藏本：妬

zhě wǒ shì shàn cái wǒ shì shàn cái wǒ zhuānxún qiú pú sà zhī
者！我是善财！我是善财！我专寻求菩萨之
xíng pú sà yún hé xué pú sà xíng pú sà yún hé xiū pú sà dào suí
行，菩萨云何学菩萨行？菩萨云何修菩萨道？随
xiū xué shí chángnénghuà dù yī qiè zhòngshēng chángnéngxiànjiàn yī
修学时，常能化度一切众生，常能现见一
qiè zhū fó cháng dé tīngwén yī qiè fó fǎ chángnéngzhù chí yī qiè
切诸佛，常得听闻一切佛法，常能住持一切
fó fǎ chángnéng qù rù yī qiè fǎ mén rù yī qiè chàxué pú sà xíng
佛法，常能趣入一切法门，入一切刹学菩萨行，
zhù yī qiè jié xiū pú sà dào néng zhī yī qiè rú lái shén lì néngshòu
住一切劫修菩萨道，能知一切如来神力，能受
yī qiè rú lái hù niàn néng dé yī qiè rú lái zhì huì
一切如来护念，能得一切如来智慧？”

shí bǐ zhǎngzhě gàoshàn cái yán shàn zāi shàn zāi shàn
时，彼长者告善财言：“善哉善哉！善
nán zǐ rǔ yǐ néng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
男子！汝已能发阿耨多罗三藐三菩提心。

shànnán zǐ wǒ chéng jiù zhì yī qiè chù pú sà hèngmén wú
“善男子！我成就至一切处菩萨行门无
yī wú zuòshéntōng zhī lì shànnán zǐ yún hé wéi zhì yī qiè chù pú
依无作神通之力。善男子！云何为至一切处菩
sà hèngmén shànnán zǐ wǒ yú cǐ sānqiān dà qiān shì jiè yù
萨行门？善男子！我于此三千大千世界，欲
jiè yī qiè zhūzhòngshēngzhōng suǒ wèi yī qiè sān shí sāntiān yī qiè
界一切诸众生中，所谓一切三十三天、一切
xū yè mótiān yī qiè dōushuàituótiān yī qiè shànbiànhuàtiān yī
须夜摩天、一切兜率陀天、一切善变化天、一
qiè tā huà zì zàitiān yī qiè mótiān jí yú yī qiè tiān lóng yè
切他化自在天、一切魔天，及余一切天、龙、夜
chā luó chàsuō jiū pán tú qián tà pó ē xiū luó jiā lóu luó
叉、罗刹娑、鸠槃荼，乾闼婆、阿修罗、迦楼罗、
jǐn nà luó móhóu luó qié rén yǔ fēi rén cūnyíng chéng yì
紧那罗、摩睺罗伽、人与非人，村营、城邑、
yī qiè zhù chùzhūzhòngshēngzhōng ér wèishuō fǎ lìng shě fēi fǎ lìng
一切住处诸众生中而为说法，令舍非法，令

xī zhēng lùn lìng chúdòuzhàn lìng zhǐ fèn jìng lìng pò yuān[22] jié
息诤论，令除斗战，令止忿竞，令破冤[22]结，

lìng jiě xì fù lìng chū láo yù lìng miǎn bù wèi lìng duàn shā shēng nǎi
令解系缚，令出牢狱，令免怖畏，令断杀生乃

zhì xié jiàn yī qiè è yè bù kě zuò shì jiē lìng jìn zhǐ lìng qí shùnxíng
至邪见一切恶业，不可作事皆令禁止；令其顺行

yī qiè shàn fǎ lìng qí xiū xué yī qiè jì yì yú zhū shì jiān ér zuò lì
一切善法，令其修学一切技艺，于诸世间而作利

yì wèi qí fēn bié zhǒngzhǒng zhū lùn lìng shēng huān xǐ lìng jiàn chéng
益；为其分别种种诸论，令生欢喜，令渐成

shú suí shùnwàidào wèishuōshèng zhì lìng duàn zhū jiàn lìng rù fó
熟；随顺外道，为说胜智，令断诸见，令入佛

fǎ nǎi zhì sè jiè yī qiè fàntiān wǒ yì wèi qí shuōchāoshèng fǎ
法。乃至色界一切梵天，我亦为其说超胜法。

rú yú cǐ sānqiān dà qiān shì jiè nǎi zhì shí fāng shí bù kě shuō bǎi qiān
如于此三千大千世界，乃至十方十不可说百千

yì nà yóu tā fó chàwēi chén shù shì jiè zhōng wǒ jiē wèishuō fó fǎ
亿那由他佛刹微尘数世界中，我皆为说佛法、

pú sà fǎ shēngwén fǎ dú jué fǎ shuō dì yù shuō dì yù zhòng
菩萨法、声闻法、独觉法；说地狱，说地狱众

shēng shuōxiàng dì yù dào shuōchùshēng shuōchùshēngchā bié
生，说向地狱道；说畜生，说畜生差别，

shuōchùshēngshòu kǔ shuōxiàngchùshēngdào shuōyán luó wáng shì jiān
说畜生受苦，说向畜生道；说阎罗王世间，

shuōyán luó wáng shì jiān kǔ shuōxiàngyán luó wáng shì jiāndào shuōtiān
说阎罗王世间苦，说向阎罗王世间道；说天

shì jiān shuōtiān shì jiān lè shuōxiàngtiān shì jiāndào shuō rén shì jiān
世间，说天世间乐，说向天世间道；说人世间，

shuō rén shì jiān kǔ lè shuōxiàng rén shì jiāndào wèi yù kāi xiǎn pú sà
说人世间苦乐，说向人世间道。为欲开显菩萨

gōng dé wèi lìng shě lí shēng sǐ guòhuàn wèi lìng zhī jiàn yī qiè zhì rén
功德，为令舍离生死过患，为令知见一切智人

zhū miàogōng dé wèi yù lìng zhī zhū yǒu qù zhōng mí huòshòu kǔ wèi lìng
诸妙功德，为欲令知诸有趣中迷惑受苦，为令

zhī jiàn wú zhàng ài fǎ wèi yù xiǎn shì yī qiè shì jiānshēng qǐ suǒ yīn
知见无障碍法，为欲显示一切世间生起所因，

[22] 丽本：怨；永乐北藏本及龙藏本：冤

wèi yù xiǎn shì yī qiè shì jiān jì miè wéi lè wèi lìng zhòng shēng shě zhū
为欲显示一切世间寂灭为乐，为令众生舍诸

xiǎng zhuó wèi lìng zhèng dé fó wú yī fǎ wèi lìng yǒng miè zhū fán nǎo lún
想著，为令证得佛无依法，为令永灭诸烦恼轮，

wèi lìng néng zhuàn rú lái fǎ lún wǒ wèi zhòng shēng shuō rú shì fǎ
为令能转如来法轮，我为众生说如是法。

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ zhì yī qiè chù xiū pú sà xíng qīng
“善男子！我唯知此至一切处修菩萨行清

jìng fǎ mén wú yī wú zuò shén tōng zhī lì rú zhū pú sà mó hē sà jù
净法门无依无作神通之力。如诸菩萨摩诃萨，具

zú yī qiè zì zài shén tōng xī néng biàn wǎng yī qiè fó chà dé pǔ yǎn
足一切自在神通，悉能遍往一切佛刹，得普眼

dì xī wén yī qiè yīn shēng yán shuō pǔ rù zhū fǎ zhì huì zì zài
地；悉闻一切音声言说，普入诸法智慧自在，

wú yǒu guāi zhēng yǒng jiàn wú bǐ yǐ guǎng cháng shé chū píng děng yīn
无有乖诤，勇健无比，以广长舌出平等音；

qí shēn miào hǎo tóng zhū pú sà yǔ zhū rú lái jiū jìng wú èr wú
其身妙好，同诸菩萨，与诸如来究竟无二、无

yǒu chā bié zhì shēn guǎng dà pǔ rù sān shì jìng jiè wú jì tóng
有差别；智身广大，普入三世，境界无际，同

yú xū kōng ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō bǐ gōng dé xíng
于虚空。而我云何能知能说彼功德行？

shàn nán zǐ yú cǐ nán fāng yǒu yī guó tǔ míng yuē shū
“善男子！于此南方，有一国土，名曰输

nuó qí guó yǒu chéng míng jiā líng jiā lín yǒu bǐ qiū ní míng shī
那；其国有城，名迦陵迦林；有比丘尼，名师

zǐ pín[23] shēn rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà
子嚬[23]申。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨

dào
道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā yīn qín
时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，殷勤

zhān yǎng cí tuì ér qù
瞻仰，辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ jiàn cì yóu xíng zhì bǐ guó chéng zhōu
尔时，善财童子渐次游行，至彼国城，周

[23] 丽本：频；永乐北藏本及龙藏本：嚬

biàn tuī qiú cǐ bǐ qiū ní yǒu wú liàng rén xiángào zhī yán shànnán
遍推求此比丘尼。有无量人咸告之言：“善男

zǐ cǐ bǐ qiū ní zài shèngguāngwáng zhī suǒ shě shī rì guāngyuán
子！此比丘尼在胜光王之所舍施日光园

zhōngshuō fǎ lì yì wú liàngzhòngshēng shí shàn cái tóng zǐ jí yì
中说法利益无量众生。”时，善财童子即诣

bǐ yuán zhōubiànguānchá
彼园，周遍观察。

jiàn qí yuánzhōngyǒu yī dà shù míngwéimǎnyuè xíng rú lóu gé
见其园中有一大树，名为满月，形如楼阁，

fàng dà guāngmíngzhào yī yóuxún jiàn yī yè shù míngwéi pǔ fù qí
放大光明照一由旬；见一叶树，名为普覆，其

xíng rú gài fàng pí liú lí gànqīngguāngmíng jiàn yī huāshù míngyuē
形如盖，放毗琉璃绀青光明；见一华树，名曰

huāzàng qí xínggāo dà rú xuěshānwáng yù zhòngmiàohuā wú yǒu
华藏，其形高大，如雪山王，雨众妙华无有

qióng jìn rú dāo lì tiānzhōng bō lì zhì duō luó shù fù jiànyǒu yī gān
穷尽，如忉利天中波利质多罗树。复见有一甘

lù guǒshù xíng rú jīn shān chángfàngguāngmíng zhǒngzhǒngzhòng
露果树，形如金山，常放光明，种种众

guǒ xī jiē jù zú fù jiànyǒu yī mó ní bǎoshù míng pí lú zhēnuózàng
果悉皆具足；复见有一摩尼宝树，名毗卢遮那藏，

qí xíng wú bǐ xīn wáng mó ní bǎo zuì zài qí shàng ē sēng qí sè
其形无比，心王摩尼宝最在其上，阿僧祇色

xiàng mó ní bǎozhōubiànzhuāngyán fù yǒu yī shù míngwéiqīngjìng
相摩尼宝周遍庄严。复有衣树，名为清净，

zhǒngzhǒng sè yī chuí bù yán shì fù yǒu yīn yuè shù míngwéihuān xǐ
种种色衣垂布严饰；复有音乐树，名为欢喜，

qí yīn měimiào guòzhū tiānyuè fù yǒuxiāngshù míng pǔ zhuāngyán
其音美妙，过诸天乐；复有香树，名普庄严，

héngchūmiàoxiāng pǔ xūn shí fāng wú suǒzhàng ài
恒出妙香，普熏十方，无所障碍。

yuánzhōng fù yǒuquán liú bēi chí yī qiè jiē yǐ qī bǎozhuāng
园中复有泉流陂池，一切皆以七宝庄

yán hēi zhāntán ní níng jī qí zhōng shàngmiào jīn shā mí bù qí dǐ
严，黑栴檀泥凝积其中，上妙金沙弥布其底，

bā gōng dé shuǐ jù zú yíngmǎn yōu bō luó huā bō tóu mó huā jū wù
八功德水具足盈满，优钵罗华、波头摩华、拘物

tóu huā fēn tuó lì huābiàn fù qí shàng wú liàng bǎo shù zhōu biàn háng
头华、芬陀利华遍覆其上，无量宝树周遍行
liè zhū bǎo shù xià fū shī zǐ zuò zhǒng zhǒng miào bǎo yǐ wéi zhuāng yán
列。诸宝树下敷师子座，种种妙宝以为庄严，
bù yǐ tiān yī xūn zhū miào xiāng chuí zhū bǎo zēng shī zhū bǎo zhàng
布以天衣，熏诸妙香，垂诸宝缯，施诸宝帐，
yán fú jīn wǎng mí fù qí shàng bǎo duó xú yáo chū miào yīn shēng huò
阎浮金网弥覆其上，宝铎徐摇出妙音声。或
yǒu shù xià fū lián huā zàng shī zǐ zhī zuò huò yǒu shù xià fū xiāng wáng
有树下敷莲华藏师子之座，或有树下敷香王
mó ní zàng shī zǐ zhī zuò huò yǒu shù xià fū lóng zhuāng yán mó ní wáng
摩尼藏师子之座，或有树下敷龙庄严摩尼王
zàng shī zǐ zhī zuò huò yǒu shù xià fū bǎo shī zǐ jù mó ní wáng zàng shī
藏师子之座，或有树下敷宝师子聚摩尼王藏师
zǐ zhī zuò huò yǒu shù xià fū pí lú zhē nuó mó ní wáng zàng shī zǐ zhī
子之座，或有树下敷毗卢遮那摩尼王藏师子之
zuò huò yǒu shù xià fū shí fāng pí lú zhē nuó mó ní wáng zàng shī zǐ zhī
座，或有树下敷十方毗卢遮那摩尼王藏师子之
zuò qí yī yī zuò gè yǒu shí wàn bǎo shī zǐ zuò zhōu zā wéi rào yī yī
座；其一一座各有十万宝师子座周匝围绕，一一
jiē jù wú liàng zhuāng yán
皆具无量庄严。

cǐ dà yuán zhōng zhòng bǎo biàn mǎn yóu rú dà hǎi bǎo zhōu zhī
此大园中众宝遍满，犹如大海宝洲之
shàng jiā lín tuó yī yǐ bù qí dì róu ruǎn miào hǎo néng shēng lè
上。迦邻陀衣以布其地，柔软妙好，能生乐
chù dǎo zé mò zú jǔ zé huán fù wú liàng zhū niǎo chū hé yǎ yīn
触，蹈则没足，举则还复；无量诸鸟出和雅音，
bǎo zhān tán lín shàng miào zhuāng yán zhǒng zhǒng miào huā cháng yù wú
宝栴檀林上妙庄严，种种妙华常雨无
jìn yóu rú dì shì zá huā zhī yuán wú bǐ xiāng wáng pǔ xūn yī qiè
尽，犹如帝释杂华之园。无比香王普熏一切，
yóu rú dì shì shàn fǎ zhī táng zhū yīn yuè shù bǎo duō luó shù zhòng
犹如帝释善法之堂。诸音乐树、宝多罗树、众
bǎo líng wǎng chū miào yīn shēng rú zì zài tiān shàn kǒu tiān nǚ suǒ chū gē
宝铃网出妙音声，如自在天善口天女所出歌
yīn zhū rú yì shù zhǒng zhǒng miào yī chuí bù zhuāng yán yóu rú dà
音。诸如意树，种种妙衣垂布庄严，犹如大

hǎi yǒu wú liàng sè bǎi qiān lóu gé zhòngbǎozhuāngyán rú dāo lì
海。有无量色百千楼阁，众宝庄严，如忉利
tiāngōngshànjiàn dà chéng bǎo gài xiá zhāng rú xū mí fēng guāng
天宫善见大城。宝盖遐张，如须弥峰。光
míng pǔ zhào rú fànwánggōng
明普照，如梵王宫。

ěr shí shàn cái tóng zǐ jiàn cǐ dà yuán wú liànggōng dé zhǒng
尔时，善财童子见此大园无量功德、种
zhǒngzhuāngyán jiē shì pú sà yè bàochéng jiù chū shì shàngēn zhī suǒ
种庄严，皆是菩萨业报成就，出世善根之所
shēng qǐ gòngyǎngzhū fó gōng dé suǒ liú yī qiè shì jiān wú yǔ děng
生起，供养诸佛功德所流，一切世间无与等
zhě rú shì jiē cóng shī zǐ pín[24] shēn bǐ qiū ní liǎo fǎ rú huàn jí guǎng
者，如是皆从师子嚬申比丘尼了法如幻集广
dà qīngjìng fú dé shàn yè zhī suǒ chéng jiù sān qiān dà qiān shì jiè tiān
大清净福德善业之所成就。三千大千世界天
lóng bā bù wú liàngzhòngshēng jiē rù cǐ yuán ér bú pò zhǎi hé
龙八部、无量众生，皆入此园而不迫窄。何
yǐ gù cǐ bǐ qiū ní bù kě sī yì wēishén lì gù
以故？此比丘尼不可思议威神力故。

ěr shí shàn cái jiàn shī zǐ pín[25] shēn bǐ qiū ní biànzuò yī qiè
尔时，善财见师子嚬申比丘尼遍坐一切
zhū bǎo shù xià dà shī zǐ zuò shēnxiàngduānyán wēi yí jì jìng zhū
诸宝树下大师子座，身相端严，威仪寂静，诸
gēntiáoshùn rú dà xiàngwáng xīn wú gòuzhuó rú qīngjìng chí pǔ
根调顺，如大象王；心无垢浊，如清净池；普
jì suǒ qiú rú rú yì bǎo bù rǎn shì fǎ yóu rú liánhuā xīn wú
济所求，如如意宝；不染世法，犹如莲华；心无
suǒ wèi rú shī zǐ wáng hù chí jìng jiè bù kě qīngdòng rú xū mí
所畏，如师子王；护持净戒不可倾动，如须弥
shān néng lìng jiàn zhě xīn dé qīngliáng rú miàoxiāngwáng néngchúzhòng
山；能令见者心得清凉，如妙香王；能除众
shēngzhū fán nǎo rè rú xuěshānzhōngmiàozhāntánxiāng zhòngshēngjiàn
生诸烦恼热，如雪山中妙栴檀香；众生见
zhě zhū kǔ xiāomiè rú shànjiànyàowáng jiànzhě bù kōng rú pó
者，诸苦消灭，如善见药王；见者不空，如婆

[24] 丽本：频；永乐北藏本及龙藏本：嚬
[25] 丽本：频；永乐北藏本及龙藏本：嚬

lóu nuótiān néngzhǎng yī qiè zhòngshàngēn yá rú liáng wò tián
楼那天；能长一切众善根芽，如良沃田。

zài yī yī zuò zhòng huì bù tóng suǒshuō fǎ mén yì gè chā bié
在一一座，众会不同，所说法门亦各差别；

huòjiàn chǔzuò jìng jū tiānzhòngsuǒ gòngwéi rào dà zì zài tiān zǐ ér
或见处座，净居天众所共围绕，大自在天子而

wéishàngshǒu cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míng wú jìn jiě tuō huò
为上首；此比丘尼为说法门，名无尽解脱。或

jiàn chǔzuò zhū fàn tiānzhòngsuǒ gòngwéi rào ài yào fàn wáng ér wéi
见处座，诸梵天众所共围绕，爱乐梵王而为

shàngshǒu cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míng pǔ ménchā bié qīng jìng
上首；此比丘尼为说法门，名普门差别清净

yán yīn lún huòjiàn chǔzuò tā huà zì zài tiāntiān zǐ tiān nǚ suǒ gòng
言音轮。或见处座，他化自在天天子、天女所共

wéi rào zì zài tiānwáng ér wéishàngshǒu cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ
围绕，自在天王而为上首；此比丘尼为说法

mén míng pú sà qīngjìng xīn huòjiàn chǔzuò shànbiànhuàtiāntiān zǐ
门，名菩萨清净心。或见处座，善变化天天子、

tiān nǚ suǒ gòngwéi rào shànhuàtiānwáng ér wéishàngshǒu cǐ bǐ qiū
天女所共围绕，善化天王而为上首；此比丘

ní wèishuō fǎ mén míng yī qiè fǎ shànzhuāngyán huòjiàn chǔzuò
尼为说法门，名一切法善庄严。或见处座，

dōushuàituó tiāntiān zǐ tiān nǚ suǒ gòngwéi rào dōushuàitiānwáng ér wéi
兜率陀天天子、天女所共围绕，兜率天王而为

shàngshǒu cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míng xīn zàngxuán huòjiàn
上首；此比丘尼为说法门，名心藏旋。或见

chǔzuò xū yè mótiāntiān zǐ tiān nǚ suǒ gòngwéi rào yè mótiānwáng
处座，须夜摩天天子、天女所共围绕，夜摩天王

ér wéishàngshǒu cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míng wú biānzhuāngyán
而为上首；此比丘尼为说法门，名无边庄严。

huòjiàn chǔzuò sān shí sāntiāntiān zǐ tiān nǚ suǒ gòngwéi rào shì tí
或见处座，三十三天天子、天女所共围绕，释提

huán yīn ér wéishàngshǒu cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míngyàn lí
桓因而为上首；此比丘尼为说法门，名厌离

mén huòjiàn chǔzuò bǎi guāngmínglóngwáng nán tuólóngwáng yōu
门。或见处座，百光明龙王、难陀龙王、优

bō nán tuólóngwáng mónuó sī lóngwáng yī luó bá nán tuólóngwáng
波难陀龙王、摩那斯龙王、伊罗跋难陀龙王、

ē nuó pó dá duōlóngwángděnglóng zǐ lóng nǚ suǒgòngwéirào suō qié
阿那婆达多龙王等龙子、龙女所共围绕，娑伽
luó lóngwáng ér wéishàngshǒu cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míng fó
罗龙王而为上首；此比丘尼为说法门，名佛
shéntōngjìng jiè guāngmíngzhuāngyán huòjiànchǔzuò zhū yè chāzhòng
神通境界光明庄严。或见处座，诸夜叉众
suǒgòngwéirào pí shāméntiānwáng ér wéishàngshǒu cǐ bǐ qiū ní
所共围绕，毗沙门天王而为上首；此比丘尼
wèishuō fǎ mén míng jiù hù zhòngshēngzàng huòjiànchǔzuò qián tà
为说法门，名救护众生藏。或见处座，乾闼
pó zhòngsuǒgòngwéirào chí guóqián tà pó wáng ér wéishàngshǒu cǐ
婆众所共围绕，持国乾闼婆王而为上首；此
bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míng wú jìn xǐ huòjiànchǔzuò ē xiū
比丘尼为说法门，名无尽喜。或见处座，阿修
luó zhòngsuǒgòngwéirào luó hóu ē xiū luó wáng ér wéishàngshǒu cǐ
罗众所共围绕，罗睺阿修罗王而为上首；此
bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míng sù jí zhuāngyán fǎ jiè zhì mén huò
比丘尼为说法门，名速疾庄严法界智门。或
jiànchǔzuò jiā lóu luó zhòngsuǒgòngwéirào jié chí jiā lóu luó wáng ér
见处座，迦楼罗众所共围绕，捷持迦楼罗王而
wéishàngshǒu cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míng bù dòngzhū yǒu hǎi
为上首；此比丘尼为说法门，名怖动诸有海。
huòjiànchǔzuò jǐn nà luó zhòngsuǒgòngwéirào dà shù jǐn nà luó wáng
或见处座，紧那罗众所共围绕，大树紧那罗王
ér wéishàngshǒu cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míng fó xíngguāngmíng
而为上首；此比丘尼为说法门，名佛行光明。
huòjiànchǔzuò mó hóu luó qié zhòngsuǒgòngwéirào ān luó lín mó hóu
或见处座，摩睺罗伽众所共围绕，菴罗林摩睺
luó qié wáng ér wéishàngshǒu cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míngshēng
罗伽王而为上首；此比丘尼为说法门，名生
fó huān xǐ xīn huòjiànchǔzuò wú liàng bǎi qiānnán zǐ nǚ rén suǒ
佛欢喜心。或见处座，无量百千男子、女人所
gòngwéirào cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míngshūshèngxíng huòjiàn
共围绕；此比丘尼为说法门，名殊胜行。或见
chǔzuò zhū luó chàzhòngsuǒgòngwéirào chángduójīng qì dà shù luó
处座，诸罗刹众所共围绕，常夺精气大树罗
chàwáng ér wéishàngshǒu cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míng fā shēng
刹王而为上首；此比丘尼为说法门，名发生

bēi mǐn xīn huòjiàn chǔzuò xìn yàoshēngwénshèngzhòngshēngsuǒgòng
悲愍心。或见处座，信乐声闻乘众生所共
wéirào cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míngshèng zhì guāngmíng huò
围绕；此比丘尼为说法门，名胜智光明。或
jiàn chǔzuò xìn yàoyuán jué shèngzhòngshēngsuǒgòngwéirào cǐ bǐ qiū
见处座，信乐缘觉乘众生所共围绕；此比丘
ní wéishuō fǎ mén míng fó gōng dé guǎng dà guāngmíng huòjiàn chǔzuò
尼为说法门，名佛功德广大光明。或见处座，
xìn yào dà shèngzhòngshēngsuǒgòngwéirào cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ
信乐大乘众生所共围绕；此比丘尼为说法
mén míng pǔ ménsān mèi zhì guāngmíngmén huòjiàn chǔzuò chū fā
门，名普门三昧智光明门。或见处座，初发
xīn zhū pú sà suǒgòngwéirào cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míng yī
心诸菩萨所共围绕；此比丘尼为说法门，名一
qiè fó yuàn jù huòjiàn chǔzuò dì èr dì zhū pú sà suǒgòngwéirào
切佛愿聚。或见处座，第二地诸菩萨所共围绕；
cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míng lí gòu lún huòjiàn chǔzuò dì
此比丘尼为说法门，名离垢轮。或见处座，第
sān dì zhū pú sà suǒgòngwéirào cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míng
三地诸菩萨所共围绕；此比丘尼为说法门，名
jì jìngzhuāngyán huòjiàn chǔzuò dì sì dì zhū pú sà suǒgòngwéirào
寂静庄严。或见处座，第四地诸菩萨所共围绕；
cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míngshēng yī qiè zhì jìng jiè huòjiàn chǔ
此比丘尼为说法门，名生一切智境界。或见处
zuò dì wǔ dì zhū pú sà suǒgòngwéirào cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ
座，第五地诸菩萨所共围绕；此比丘尼为说法
mén míngmiàohuāzàng huòjiàn chǔzuò dì liù dì zhū pú sà suǒgòng
门，名妙华藏。或见处座，第六地诸菩萨所共
wéirào cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míng pí lú zhēnuózàng huò
围绕；此比丘尼为说法门，名毗卢遮那藏。或
jiàn chǔzuò dì qī dì zhū pú sà suǒgòngwéirào cǐ bǐ qiū ní wèishuō
见处座，第七地诸菩萨所共围绕；此比丘尼为说
fǎ mén míng pǔ zhuāngyán dì huòjiàn chǔzuò dì bā dì zhū pú sà
法门，名普庄严地。或见处座，第八地诸菩萨
suǒgòngwéirào cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míngbiàn fǎ jiè jìng jiè
所共围绕；此比丘尼为说法门，名遍法界境界
shēn huòjiàn chǔzuò dì jiǔ dì zhū pú sà suǒgòngwéirào cǐ bǐ qiū
身。或见处座，第九地诸菩萨所共围绕；此比丘

ní wèishuō fǎ mén míng wú suǒ dé lì zhuāngyán huòjiànchǔzuò
尼为说法门，名无所得力庄严。或见处座，
dì shí dì zhū pú sà suǒgòngwéirào cǐ bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén
第十地诸菩萨所共围绕；此比丘尼为说法门，
míng wú ài lún huòjiànchǔzuò zhí jīn gāngshén suǒgòngwéirào cǐ
名无碍轮。或见处座，执金刚神所共围绕；此
bǐ qiū ní wèishuō fǎ mén míng jīn gāng zhì nà luó yánzhuāngyán
比丘尼为说法门，名金刚智那罗延庄严。
shàn cái tóng zǐ jiàn rú shì děng yī qiè zhū qù suǒ yǒuzhòngshēng
善财童子见如是等一切诸趣所有众生
yǐ chéngshú zhě yǐ tiáo fú zhě kānwéi fǎ qì jiē rù cǐ yuán
已成熟者、已调伏者，堪为法器，皆入此园，
gè yú zuò xià wéirào ér zuò shī zǐ pín[26] shēn bǐ qiū ní suí qí yù
各于座下围绕而坐。师子嚬[26]申比丘尼，随其欲
jiě shèng liè chā bié ér wèishuō fǎ lìng yú ē nòuduō luó sānmiǎosān
解胜劣差别而为说法，令于阿耨多罗三藐三
pú tí dé bú tuì zhuǎn hé yǐ gù cǐ bǐ qiū ní rù pǔ yǎnshě dé
菩提得不退转。何以故？此比丘尼入普眼舍得
bō ruò bō luó mì mén shuō yī qiè fó fǎ bō ruò bō luó mì mén fǎ
般若波罗蜜门、说一切佛法般若波罗蜜门、法
jiè chā bié bō rě bō luó mì mén sànhuài yī qiè zhàng ài lún bō rě bō
界差别般若波罗蜜门、散坏一切障碍轮般若波
luó mì mén shēng yī qiè zhòngshēngshàn xīn bō rě bō luó mì mén shū
罗蜜门、生一切众生善心般若波罗蜜门、殊
shèngzhuāngyán bō rě bō luó mì mén wú ài zhēn shí zàng bō rě bō luó
胜庄严般若波罗蜜门、无碍真实藏般若波罗
mì mén fǎ jiè yuánmǎn bō rě bō luó mì mén xīn zàng bō rě bō luó
蜜门、法界圆满般若波罗蜜门、心藏般若波罗
mì mén pǔ chūshēngzàng bō rě bō luó mì mén cǐ shí bō rě bō luó
蜜门、普出生藏般若波罗蜜门，此十般若波罗
mì ménwéishǒu rù rú shì děng wú shù bǎiwàn bō rě bō luó mì mén
蜜门为首，入如是等无数百万般若波罗蜜门。
cǐ rì guāngyuánzhōngsuǒyǒu pú sà jí zhūzhòngshēng jiē shì shī zǐ
此日光园中所有菩萨及诸众生，皆是师子
pín shēn bǐ qiū ní chūquàn fā xīn shòu chízhèng fǎ sī wéi xiū xí
嚬[27]申比丘尼初劝发心，受持正法，思惟修习，

[26] 丽本：频；永乐北藏本及龙藏本：嚬
[27] 丽本：频；永乐北藏本及龙藏本：嚬

yú ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dé bú tuì zhuǎn
于阿耨多罗三藐三菩提得不退转。

shí shàn cái tóng zǐ jiàn shī zǐ pín[28] shēn bǐ qiū ní rú shì yuán
时，善财童子见师子嚬申比丘尼如是园

lín rú shì chuángzuò rú shì jīngxíng rú shì zhòng huì rú shì shén
林、如是床座、如是经行、如是众会、如是神

lì rú shì biàn cái fù wén bù kě sī yì fǎ mén guǎng dà fǎ yún
力、如是辩才，复闻不可思议法门，广大法云

rùn zé qí xīn biànshēng shì niàn wǒ dāngyòu rào wú liàng bǎi qiān
润泽其心，便生是念：“我当右绕无量百千

zā
匝。”

shí bǐ qiū ní fàng dà guāngmíng pǔ zhào qí yuánzhòng huì
时，比丘尼放大光明，普照其园众会

zhuāngyán shàn cái tóng zǐ jí zì jiànshēn jí yuán lín zhōngsuǒ yǒu
庄严。善财童子即自见身，及园林中所有

zhòngshù jiē xī yòu rào cǐ bǐ qiū ní jīng yú wú liàng bǎi qiānwàn zā
众树，皆悉右绕此比丘尼，经于无量百千万匝。

wéi rào bì yǐ shàn cái tóng zǐ hé zhǎng ér zhù bó yán shèngzhě
围绕毕已，善财童子合掌而住，白言：“圣者！

wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà
我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨

yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wénshèngzhěshàn
云何学菩萨行？云何修菩萨道？我闻圣者善

néngyòu huì yuànwèi wǒ shuō
能诱诲，愿为我说！”

bǐ qiū ní yán shànnán zǐ wǒ dé jiě tuō míngchéng jiù
比丘尼言：“善男子！我得解脱，名成就

yī qiè zhì
一切智。”

shàn cái yán shèngzhě hé gù míngwéi chéng jiù yī qiè
善财言：“圣者！何故名为成就一切

zhì
智？”

bǐ qiū ní yán shànnán zǐ cǐ zhì guāngmíng yú yī niàn
比丘尼言：“善男子！此智光明，于一念

[28] 丽本：频；永乐北藏本及龙藏本：嚬

zhōng pǔ zhào sān shì yī qiè zhū fǎ
中 普 照 三 世 一 切 诸 法。”

shàn cái bó yán shèngzhě cǐ zhì guāngmíng jìng jiè yún
善 财 白 言：“ 圣 者！ 此 智 光 明 境 界 云

hé
何？”

bǐ qiū ní yán shànnán zǐ wǒ rù cǐ zhì guāngmíngmén
比 丘 尼 言：“ 善 男 子！ 我 入 此 智 光 明 门，

dé chūshēng yī qiè fǎ sānmèiwáng yǐ cǐ sānmèi gù dé yì shēng
得 出 生 一 切 法 三 昧 王； 以 此 三 昧 故， 得 意 生

shēn wǎng shí fāng yī qiè shì jiè dōushuàitiāngōng yī shēngsuǒ xì pú sà
身， 往 十 方 一 切 世 界 兜 率 天 宫 一 生 所 系 菩 萨

suǒ yī yī pú sà qiánxiàn bù kě shuō fó chàwēichén shù shēn yī yī
所， 一 一 菩 萨 前 现 不 可 说 佛 刹 微 尘 数 身， 一 一

shēnzuò bù kě shuō fó chàwēichén shù gòngyǎng suǒ wèixiàntiānwáng
身 作 不 可 说 佛 刹 微 尘 数 供 养。 所 谓 现 天 王

shēn nǎi zhì rén wángshēn zhí chí huāyún zhí chí mányún shāoxiāng
身 乃 至 人 王 身， 执 持 华 云， 执 持 鬘 云， 烧 香、

tú xiāng jí yǐ mòxiāng yī fú yīngluò chuángfān zēng gài
涂 香 及 以 末 香， 衣 服、 璎 珞、 幢 幡、 缯 盖、

bǎowǎng bǎozhàng bǎozàng bǎodēng rú shì yī qiè zhūzhuāng
宝 网、 宝 帐、 宝 藏、 宝 灯， 如 是 一 切 诸 庄

yán jù wǒ jiē zhí chí ér yǐ gòngyǎng rú yú zhùdōushuàigōng pú sà
严 具， 我 皆 执 持 而 以 供 养。 如 于 住 兜 率 宫 菩 萨

suǒ rú shì yú zhù tāi chū tāi zài jiā chū jiā wǎng yì dàochǎng
所， 如 是 于 住 胎、 出 胎、 在 家、 出 家、 往 诣 道 场、

chéngděngzhèngjué zhuànzhèng fǎ lún rù yú niè pán rú shì zhōng
成 等 正 觉、 转 正 法 轮、 入 于 涅 槃， 如 是 中

jiān huòzhù tiāngōng huòzhù lónggōng nǎi zhì huò fù zhù yú rén gōng
间， 或 住 天 宫， 或 住 龙 宫， 乃 至 或 复 住 于 人 宫，

yú bǐ yī yī zhū rú lái suǒ wǒ jiē rú shì ér wéigòngyǎng ruò yǒu
于 彼 一 一 诸 如 来 所， 我 皆 如 是 而 为 供 养。 若 有

zhòngshēng zhī wǒ rú shì gòngyǎng fó zhě jiē yú ē nòuduō luó sān
众 生， 知 我 如 是 供 养 佛 者， 皆 于 阿 耨 多 罗 三

miǎosān pú tí dé bú tuì zhuǎn ruò yǒuzhòngshēng lái zhì wǒ suǒ wǒ
藐 三 菩 提 得 不 退 转； 若 有 众 生 来 至 我 所， 我

jí wèishuō bō ruò bō luó mì
即 为 说 般 若 波 罗 蜜。

shànnán zǐ wǒ jiàn yī qiè zhòngshēng bù fēn bié zhòng
“善男子！我见一切众生，不分别众
shēngxiàng zhì yǎnmíngjiàn gù tīng yī qiè yǔ yán bù fēn bié yǔ yán
生相，智眼明见故；听一切语言，不分别语言
xiàng xīn wú suǒzhuó gù jiàn yī qiè rú lái bù fēn bié rú lái xiàng
相，心无所著故；见一切如来，不分别如来相，
liǎo dá fǎ shēn gù zhù chí yī qiè fǎ lún bù fēn bié fǎ lún xiàng wù
了达法身故；住持一切法轮，不分别法轮相，悟
fǎ zì xìng gù yī niànbiàn zhī yī qiè fǎ bù fēn bié zhū fǎ xiàng
法自性故；一念遍知一切法，不分别诸法相，
zhī fǎ rú huàn gù
知法如幻故。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ chéng jiù yī qiè zhì jiě tuō rú
“善男子！我唯知此成就一切智解脱。如
zhū pú sà mó hē sà xīn wú fēn bié pǔ zhī zhū fǎ yī shēnduān
诸菩萨摩诃萨，心无分别，普知诸法，一身端
zuò chōngmǎn fǎ jiè yú zì shēnzhōngxiàn yī qiè chà yī niàn xī
坐，充满法界，于自身中现一切刹，一念悉
yì yī qiè fó suǒ yú zì shēn nèi pǔ xiàn yī qiè zhū fó shén lì yī
诣一切佛所，于自身内普现一切诸佛神力，一
máobiàn jǔ bù kě yánshuōzhū fó shì jiè yú qí zì shēn yī máokǒng
毛遍举不可言说诸佛世界，于其自身一毛孔
zhōngxiàn bù kě shuō shì jiè chénghuài yú yī niànzhōng yǔ bù kě shuō
中现不可说世界成坏，于一念中与不可说
bù kě shuōzhòngshēngtóngzhù yú yī niànzhōng rù bù kě shuō bù kě
不可说众生同住，于一念中入不可说不可
shuō yī qiè zhū jié ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
说一切诸劫；而我云何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng yǒu yī guó tǔ míngyuēxiǎn
“善男子！于此南方，有一国土，名曰险
nàn cǐ guóyǒuchéng míngbǎozhuāngyán zhōngyǒu nǚ rén míng
难；此国有城，名宝庄严；中有女人，名
pó xū mì duō rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà
婆须蜜多。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨
dào
道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā yīn qín zhān
时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，殷勤瞻

yǎng cí tuì ér qù
仰，辞退而去。

大方广佛华严经卷第六十七

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折

nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴

bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆

suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询百城烟水渺无垠.

zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

saomao si mang si meng su mong su mu si

31. 娑麼（二合） 斯茫.斯萌.蘇蒙.蘇模.思

mao sī mai si mi si min sī man si min si man si mou saomao

毛.思埋.西迷.西民.思蠻.西砇.思蓼.思謀.娑麼

chàngsaomao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì

唱娑麼字时. 普愿法界众 生. 入般若波罗蜜

mén
门.

haopao hangpang hengpeng hongpong hu pu hao
32. 訶婆（二合） 欣旁.亨朋.烘蓬.呼蒲.蒿
pao hai pai hi pi hin pin hanpan hin pin hanpan hou pou haopao
袍.咍排.希毘.希貧.顸拌.希賓.含蹩. 呴裒.訶婆
chànghaopao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 訶婆字时. 普愿法界众 生. 入般若波罗蜜
mén
门.

sao sang seng song su sao sai si sin san sin san sou sao
33. 縒 喪僧鬆蘇繰顋西辛珊芯糝艘縒
chàngsao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 縒字时. 普愿法界众 生. 入般若波罗蜜
mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō saomao
四十二字妙陀罗. 字字包含义理多. 娑麼.
haopao sao fàn yùnmǎnsuō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
訶婆. 縒. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩波.
sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四生九有. 同登华藏玄门. 八难三途.
gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿以此功德 普及于一切
wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我等与众生 皆共成佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì liù shí bā

大方广佛华严经卷第六十八

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[29]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī jiǔ

入法界品第三十九之九

ěr shí shàn cái tóng zǐ dà zhì guāngmíngzhào qǐ qí xīn sī

尔时，善财童子，大智光明照启其心，思

wéiguānchájiànzhū fǎ xìng dé liǎo zhī yī qiè yán yīn tuó luó ní mén dé

惟观察见诸法性，得了知一切言音陀罗尼门，得

shòu chí yī qiè fǎ lún tuó luó ní mén dé yǔ yī qiè zhòngshēngzuò suǒ

受持一切法轮陀罗尼门，得与一切众生作所

guī yī dà bēi lì dé guānchá yī qiè fǎ yì lǐ guāngmíngmén dé

归依大悲力，得观察一切法义理光明门，得

chōngmǎn fǎ jiè qīngjìngyuàn dé pǔ zhào shí fāng yī qiè fǎ zhì guāng

充满法界清净愿，得普照十方一切法智光

míng dé biànzhuāngyán yī qiè shì jiè zì zài lì dé pǔ fā qǐ yī qiè

明，得遍庄严一切世界自在力，得普发起一切

pú sà yè yuánmǎnyuàn

菩萨业圆满愿。

jiàn cì yóuxíng zhì xiǎnnànguóbǎozhuāngyánchéng chùchùxún

渐次游行，至险难国宝庄严城，处处寻

mì pó xū mì duō nǚ

觅婆须蜜多女。

chéngzhōngyǒu rén bù zhī cǐ nǚ gōng dé zhì huì zuò rú shì niàn

城中有人不知此女功德智慧，作如是念：

“jīn cǐ tóng zǐ zhū gēn jì jìng zhì huì míngliǎo bù mí bú luàn

“今此童子，诸根寂静，智慧明了，不迷不乱，

dì shì yī xún wú yǒu pí xiè wú suǒ qǔ zhuó mù shì bú shùn xīn

谛视一寻，无有疲懈，无所取著，目视不瞬，心

wú suǒdòng shènshēnkuānguǎng yóu rú dà hǎi bù yīng yú cǐ pó

无所动，甚深宽广，犹如大海；不应于此婆

[29] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

xū mì nǚ yǒu tān ài xīn yǒu diāndǎo xīn shēng yú jìng xiǎng shēng
须蜜女，有贪爱心，有颠倒心，生于净想，生
yú yù xiǎng bù yīng wéi cǐ nǚ sè suǒ shè
于欲想；不应为此女色所摄。

cǐ tóng zǐ zhě bù xíng mó xíng bú rù mó jìng bú mò yù
“此童子者，不行魔行，不入魔境，不没欲
ní bú bèi mó fù bù yīng zuò chù yǐ néng bú zuò yǒu hé děng yì
泥，不被魔缚，不应作处已能不作，有何等意
ér qiú cǐ nǚ
而求此女？”

qí zhōng yǒu rén xiān zhī cǐ nǚ yǒu zhì huì zhě gào shàn cái yán
其中有人先知此女有智慧者，告善财言：

shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ jīn nǎi néng tuī qiú xún mì pó
“善哉善哉！善男子！汝今乃能推求寻觅婆
xū mì nǚ rǔ yǐ huò dé guǎng dà shàn lì shànnán zǐ rǔ yīng jué
须蜜女，汝已获得广大善利。善男子！汝应决
dìng qiú fó guǒ wèi jué dìng yù wèi yī qiè zhòng shēng zuò suǒ yī hù jué
定求佛果位，决定欲为一切众生作所依怙，决
dìng yù bá yī qiè zhòng shēng tān ài dú jiàn jué dìng yù pò yī qiè zhòng
定欲拔一切众生贪爱毒箭，决定欲破一切众
shēng yú nǚ sè zhōng suǒ yǒu jìng xiǎng
生于女色中所有净想。

shànnán zǐ pó xū mì nǚ yú cǐ chéng nèi shì chán zhī běi
“善男子！婆须蜜女于此城内市廛之北
zì zhái zhōng zhù
自宅中住。”

shí shàn cái tóng zǐ wén shì yǔ yǐ huān xǐ yǒng yuè wǎng
时，善财童子闻是语已，欢喜踊跃，往
yì qí mén jiàn qí zhù zhái guǎng bó yán lì bǎo qiáng bǎo shù jí yǐ
诣其门。见其住宅广博严丽，宝墙、宝树及以
bǎo qiàn yī yī jiē yǒu shí chóng wéi rào qí bǎo qiàn zhōng xiāng shuǐ
宝堑，一一皆有十重围绕；其宝堑中，香水
yíng mǎn jīn shā bù dì zhū tiān bǎo huā yōu bō luó huā bō tóu mó
盈满，金沙布地，诸天宝华、优钵罗华、波头摩
huā jū wù tóu huā fēn tuó lì huā biàn fù shuǐ shàng gōng diàn lóu
华、拘物头华、芬陀利华遍覆水上；宫殿、楼
gé chù chù fēn bù mén tà chuāng yǒu xiāng wàng jiàn liè xián shī wǎng
阁处处分布，门闼、窗牖相望间列，咸施网

duó xī zhì fān chuáng wú liàngzhēn qí yǐ wéiyán shì liú lí wéi dì
铎，悉置幡 幢，无量珍奇以为严饰；琉璃为地，

zhòngbǎojiàn cuò shāozhū chénshuǐ tú yǐ zhāntán xuánzhòngbǎo líng
众 宝间错，烧诸沉水，涂以栴檀，悬 众 宝铃，

fēngdòngchéng yīn sàn zhū tiānhuābiàn bù qí dì zhǒngzhǒngyán lì bù
风动 成 音，散诸天华遍布其地；种 种 严丽不

kě chēngshuō zhūzhēnbǎozàng qí shù bǎi qiān shí dà yuán lín yǐ wéi
可 称 说，诸珍宝藏其数百千，十大园林以为

zhuāngyán
庄 严。

ěr shí shàn cái jiàn cǐ nǚ rén yánmàoduānyán sè xiàngyuán
尔时，善财见此女人，颜貌 端严，色 相 圆

mǎn pí fū jīn sè mù fà gànqīng bù cháng bù duǎn bù cū bú
满，皮肤金色，目发绀青，不 长 不短，不粗不

xì yù jiè rén tiān wú néng yǔ bǐ yīn shēngměimiàochāozhū fàn shì
细，欲界人、天无能与比；音 声 美妙 超 诸梵世，

yī qiè zhòngshēngchā bié yán yīn xī jiē jù zú wú bù jiě liǎo shēn
一切 众 生 差别言音，悉皆具足，无不解了；深

dá zì yì shànqiǎo tánshuō dé rú huàn zhì rù fāngbiànmén
达字义，善 巧谈说，得如幻 智，入方 便门；

zhòngbǎoyīngluò jí zhū yán jù zhuāngyán qí shēn rú yì mó ní yǐ wéi
众 宝璎珞及诸严具 庄 严其身，如意摩尼以为

bǎoguān ér guàn qí shǒu fù yǒu wú liàngjuànshǔ wéi rào jiē gòngshàn
宝 冠而冠其首；复有无量眷属围绕，皆共 善

gēntóng yī hèngyuàn fú dé dà zàng jù zú wú jìn shí pó xū mì
根同一行 愿，福德大藏具足无尽。时，婆须蜜

duō nǚ cóng qí shēnchūguǎng dà guāngmíng pǔ zhàozháizhōng yī qiè
多女从其身出 广 大 光 明，普照宅 中 一切

gōngdiàn yù sī guāngzhě shēn dé qīngliáng
宫 殿；遇斯 光 者，身得清 凉。

ěr shí shàn cái qián yì qí suǒ dǐng lǐ qí zú hé zhǎng ér
尔时，善财前诣其所，顶礼其足，合 掌 而

zhù bó yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān
住，白言：“圣 者！我已先发阿耨多罗三藐三

pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà
菩提心，而未知菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨

dào wǒ wénshèngzhěshànnéngjiào huì yuànwèi wǒ shuō
道？我闻 圣 者善 能教诲，愿为我说！”

bǐ jí gàoyán shànnán zǐ wǒ dé pú sà jiě tuō míng lí
彼即告言：“善男子！我得菩萨解脱，名离
tān yù jì suí qí yù yào ér wèixiànshēn ruò tiānjiàn wǒ wǒ wéitiān
贪欲际，随其欲乐而为现身。若天见我，我为天
nǚ xíngmào guāngmíng shū shèng wú bǐ rú shì nǎi zhì rén fēi
女，形貌、光明殊胜无比；如是乃至人、非
rén děng ér jiàn wǒ zhě wǒ jí wèixiàn rén fēi rén nǚ suí qí yào yù
人等而见我者，我即为现人、非人女，随其乐欲
jiē lìng dé jiàn
皆令得见。

ruò yǒuzhòngshēng yù yì suǒ chán lái yì wǒ suǒ wǒ wèishuō
“若有众生欲意所缠来诣我所，我为说
fǎ bǐ wén fǎ yǐ zé lí tān yù dé pú sà wú zhuó jìng jiè sānmèi
法，彼闻法已，则离贪欲，得菩萨无著境界三昧；
ruò yǒuzhòngshēngzàn jiàn yú wǒ zé lí tān yù dé pú sà huān xǐ sān
若有众生暂见于我，则离贪欲，得菩萨欢喜三
mèi ruò yǒuzhòngshēngzàn yǔ wǒ yǔ zé lí tān yù dé pú sà wú
昧；若有众生暂与我语，则离贪欲，得菩萨无
ài yīn shēngsānmèi ruò yǒuzhòngshēngzàn zhí wǒ shǒu zé lí tān yù
碍音声三昧；若有众生暂执我手，则离贪欲，
dé pú sà biànwǎng yī qiè fó chàsānmèi ruò yǒuzhòngshēngzànshēng
得菩萨遍往一切佛刹三昧；若有众生暂升
wǒ zuò zé lí tān yù dé pú sà jiě tuō guāngmíngsānmèi ruò yǒu
我座，则离贪欲，得菩萨解脱光明三昧；若有
zhòngshēngzànguān yú wǒ zé lí tān yù dé pú sà jì jìngzhuāngyán
众生暂观于我，则离贪欲，得菩萨寂静庄严
sānmèi ruò yǒuzhòngshēngjiàn wǒ pín shēn zé lí tān yù dé pú sà
三昧；若有众生见我频申，则离贪欲，得菩萨
cuī fú wàidàosānmèi ruò yǒuzhòngshēngjiàn wǒ mù shùn zé lí tān yù
摧伏外道三昧；若有众生见我目瞬，则离贪欲，
dé pú sà fó jìng jiè guāngmíngsānmèi ruò yǒuzhòngshēngbào chí yú wǒ
得菩萨佛境界光明三昧；若有众生抱持于我，
zé lí tān yù dé pú sà shè yī qiè zhòngshēnghéng bù shě lí sānmèi
则离贪欲，得菩萨摄一切众生恒不舍离三昧；
ruò yǒuzhòngshēngshà wǒ chúnwěn zé lí tān yù dé pú sà zēngzhǎng
若有众生啑我唇吻，则离贪欲，得菩萨增长
yī qiè zhòngshēng fú dé zàngsānmèi fán yǒuzhòngshēng qīn jìn yú wǒ
一切众生福德藏三昧。凡有众生亲近于我，

yī qiè jiē dé zhù lí tān jì rù pú sà yī qiè zhì dì xiànqián wú ài
一切皆得住离贪际，入菩萨一切智地现前无碍
jiě tuō
解脱。”

shàn cái bó yán shèngzhě zhòng hé shàngēn xiū hé fú yè
善财白言：“圣者种何善根，修何福业，
ér dé chéng jiù rú shì zì zài
而得成就如是自在？”

dá yán shànnán zǐ wǒ niànguò qù yǒu fó chū shì míng
答言：“善男子！我念过去，有佛出世，名
wéigāoxíng qí wáng dū chéng míngyuēmiàomén shànnán zǐ bǐ
为高行；其王都城，名曰妙门。善男子！彼
gāoxíng rú lái āi mǐnzhòngshēng rù yú wángchéngdǎo bǐ ménkǔn qí
高行如来哀愍众生，入于王城蹈彼门阃，其
chéng yī qiè xī jiē zhèndòng hū rán guǎng bó zhòngbǎozhuāngyán
城一切悉皆震动，忽然广博，众宝庄严，
wú liàngguāngmíng dì xiāngyìngchè zhǒngzhǒngbǎohuāsàn bù qí dì
无量光明递相映彻，种种宝华散布其地，
zhū tiān yīn yuètóng shí jù zòu yī qiè zhū tiānchōngmǎn xū kōng shànnán
诸天音乐同时俱奏，一切诸天充满虚空。善男
zǐ wǒ yú bǐ shí wéizhǎngzhě qī míngyuēshàn huì jiàn fó shén
子！我于彼时，为长者妻，名曰善慧；见佛神
lì xīn shēng jué wù zé yǔ qí fū wǎng yì fó suǒ yǐ yī bǎoqián
力，心生觉悟，则与其夫往诣佛所，以一宝钱
ér wéigòngyǎng shì shí wén shū shī lì tóng zǐ wéi fó shì zhě wèi
而为供养。是时，文殊师利童子为佛侍者，为
wǒ shuō fǎ lìng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
我说法，令发阿耨多罗三藐三菩提心。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pú sà lí tān jì jiě tuō rú
“善男子！我唯知此菩萨离贪际解脱。如
zhū pú sà mó hē sà chéng jiù wú biānqiǎofāngbiàn zhì qí zàngguǎng
诸菩萨摩诃萨，成就无边巧方便智，其藏广
dà jìng jiè wú bǐ ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
大，境界无比；而我云何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāngyǒuchéng míngshàn dù zhōng
“善男子！于此南方有城，名善度；中
yǒu jū shì míng pí sè zhī luó bǐ chánggòngyǎngzhāntán zuò fó tǎ
有居士，名鞞瑟胝罗，彼常供养栴檀座佛塔。

rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā yīn qín
时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，殷勤

zhānyǎng cí tuì ér qù
瞻仰，辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ jiàn cì yóuxíng zhì shàn dù chéng yì
尔时，善财童子渐次游行，至善度城，诣

jū shì zhái dǐng lǐ qí zú hé zhǎng ér lì bó yán shèngzhě
居士宅，顶礼其足，合掌而立，白言：“圣者！

wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà
我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨

yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wénshèngzhěshàn
云何学菩萨行？云何修菩萨道？我闻圣者善

néngyòu huì yuànwèi wǒ shuō
能诱诲，愿为我说！”

jū shì gàoyán shànnán zǐ wǒ dé pú sà jiě tuō míng bù
居士告言：“善男子！我得菩萨解脱，名不

bō niè pán jì shànnán zǐ wǒ bù shēng xīn yán rú shì rú lái
般涅槃际。善男子！我不生心言：‘如是如来

yǐ bō niè pán rú shì rú lái xiàn bō niè pán rú shì rú lái dāng bō niè
已般涅槃，如是如来现般涅槃，如是如来当般涅

pán wǒ zhī shí fāng yī qiè shì jiè zhū fó rú lái bì jìng wú yǒu bō
槃。’我知十方一切世界诸佛如来，毕竟无有般

niè pánzhě wéi chúwèi yù tiáo fú zhòngshēng ér shì xiàn ěr
涅槃者，唯除为欲调伏众生而示现耳。

shànnán zǐ wǒ kāi zhān tán zuò rú lái tǎ mén shí dé sān
“善男子！我开栴檀座如来塔门时，得三

mèi míng fó zhǒng wú jìn shànnán zǐ wǒ niànniànzhōng rù cǐ sān
昧，名佛种无尽。善男子！我念念中入此三

mèi niànniàn dé zhī yī qiè wú liàng shū shèng zhī shì
昧，念念得知一切无量殊胜之事。”

shàn cái bó yán cǐ sānmèizhě jìng jiè yún hé
善财白言：“此三昧者，境界云何？”

jū shì dá yán shànnán zǐ wǒ rù cǐ sānmèi suí qí cì
居士答言：“善男子！我入此三昧，随其次

dì jiàn cǐ shì jiè yī qiè zhū fó suǒwèi jiā shè fó jū nuóhánmóu
第，见此世界一切诸佛，所谓迦叶佛、拘那含牟

ní fó jū liú sūn fó shī qì fó pí pó shī fó tí shè fó
尼佛、拘留孙佛、尸弃佛、毗婆尸佛、提舍佛、
fú shā fó wú shàngshèng fó wú shànglián huā fó rú shì děng ér
弗沙佛、无上胜佛、无上莲华佛；如是等而
wéi shàngshǒu yú yī niànqǐng dé jiàn bǎi fó dé jiàn qiān fó dé
为上首，于一念顷，得见百佛，得见千佛，得
jiàn bǎi qiān fó dé jiàn yì fó qiān yì fó bǎi qiān yì fó ē yǔ
见百千佛，得见亿佛、千亿佛、百千亿佛、阿庾
duō yì fó nà yóu tā yì fó nǎi zhì bù kě shuō bù kě shuō shì jiè wēi
多亿佛、那由他亿佛，乃至不可说不可说世界微
chén shù fó rú shì yī qiè cì dì jiē jiàn yì jiàn bǐ fó chū shǐ
尘数佛，如是一切，次第皆见。亦见彼佛，初始
fā xīn zhòng zhū shàngēn huòshèngshéntōng chéng jiù dà yuàn
发心，种诸善根，获胜神通，成就大愿，
xiū xíngmiàohèng jù bō luó mì rù pú sà dì dé qīng jìng rěn
修行妙行，具波罗蜜，入菩萨地，得清净忍，
cuī fú mó jūn chéngzhèngděng jué guó tǔ qīng jìng zhòng huì wéi rào
摧伏魔军，成正等觉，国土清净，众会围绕，
fàng dà guāngmíng zhuànmiào fǎ lún shéntōngbiànxiàn zhǒngzhǒng
放大光明，转妙法轮，神通变现；种种
chā bié wǒ xī néng chí wǒ xī néng yì xī néngguānchá fēn bié
差别，我悉能持，我悉能忆，悉能观察，分别
xiǎn shì wèi lái mí lè fó děng yī qiè zhū fó xiàn zài pí lú zhēnuó fó
显示。未来弥勒佛等一切诸佛，现在毗卢遮那佛
děng yī qiè zhū fó xī yì rú shì rú cǐ shì jiè shí fāng shì jiè suǒ
等一切诸佛，悉亦如是。如此世界，十方世界所
yǒu sān shì yī qiè zhū fó shēngwén dú jué zhū pú sà zhòng xī
有三世一切诸佛、声闻、独觉、诸菩萨众，悉
yì rú shì
亦如是。

shànnán zǐ wǒ wéi dé cǐ pú sà suǒ dé bù bō niè pán jì
“善男子！我唯得此菩萨所得不般涅槃际
jiě tuō rú zhū pú sà mó hē sà yǐ yī niàn zhì pǔ zhī sān shì yī
解脱。如诸菩萨摩诃萨，以一念智普知三世，一
niànbiàn rù yī qiè sānmèi rú lái zhì rì héngzhào qí xīn yú yī qiè
念遍入一切三昧，如来智日恒照其心，于一切
fǎ wú yǒu fēn bié liǎo yī qiè fó xī jiē píngděng rú lái jí wǒ yī qiè
法无有分别，了一切佛悉皆平等、如来及我一切

zhòngshēngděng wú yǒu èr zhī yī qiè fǎ zì xìngqīngjìng wú yǒu sī lǜ
众 生 等 无有二，知一切法自性清净，无有思虑，

wú yǒudòngzhuǎn ér néng pǔ rù yī qiè shì jiān lí zhū fēn bié zhù
无有动 转，而 能 普入一切世间，离诸分别，住

fó fǎ yìn xī néng kāi wù fǎ jiè zhòngshēng ér wǒ yún hé néng zhī
佛法印，悉 能 开悟法界 众 生；而我云何 能 知

néngshuō bǐ gōng dé xíng
能 说 彼 功 德行？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāngyǒushān míng bǔ dá luò jiā
“善 男子！于此南方有山，名 补怛洛迦；

bǐ yǒu pú sà míngguān zì zài rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú
彼有菩萨，名 观 自在。汝诣彼问菩萨云何学菩

sà xíng xiū pú sà dào
萨行、修菩萨道？”

jí shuōsòngyán
即 说 颂 言：

hǎi shàngyǒushān duōshèngxián zhòngbǎosuǒchéng jí qīngjìng
海 上 有 山 多 圣 贤　众 宝所 成 极清净

huā guǒ shù lín jiē biàn mǎn quán liú chí zhǎo xī jù zú
华 果 树 林 皆 遍 满　泉 流 池 沼 悉 具 足

yǒngměngzhàng fū guān zì zài wèi lì zhòngshēngzhù cǐ shān
勇 猛 丈 夫观 自在　为利 众 生 住此 山

rǔ yīng wǎng wèn zhū gōng dé bǐ dāng shì rǔ dà fāng biàn
汝 应 往 问 诸 功 德　彼 当 示汝大 方 便

shí shàncáitóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā yǐ yīn
时，善财童子顶礼其足，绕无量匝已，殷

qín zhānyǎng cí tuì ér qù
勤 瞻 仰，辞退而去。

ěr shí shàncáitóng zǐ yī xīn sī wéi bǐ jū shì jiào rù bǐ pú
尔时，善财童子一心思惟彼居士教，入彼菩

sà jiě tuō zhī zàng dé bǐ pú sà néng suí niàn lì yì bǐ zhū fó chū
萨解脱之藏，得彼菩萨 能 随念力，忆彼诸佛出

xiàn cì dì niàn bǐ zhū fó xiāng xù cì dì chí bǐ zhū fó mínghào cì
现次第，念彼诸佛 相 续次第，持彼诸佛 名 号次

dì guān bǐ zhū fó suǒshuōmiào fǎ zhī bǐ zhū fó jù zú zhuāngyán
第，观 彼诸佛所 说 妙 法，知彼诸佛具足 庄 严，

jiàn bǐ zhū fó chéngzhèngděng jué liǎo bǐ zhū fó bù sī yì yè
见彼诸佛 成 正 等 觉，了彼诸佛不思议业。

jiàn cì yóuxíng zhì yú bǐ shān chùchù qiú mì cǐ dà pú sà
渐次游行，至于彼山，处处求觅此大菩萨。

jiàn qí xī miànyán gǔ zhī zhōng quán liú yíngyìng shù lín wěng yù
见其西面岩谷之中，泉流萦映，树林蓊鬱，

xiāngcǎo róu ruǎn yòuxuán bù dì guān zì zài pú sà yú jīn gāngbǎo
香草柔软，右旋布地。观自在菩萨于金刚宝

shí shàng jié jiā fū zuò wú liàng pú sà jiē zuòbǎo shí gōng jìng wéi rào
石上结加[30]趺坐，无量菩萨皆坐宝石恭敬围绕，

ér wèixuānshuō dà cí bēi fǎ lìng qí shèshòu yī qiè zhòngshēng
而为宣说大慈悲法，令其摄受一切众生。

shàn cái jiàn yǐ huān xǐ yǒngyuè hé zhǎng dì guān mù bú
善财见已，欢喜踊跃，合掌谛观，目不

zànshùn zuò rú shì niàn shàn zhī shí zhě zé shì rú lái shàn
暂瞬，作如是念："善知识者，则是如来；善

zhī shí zhě yī qiè fǎ yún shàn zhī shí zhě zhūgōng dé zàng shàn
知识者，一切法云；善知识者，诸功德藏；善

zhī shí zhě nán kě zhí yù shàn zhī shí zhě shí lì bǎo yīn shàn
知识者，难可值遇；善知识者，十力宝因；善

zhī shí zhě wú jìn zhì jù shàn zhī shí zhě fú dé gēn yá shàn zhī
知识者，无尽智炬；善知识者，福德根芽；善知

shí zhě yī qiè zhì mén shàn zhī shí zhě zhì hǎi dǎo shī shàn zhī
识者，一切智门；善知识者，智海导师；善知

shí zhě zhì yī qiè zhì zhùdào zhī jù biàn jí wǎng yì dà pú sà
识者，至一切智助道之具。"便即往诣大菩萨

suǒ
所。

ěr shí guān zì zài pú sà yáojiànshàn cái gàoyán shàn
尔时，观自在菩萨遥见善财，告言："善

lái rǔ fā dà shèng yì pǔ shèzhòngshēng qǐ zhèng zhí xīn zhuān qiú
来！汝发大乘意普摄众生，起正直心专求

fó fǎ dà bēi shēnzhòng jiù hù yī qiè pǔ xiánmiàohèngxiāng xù xiàn
佛法，大悲深重救护一切，普贤妙行相续现

qián dà yuànshēn xīn yuánmǎnqīngjìng qín qiú fó fǎ xī néng lǐng shòu
前，大愿深心圆满清净，勤求佛法悉能领受，

jī jí shàngēnhéng wú yàn zú shùnshàn zhī shí bù wéi qí jiào cóngwén
积集善根恒无厌足，顺善知识不违其教；从文

[30] 丽本：跏；永乐北藏本及龙藏本：加

shū shī lì gōng dé zhì huì dà hǎi suǒ shēng qí xīn chéng shú dé fó shì
殊师利功德智慧大海所生，其心成熟，得佛势

lì yǐ huòguǎng dà sān mèiguāngmíng zhuān yì xī qiú shènshēnmiào
力；已获广大三昧光明，专意希求甚深妙

fǎ chángjiàn zhū fó shēng dà huān xǐ zhì huì qīng jìng yóu rú xū kōng
法，常见诸佛生大欢喜，智慧清净犹如虚空，

jì zì míngliǎo fù wèi tā shuō ān zhù rú lái zhì huì guāngmíng
既自明了复为他说，安住如来智慧光明。”

ěr shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ guān zì zài pú sà zú rào wú
尔时，善财童子顶礼观自在菩萨足，绕无

shù zā hé zhǎng ér zhù bó yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē
数匝，合掌而住，白言：“圣者！我已先发阿

nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà
耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云何学菩萨

xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wénshèngzhě shànnéngjiào huì yuàn
行？云何修菩萨道？我闻圣者善能教诲，愿

wèi wǒ shuō
为我说！”

pú sà gàoyán shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ yǐ
菩萨告言：“善哉善哉！善男子！汝已

néng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
能发阿耨多罗三藐三菩提心。

shànnán zǐ wǒ yǐ chéng jiù pú sà dà bēi xíng jiě tuō mén
“善男子！我已成就菩萨大悲行解脱门。

shànnán zǐ wǒ yǐ cǐ pú sà dà bēi hèngmén píngděngjiàohuà yī
善男子！我以此菩萨大悲行门，平等教化一

qiè zhòngshēngxiāng xù bú duàn
切众生相续不断。

shànnán zǐ wǒ zhù cǐ dà bēi hèngmén cháng zài yī qiè
“善男子！我住此大悲行门，常在一切

zhū rú lái suǒ pǔ xiàn yī qiè zhòngshēng zhī qián huò yǐ bù shī shè
诸如来所，普现一切众生之前。或以布施，摄

qǔ zhòngshēng huò yǐ ài yǔ huò yǐ lì xíng huò yǐ tóng shì shè
取众生；或以爱语，或以利行，或以同事，摄

qǔ zhòngshēng huòxiàn sè shēn shè qǔ zhòngshēng huòxiànzhǒngzhǒng
取众生；或现色身，摄取众生；或现种种

bù sī yì sè jìng guāngmíngwǎng shè qǔ zhòngshēng huò yǐ yīn shēng
不思议色净光明网，摄取众生；或以音声，

huò yǐ wēi yí huòwèishuō fǎ huòxiànshénbiàn lìng qí xīn wù ér
或以威仪，或为说法，或现神变，令其心悟而
dé chéngshú huòwèihuàxiàntóng lèi zhī xíng yǔ qí gòng jū ér chéng
得成熟；或为化现同类之形，与其共居而成
shú zhī
熟之。

shànnán zǐ wǒ xiū xíng cǐ dà bēihèngmén yuànchángjiù
“善男子！我修行此大悲行门，愿常救
hù yī qiè zhòngshēng yuàn yī qiè zhòngshēng lí xiǎndào bù lí
护一切众生；愿一切众生，离险道怖，离
rè nǎo bù lí mí huò bù lí xì fù bù lí shā hài bù lí pín
热恼怖，离迷惑怖，离系缚怖，离杀害怖，离贫
qióng bù lí bù huó bù lí è míng bù lí yú sǐ bù lí dà
穷怖，离不活怖，离恶名怖，离于死怖，离大
zhòng bù lí è qù bù lí hēi àn bù lí qiān yí bù lí ài
众怖，离恶趣怖，离黑暗怖，离迁移怖，离爱
bié bù lí yuān[31] huì bù lí bī pò shēn bù lí bī pò xīn bù
别怖，离冤会怖，离逼迫身怖，离逼迫心怖，
lí yōu bēi bù fù zuò shì yuàn yuànzhūzhòngshēng ruò niàn yú
离忧悲怖。复作是愿：‘愿诸众生，若念于
wǒ ruò chēng wǒ míng ruò jiàn wǒ shēn jiē dé miǎn lí yī qiè bù wèi
我，若称我名，若见我身，皆得免离一切怖畏。’
shànnán zǐ wǒ yǐ cǐ fāngbiàn lìng zhūzhòngshēng lí bù wèi yǐ
善男子！我以此方便，令诸众生离怖畏已，
fù jiào lìng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn yǒng bú tuì zhuǎn
复教令发阿耨多罗三藐三菩提心永不退转。

shànnán zǐ wǒ wéi dé cǐ pú sà dà bēihèngmén rú zhū
“善男子！我唯得此菩萨大悲行门。如诸
pú sà mó hē sà yǐ jìng pǔ xián yī qiè yuàn yǐ zhù pǔ xián yī qiè
菩萨摩诃萨，已净普贤一切愿，已住普贤一切
hèng chángxíng yī qiè zhū shàn fǎ cháng rù yī qiè zhū sānmèi cháng
行，常行一切诸善法，常入一切诸三昧，常
zhù yī qiè wú biān jié cháng zhī yī qiè sān shì fǎ cháng yì yī qiè wú
住一切无边劫，常知一切三世法，常诣一切无
biānchà cháng xī yī qiè zhòngshēng è chángzhǎng yī qiè zhòngshēng
边刹，常息一切众生恶，常长一切众生

[31] 丽本：怨；永乐北藏本及龙藏本：冤

shàn cháng jué zhòngshēngshēng sǐ liú ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō
善，常绝众生生死流；而我云何能知能说
bǐ gōng dé xíng
彼功德行？”

ěr shí dōngfāngyǒu yī pú sà míngyuēzhèng qù cóngkōng
尔时，东方有一菩萨，名曰正趣，从空
zhōng lái zhì suō pó shì jiè lún wéishāndǐng yǐ zú àn dì qí suō
中来，至娑婆世界轮围山顶，以足按地；其娑
pó shì jiè liù zhǒngzhèndòng yī qiè jiē yǐ zhòngbǎozhuāngyán zhèng
婆世界六种震动，一切皆以众宝庄严。正
qù pú sà fàngshēnguāngmíng yìng bì yī qiè rì yuè xīng diàn
趣菩萨放身光明，映蔽一切日、月、星、电，
tiānlóng bā bù shì fàn hù shì suǒyǒuguāngmíng jiē rú jù mò
天龙八部、释、梵、护世所有光明皆如聚墨；
qí guāng pǔ zhào yī qiè dì yù chùshēng è guǐ yán luó wángchù
其光普照一切地狱、畜生、饿鬼、阎罗王处，
lìng zhū è qù zhòng kǔ jiē miè fán nǎo bù qǐ yōu bēi xī lí yòu
令诸恶趣，众苦皆灭，烦恼不起，忧悲悉离。又
yú yī qiè zhū fó guó tǔ pǔ yù yī qiè huāxiāng yīng luò yī fú
于一切诸佛国土，普雨一切华香、璎珞、衣服、
chuáng gài rú shì suǒyǒu zhūzhuāngyán jù gòngyǎng yú fó fù suí
幢盖；如是所有诸庄严具，供养于佛。复随
zhòngshēng xīn zhī suǒyào pǔ yú yī qiè zhūgōngdiànzhōng ér xiàn qí
众生心之所乐，普于一切诸宫殿中而现其
shēn lìng qí jiànzhě jiē xī huān xǐ rán hòu lái yì guān zì zài suǒ
身，令其见者皆悉欢喜，然后来诣观自在所。

shí guān zì zài pú sà gàoshàn cái yán shànnán zǐ rǔ
时，观自在菩萨告善财言：“善男子！汝
jiànzhèng qù pú sà lái cǐ huì fǒu bó yán yǐ jiàn gàoyán
见正趣菩萨来此会不？”白言：“已见。”告言：
shànnán zǐ rǔ kě wǎngwèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú
“善男子！汝可往问菩萨云何学菩萨行、修菩
sà dào
萨道？”

ěr shí shàn cái tóng zǐ jìng chéng qí jiào jù jí wǎng yì bǐ pú
尔时，善财童子敬承其教，遽即往诣彼菩
sà suǒ dǐng lǐ qí zú hé zhǎng ér lì bó yán shèngzhě
萨所，顶礼其足，合掌而立，白言：“圣者！

wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà
我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨

yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wénshèngzhěshàn
云何学菩萨行？云何修菩萨道？我闻圣者善

néngjiào huì yuànwèi wǒ shuō
能教诲，愿为我说！”

zhèng qù pú sà yán shànnán zǐ wǒ dé pú sà jiě tuō
正趣菩萨言：“善男子！我得菩萨解脱，

míng pǔ mén sù jí xíng
名普门速疾行。”

shàn cái yán shèngzhě yú hé fó suǒ dé cǐ fǎ mén suǒ
善财言：“圣者！于何佛所得此法门？所

cóng lái chà qù cǐ jǐ hé fā lái jiǔ rú
从来刹，去此几何？发来久如？”

gàoyán shànnán zǐ cǐ shì nán zhī yī qiè shì jiāntiān
告言：“善男子！此事难知，一切世间天、

rén ē xiū luó shāmén pó luó ménděngsuǒ bù néngliǎo wéiyǒng
人、阿修罗、沙门、婆罗门等所不能了；唯勇

měngjīng jìn wú tuì wú qiè zhū pú sà zhòng yǐ wéi yī qiè shànyǒusuǒ
猛精进无退无怯诸菩萨众，已为一切善友所

shè zhū fó suǒniàn shàngēn jù zú zhì yàoqīngjìng dé pú sà gēn
摄，诸佛所念，善根具足，志乐清净，得菩萨根，

yǒu zhì huì yǎn néngwénnéng chí néng jiě néngshuō
有智慧眼，能闻能持，能解能说。”

shàn cái yán shèngzhě wǒ chéng fó shén lì shàn zhī shí
善财言：“圣者！我承佛神力、善知识

lì néng xìn néngshòu yuànwèi wǒ shuō
力，能信能受，愿为我说！”

zhèng qù pú sà yán shànnán zǐ wǒ cóngdōngfāngmiào
正趣菩萨言：“善男子！我从东方妙

zàng shì jiè pǔ shèngshēng fó suǒ ér lái cǐ tǔ yú bǐ fó suǒ dé cǐ
藏世界普胜生佛所而来此土，于彼佛所得此

fǎ mén cóng bǐ fā lái yǐ jīng bù kě shuō bù kě shuō fó chàwēichén
法门，从彼发来已经不可说不可说佛刹微尘

shù jié yī yī niànzhōng jǔ bù kě shuō bù kě shuō fó chàwēichénshù
数劫，一一念中举不可说不可说佛刹微尘数

bù yī yī bù guò bù kě shuō bù kě shuō shì jiè wēichénshù fó chà
步，一一步过不可说不可说世界微尘数佛刹。

yī yī fó chà wǒ jiē biàn rù zhì qí fó suǒ yǐ miàogòng jù ér
一一佛刹，我皆遍入，至其佛所，以妙供具而
wéigòngyǎng cǐ zhūgòng jù jiē shì wú shàng xīn suǒ chéng wú zuò
为供养；此诸供具，皆是无上心所成，无作
fǎ suǒ yìn zhū rú lái suǒ rěn zhū pú sà suǒ tàn shànnán zǐ wǒ
法所印，诸如来所忍，诸菩萨所叹。善男子！我
yòu pǔ jiàn bǐ shì jiè zhōng yī qiè zhòngshēng xī zhī qí xīn xī zhī
又普见彼世界中一切众生，悉知其心，悉知
qí gēn suí qí yù jiě xiànshēnshuō fǎ huòfàngguāngmíng huò
其根，随其欲解，现身说法，或放光明，或
shī cái bǎo zhǒngzhǒngfāngbiàn jiàohuàtiáo fú wú yǒu xiū xī
施财宝，种种方便，教化调伏，无有休息。
rú cóngdōngfāng nán xī běifāng sì wéi shàng xià
如从东方，南、西、北方，四维、上、下，
yì fù rú shì
亦复如是。

shànnán zǐ wǒ wéi dé cǐ pú sà pǔ jí xíng jiě tuō néng
“善男子！我唯得此菩萨普疾行解脱，能
jí zhōubiàndào yī qiè chù rú zhū pú sà mó hē sà pǔ yú shí fāng
疾周遍到一切处。如诸菩萨摩诃萨，普于十方
wú suǒ bú zhì zhì huì jìng jiè děng wú chā bié shàn bù qí shēn xī biàn
无所不至，智慧境界等无差别，善布其身悉遍
fǎ jiè zhì yī qiè dào rù yī qiè chà zhī yī qiè fǎ dào yī qiè
法界，至一切道，入一切刹，知一切法，到一切
shì píngděngyǎnshuō yī qiè fǎ mén tóng shí zhàoyào yī qiè zhòngshēng
世，平等演说一切法门，同时照耀一切众生，
yú zhū fó suǒ bù shēngfēn bié yú yī qiè chù wú yǒuzhàng ài ér wǒ
于诸佛所不生分别，于一切处无有障碍；而我
yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
云何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāngyǒuchéng míngduòluó bō dǐ
“善男子！于此南方有城，名堕罗钵底；
qí zhōngyǒushén míngyuē dà tiān rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú
其中有神，名曰大天。汝诣彼问菩萨云何学菩
sà xíng xiū pú sà dào
萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā yīn qín zhān
时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，殷勤瞻

yǎng cí tuì ér qù
仰，辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ rù pú sà guǎng dà xíng qiú pú sà zhì
尔时，善财童子入菩萨广大行，求菩萨智

huì jìng jiàn pú sà shéntōng shì niàn pú sà shènggōng dé shēng pú
慧境，见菩萨神通事，念菩萨胜功德，生菩

sà dà huān xǐ qǐ pú sà jiān jīng jìn rù pú sà bù sī yì zì zài jiě
萨大欢喜，起菩萨坚精进，入菩萨不思议自在解

tuō xíng pú sà gōng dé dì guān pú sà sān mèi dì zhù pú sà zǒng
脱，行菩萨功德地，观菩萨三昧地，住菩萨总

chí dì rù pú sà dà yuàn dì dé pú sà biàn cái dì chéng pú sà
持地，入菩萨大愿地，得菩萨辩才地，成菩萨

zhū lì dì
诸力地。

jiàn cì yóuxíng zhì yú bǐ chéng tuī wèn dà tiān jīn zài hé suǒ
渐次游行，至于彼城，推问大天今在何所？

rén xiángàoyán zài cǐ chéng nèi xiànguǎng dà shēn wèizhòngshuō
人咸告言：“在此城内，现广大身，为众说

fǎ
法。”

ěr shí shàn cái zhì dà tiānsuǒ dǐng lǐ qí zú yú qián hé
尔时，善财至大天所，顶礼其足，于前合

zhǎng ér zuò shì yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sān
掌而作是言：“圣者！我已先发阿耨多罗三

miǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé
藐三菩提心，而未知菩萨云何学菩萨行？云何

xiū pú sà dào wǒ wénshèngzhěshànnéngjiào huì yuànwèi wǒ
修菩萨道？我闻圣者善能教诲，愿为我

shuō
说！”

ěr shí dà tiānchángshū sì shǒu qǔ sì dà hǎi shuǐ zì xǐ qí
尔时，大天长舒四手，取四大海水自洗其

miàn chí zhū jīn huā yǐ sànshàn cái ér gào zhī yán shànnán zǐ
面，持诸金华以散善财，而告之言：“善男子！

yī qiè pú sà nán kě dé jiàn nán kě dé wén xī chū shì jiān yú
一切菩萨，难可得见，难可得闻，希出世间，于

zhòngshēngzhōng zuì wéi dì yī shì zhū rénzhōng fēn tuó lì huā wéi
众生中最为第一，是诸人中芬陀利华，为

zhòngshēng guī wéizhòngshēng jiù wèi zhū shì jiān zuò ān wěnchù wèi
众生归，为众生救，为诸世间作安隐处，为
zhū shì jiān zuò dà guāngmíng shì mí huòzhě ān wěnzhèngdào wéi dà
诸世间作大光明，示迷惑者安隐正道；为大
dǎo shī yǐn zhūzhòngshēng rù fó fǎ mén wéi dà fǎ jiàng shànnéng
导师，引诸众生入佛法门；为大法将，善能
shǒu hù yī qiè zhì chéng pú sà rú shì nán kě zhí yù wéishēn yǔ
守护一切智城。菩萨如是难可值遇，唯身、语、
yì wú guò shī zhě rán hòu nǎi dé jiàn qí xíngxiàng wén qí biàn cái
意无过失者，然后乃得见其形像、闻其辩才，
yú yī qiè shí chángxiàn zài qián
于一切时常现在前。

shànnán zǐ wǒ yǐ chéng jiù pú sà jiě tuō míngwéiyún
“善男子！我已成就菩萨解脱，名为云
wǎng
网。”

shàn cái yán shèngzhě yúnwǎng jiě tuō jìng jiè yún
善财言：“圣者！云网解脱境界云
hé
何？”

ěr shí dà tiān yú shàn cái qián shì xiàn jīn jù yín jù liú
尔时，大天于善财前，示现金聚、银聚、琉
lí jù bō lí jù chē qú jù mǎnǎo jù dà yànbǎo jù lí
璃聚、玻瓈聚、砗磲聚、码碯聚、大焰宝聚、离
gòuzàngbǎo jù dà guāngmíngbǎo jù pǔ xiàn shí fāngbǎo jù bǎo
垢藏宝聚、大光明宝聚、普现十方宝聚、宝
guān jù bǎo yìn jù bǎoyīngluò jù bǎodāng jù bǎochuàn jù
冠聚、宝印聚、宝璎珞聚、宝珰聚、宝钏聚、
bǎosuǒ jù zhūwǎng jù zhǒngzhǒngmó ní bǎo jù yī qiè zhuāng
宝锁聚、珠网聚、种种摩尼宝聚、一切庄
yán jù jù rú yì mó ní jù jiē rú dà shān yòu fù shì xiàn yī qiè
严具聚、如意摩尼聚，皆如大山；又复示现一切
huā yī qiè mán yī qiè xiāng yī qiè shāoxiāng yī qiè tú xiāng
华、一切鬘、一切香、一切烧香、一切涂香、
yī qiè yī fú yī qiè chuángfān yī qiè yīn yuè yī qiè wǔ yù yú
一切衣服、一切幢幡、一切音乐、一切五欲娱
lè zhī jù jiē rú shān jī jí xiàn wú shù bǎi qiānwàn yì zhūtóng nǚ
乐之具，皆如山积；及现无数百千万亿诸童女

zhòng ér bǐ dà tiāngàoshàn cái yán shànnán zǐ kě qǔ cǐ wù
众。而彼大天告善财言：“善男子！可取此物，

gòngyǎng rú lái xiū zhū fú dé bìng shī yī qiè shè qǔ zhòngshēng
供养如来，修诸福德，并施一切，摄取众生，

lìng qí xiū xué tán bō luó mì néngshěnánshě shànnán zǐ rú wǒ
令其修学檀波罗蜜，能舍难舍。善男子！如我

wèi rǔ shì xiàn cǐ wù jiào rǔ xíng shī wèi yī qiè zhòngshēng xī yì
为汝，示现此物，教汝行施；为一切众生悉亦

rú shì jiē lìng yǐ cǐ shàngēnxūn xí yú sānbǎosuǒ shàn zhī shí suǒ
如是，皆令以此善根熏习，于三宝所、善知识所，

gōngjìng gòngyǎng zēngzhǎngshàn fǎ fā yú wú shàng pú tí zhī yì
恭敬供养，增长善法，发于无上菩提之意。

shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēng tānzhuó wǔ yù zì fàng yì
“善男子！若有众生贪著五欲，自放逸

zhě wèi qí shì xiàn bú jìng jìng jiè ruò yǒuzhòngshēng chēn huì jiāomàn
者，为其示现不净境界；若有众生瞋恚、憍慢、

duōzhēngjìng zhě wèi qí shì xiàn jí kě bù xíng rú luó chàděng yǐn xuè
多诤竞者，为其示现极可怖形，如罗刹等饮血

dàn ròu lìng qí jiàn yǐ jīngkǒnghuáng jù xīn yì tiáoróu shě lí
噉肉；令其见已，惊恐惶惧，心意调柔，舍离

yuān[32] jié ruò yǒuzhòngshēnghūnchén lǎn duò wèi qí shì xiànwáng
冤结。若有众生惛沉、懒惰，为其示现王、

zéi shuǐ huǒ jí zhūzhòng jí lìng qí jiàn yǐ xīn shēnghuáng bù
贼、水、火及诸重疾；令其见已，心生惶怖，

zhī yǒuyōu kǔ ér zì miǎn cè yǐ rú shì děngzhǒngzhǒngfāngbiàn lìng
知有忧苦而自勉策。以如是等种种方便，令

shě yī qiè zhū bú shànxíng xiū xíngshàn fǎ lìng chú yī qiè bō luó mì
舍一切诸不善行，修行善法；令除一切波罗蜜

zhàng jù bō luó mì lìng chāo yī qiè zhàng ài xiǎndào dào wú zhàng
障，具波罗蜜；令超一切障碍险道，到无障

chù
处。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ yúnwǎng jiě tuō rú zhū pú sà
“善男子！我唯知此云网解脱。如诸菩萨

mó hē sà yóu rú dì shì yǐ néng cuī fú yī qiè fánnǎo ē xiū luó jūn
摩诃萨，犹如帝释，已能摧伏一切烦恼阿修罗军；

[32] 丽本：怨；永乐北藏本及龙藏本：冤

yóu rú dà shuǐ pǔ néngxiāomiè yī qiè zhòngshēngzhū fánnǎohuǒ yóu rú
犹如大水，普能消灭一切众生诸烦恼火；犹如
měnghuǒ pǔ nénggān jié yī qiè zhòngshēngzhū ài yù shuǐ yóu rú dà
猛火，普能干竭一切众生诸爱欲水；犹如大
fēng pǔ néngchuīdǎo yī qiè zhòngshēngzhū jiàn qǔ chuáng yóu rú jīn
风，普能吹倒一切众生诸见取幢；犹如金
gāng xī néng cuī pò yī qiè zhòngshēngzhū wǒ jiànshān ér wǒ yún hé
刚，悉能摧破一切众生诸我见山。而我云何
néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
能知能说彼功德行？

shànnán zǐ cǐ yán fú tí mó jié tí guó pú tí chǎngzhōng
“善男子！此阎浮提摩竭提国菩提场中，
yǒu zhǔ dì shén qí míng ān zhù rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú
有主地神，其名安住。汝诣彼问菩萨云何学菩
sà xíng xiū pú sà dào
萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ lǐ dà tiān zú rào wú shù zā cí tuì ér
时，善财童子礼大天足，绕无数匝，辞退而
qù
去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ jiàn cì yóuxíng qù mó jié tí[33] guó pú
尔时，善财童子渐次游行，趣摩竭提国菩
tí chǎng nèi ān zhù shén suǒ bǎi wàn dì shéntóng zài qí zhōng gèng
提场内安住神所，百万地神同在其中，更
xiāng wèiyán cǐ lái tóng zǐ jí shì fó zàng bì dāng pǔ wèi yī qiè
相谓言：“此来童子即是佛藏，必当普为一切
zhòngshēngzuò suǒ yī chù bì dāng pǔ huài yī qiè zhòngshēng wú míngquè
众生作所依处，必当普坏一切众生无明觳
zàng cǐ rén yǐ shēng fǎ wángzhǒngzhōng dāng yǐ lí gòu wú ài fǎ
藏。此人已生法王种中，当以离垢无碍法
zēng ér guàn qí shǒu dāng kāi zhì huì dà zhēnbǎozàng cuī fú yī qiè
缯而冠其首，当开智慧大珍宝藏，摧伏一切
xié lùn yì dào
邪论异道。”

shí ān zhù děng bǎi wàn dì shén fàng dà guāngmíng biànzhào
时，安住等百万地神，放大光明，遍照

[33] 丽本：竭；永乐北藏本及龙藏本：竭提

sān qiān dà qiān shì jiè pǔ lìng dà dì tóng shí zhènhǒu zhǒngzhǒngbǎo
三千大千世界，普令大地同时震吼，种种宝

wù chù chùzhuāngyán yǐng jié guāng liú dì xiāngjiàn chè yī qiè shù yè
物处处庄严，影洁光流递相鉴彻；一切树叶

jù shí shēngzhǎng yī qiè huā shù xiángòng kāi fū yī qiè guǒ shù mǐ bù
俱时生长，一切华树咸共开敷，一切果树靡不

chéng shú yī qiè hé liú dì xiāngguàn zhù yī qiè chí zhǎo xī jiē yíng
成熟，一切河流递相灌注，一切池沼悉皆盈

mǎn yù xì xiāng yǔ biàn sǎ qí dì fēng lái chuīhuā pǔ sàn qí shàng
满；雨细香雨遍洒其地，风来吹华普散其上，

wú shù yīn yuè yī shí jù zòu tiānzhuāngyán jù xiánchūměi yīn niú wáng
无数音乐一时俱奏，天庄严具咸出美音；牛王、

xiàngwáng shī zǐ wángděng jiē shēnghuān xǐ yǒngyuè xiàohǒu
象王、师子王等，皆生欢喜，踊跃、哮吼，

yóu rú dà shānxiāng jī chūshēng bǎi qiān fú zàng zì rán yǒng[34] xiàn
犹如大山相击出声；百千伏藏自然涌现。

shí ān zhù dì shéngàoshàn cái yán shàn lái tóng zǐ rǔ
时，安住地神告善财言：“善来童子！汝

yú cǐ dì céngzhòngshàngēn wǒ wèi rǔ xiàn rǔ yù jiàn fǒu
于此地曾种善根，我为汝现，汝欲见不？”

ěr shí shàn cái lǐ dì shén zú rào wú shù zā hé zhǎng ér
尔时，善财礼地神足，绕无数匝，合掌而

lì bó yán shèngzhě wěi rán yù jiàn
立，白言：“圣者！唯然！欲见。”

shí ān zhù dì shén yǐ zú àn dì bǎi qiān yì ē sēng qí bǎo
时，安住地神以足按地，百千亿阿僧祇宝

zàng zì rán yǒng[35] chū gàoyán shànnán zǐ jīn cǐ bǎozàng suí
藏自然涌出，告言：“善男子！今此宝藏随

zhú yú rǔ shì rǔ wǎng xī shàngēnguǒbào shì rǔ fú lì zhī suǒ shè
逐于汝，是汝往昔善根果报，是汝福力之所摄

shòu rǔ yīng suí yì zì zài shòuyòng
受，汝应随意自在受用。

shànnán zǐ wǒ dé pú sà jiě tuō míng bù kě huài zhì huì
“善男子！我得菩萨解脱，名不可坏智慧

zàng cháng yǐ cǐ fǎ chéng jiù zhòngshēng
藏，常以此法成就众生。

[34] 丽本：踊；永乐北藏本及龙藏本：涌
[35] 丽本：踊；永乐北藏本及龙藏本：涌

shànnán zǐ wǒ yì zì cóngrándēng fó lái cháng suí pú
“善男子！我忆自从然灯佛来，常随菩
sà gōngjìngshǒu hù guānchá pú sà suǒyǒu xīn xíng zhì huì jìng jiè
萨，恭敬守护，观察菩萨所有心行、智慧境界、
yī qiè shì yuàn zhūqīngjìngxíng yī qiè sānmèi guǎng dà shéntōng
一切誓愿、诸清净行、一切三昧、广大神通、
dà zì zài lì wú nénghuài fǎ biànwǎng yī qiè zhū fó guó tǔ pǔ
大自在力、无能坏法，遍往一切诸佛国土，普
shòu yī qiè zhū rú lái jì zhuàn yú yī qiè zhū fó fǎ lún guǎngshuō
受[36]一切诸如来记，转于一切诸佛法轮，广说
yī qiè xiū duō luó mén dà fǎ guāngmíng pǔ jiē zhàoyào jiàohuàtiáo fú
一切修多罗门，大法光明普皆照耀，教化调伏
yī qiè zhòngshēng shì xiàn yī qiè zhū fó shénbiàn wǒ jiē néng lǐngshòu
一切众生，示现一切诸佛神变，我皆能领受、
jiē néng yì chí
皆能忆持。

shànnán zǐ nǎi wǎng gǔ shì guò xū mí shānwēichénshù
“善男子！乃往古世，过须弥山微尘数
jié yǒu jié míngzhuāngyán shì jiè míngyuèchuáng fó hàomiàoyǎn
劫，有劫名庄严，世界名月幢，佛号妙眼，
yú bǐ fó suǒ dé cǐ fǎ mén shànnán zǐ wǒ yú cǐ fǎ mén ruò
于彼佛所得此法门。善男子！我于此法门，若
rù ruò chū xiū xí zēngzhǎng chángjiàn zhū fó wèicéngshě lí shǐ cóng
入若出修习增长，常见诸佛未曾舍离，始从
chū dé nǎi zhì xián jié yú qí zhōngjiān zhí yù bù kě shuō bù kě shuō
初得乃至贤劫，于其中间，值遇不可说不可说
fó chàwēichénshù rú lái yīng zhèngděngjué xī jiē chéng shì
佛刹微尘数如来、应、正等觉，悉皆承事，
gōng jìng gòngyǎng yì jiàn bǐ fó yì pú tí zuò xiàn dà shén lì yì
恭敬供养；亦见彼佛诣菩提座，现大神力；亦
jiàn bǐ fó suǒyǒu yī qiè gōng dé shàngēn
见彼佛所有一切功德善根。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ bù kě huài zhì huì zàng fǎ mén
“善男子！我唯知此不可坏智慧藏法门。
rú zhū pú sà mó hē sà cháng suí zhū fó néng chí yī qiè zhū fó suǒ
如诸菩萨摩诃萨常随诸佛，能持一切诸佛所

[36] 丽本：授；永乐北藏本及龙藏本：受

shuō rù yī qiè fó shènshēn zhì huì niànniànchōngbiàn yī qiè fǎ jiè
说，入一切佛甚深智慧，念念充遍一切法界，

děng rú lái shēn shēngzhū fó xīn jù zhū fó fǎ zuòzhū fó shì
等如来身，生诸佛心，具诸佛法，作诸佛事；

ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
而我云何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ cǐ yán fú tí mó jié tí guó jiā pí luó chéng
“善男子！此阎浮提摩竭提国迦毗罗城，

yǒuzhǔ yè shén míng pó shān pó yǎn dǐ rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé
有主夜神，名婆珊婆演底。汝诣彼问菩萨云何

xué pú sà xíng xiū pú sà dào
学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ lǐ dì shén zú rào wú shù zā yīn qín
时，善财童子礼地神足，绕无数匝，殷勤

zhānyǎng cí tuì ér qù
瞻仰，辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ yī xīn sī wéi ān zhùshénjiào yì chí
尔时，善财童子一心思惟安住神教，忆持

pú sà bù kě jǔ huài zhì zàng jiě tuō xiū qí sānmèi xué qí guǐ zé
菩萨不可沮坏智藏解脱，修其三昧，学其轨则，

guān qí yóu xì rù qí wēimiào dé qí zhì huì dá qí píngděng
观其游戏，入其微妙，得其智慧，达其平等，

zhī qí wú biān cè qí shènshēn
知其无边，测其甚深。

jiàn cì yóuxíng zhì yú bǐ chéng cóngdōngmén rù zhù lì wèi
渐次游行，至于彼城，从东门入，伫立未

jiǔ biànjiàn rì mò xīn niàn suí shùnzhū pú sà jiào kě yǎng yù jiàn
久，便见日没。心念随顺诸菩萨教，渴仰欲见

bǐ zhǔ yè shén yú shàn zhī shí shēng rú lái xiǎng fù zuò shì niàn
彼主夜神，于善知识生如来想，复作是念：

“yóushàn zhī shí dé zhōubiànyǎn pǔ néngmíngjiàn shí fāngjìng jiè yóu
由善知识得周遍眼，普能明见十方境界；由

shàn zhī shí dé guǎng dà jiě pǔ néngliǎo dá yī qiè suǒyuán yóushàn
善知识得广大解，普能了达一切所缘；由善

zhī shí dé sānmèiyǎn pǔ néngguānchá yī qiè fǎ mén yóushàn zhī shí
知识得三昧眼，普能观察一切法门；由善知识

dé zhì huìyǎn pǔ néngmíngzhào shí fāngchà hǎi
得智慧眼，普能明照十方刹海。”

zuò shì niàn shí jiàn bǐ yè shén yú xū kōngzhōng chǔbǎo lóu gé
作是念时，见彼夜神于虚空 中，处宝楼阁

xiānglián huāzàng shī zǐ zhī zuò shēnzhēn jīn sè mù fà gànqīng xíng
香 莲华藏师子之座，身 真 金色，目发绀青，形

màoduānyán jiànzhěhuān xǐ zhòngbǎoyīng luò yǐ wéiyán shì shēn
貌 端 严，见者 欢 喜， 众 宝瓔珞以为严饰，身

fú zhū yī shǒu dài fàn guān yī qiè xīng xiù bǐng rán zài tǐ yú qí
服朱衣， 首 戴梵 冠 ，一切星宿炳然在体。于其

shēnshàng yī yī máokǒng jiē xiànhuà dù wú liàng wú shù è dàozhòng
身 上 一一毛 孔，皆现化度无量无数恶道 众

shēng lìng qí miǎn lí xiǎnnàn zhī xiàng shì zhūzhòngshēng huòshēng
生，令其免离险难之像；是诸 众 生，或 生

rén zhōng huòshēngtiānshàng huòyǒu qù xiàng èr shèng pú tí huòyǒu
人 中，或 生 天 上，或有趣向二 乘 菩提，或有

xiū xíng yī qiè zhì dào yòu bǐ yī yī zhūmáokǒngzhōng shì xiànzhǒng
修行一切智道。又彼一一诸毛 孔 中，示现 种

zhǒngjiàohuàfāngbiàn huòwèixiànshēn huòwèishuō fǎ huòwèi shì xiàn
种 教化方 便，或为现 身，或为说 法，或为示现

shēngwénshèngdào huòwèi shì xiàn dú jué shèngdào huòwèi shì xiànzhū
声 闻 乘 道，或为示现独觉 乘 道，或为示现诸

pú sà xíng pú sà yǒngměng pú sà sānmèi pú sà zì zài pú
菩萨行、菩萨 勇 猛 、菩萨三昧、菩萨自在、菩

sà zhùchù pú sà guānchá pú sà shī zǐ pínshēn pú sà jiě tuō
萨住处、菩萨 观 察、菩萨师子頻 申 、菩萨解脱

yóu xì rú shì zhǒngzhǒngchéng shú zhòngshēng
游戏，如是 种 种 成 熟 众 生 。

shàn cái tóng zǐ jiànwén cǐ yǐ xīn dà huān xǐ yǐ shēn tóu dì
善 财 童 子见闻此已，心大 欢 喜，以身投地，

lǐ yè shén zú rào wú shù zā yú qián hé zhǎng ér zuò shì yán
礼夜 神 足，绕无数匝，于前合 掌 而作是言：

shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn wǒ
“ 圣 者！我已先发阿耨多罗三 藐 三菩提心，我

xīn jì wàng yī shàn zhī shí huòzhū rú lái gōng dé fǎ zàng wéiyuàn shì
心 冀 望 依善 知识获诸如来 功 德法藏。唯 愿 示

wǒ yī qiè zhì dào wǒ xíng yú zhōng zhì shí lì dì
我一切智道，我行于 中 ，至十力地！”

shí bǐ yè shéngàoshàn cái yán shàn zāi shàn zāi shànnán
时，彼夜 神 告 善 财 言：“善 哉 善 哉！善 男

zǐ rǔ néngshēn xīn jìngshàn zhī shí yàowén qí yǔ xiū xíng qí jiào
子！汝能深心敬善知识，乐闻其语，修行其教；

yǐ xiū xíng gù jué dìngdāng dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
以修行故，决定当得阿耨多罗三藐三菩提。

shànnán zǐ wǒ dé pú sà pò yī qiè zhòngshēng chī àn fǎ
“善男子！我得菩萨破一切众生痴暗法

guāngmíng jiě tuō shànnán zǐ wǒ yú è huì zhòngshēng qǐ dà cí
光明解脱。善男子！我于恶慧众生，起大慈

xīn yú bú shàn yè zhòngshēng qǐ dà bēi xīn yú zuòshàn yè zhòng
心；于不善业众生，起大悲心；于作善业众

shēng qǐ yú xǐ xīn yú shàn è èr xíngzhòngshēng qǐ bú èr xīn
生，起于喜心；于善恶二行众生，起不二心；

yú zá rǎn zhòngshēng qǐ lìng shēngqīngjìng xīn yú xié dàozhòngshēng
于杂染众生，起令生清净心；于邪道众生，

qǐ lìng shēngzhèngxíng xīn yú liè jiě zhòngshēng qǐ lìng xīng dà jiě xīn
起令生正行心；于劣解众生，起令兴大解心；

yú yàoshēng sǐ zhòngshēng qǐ lìng shě lún zhuǎn xīn yú zhù èr shèng
于乐生死众生，起令舍轮转心；于住二乘

dàozhòngshēng qǐ lìng zhù yī qiè zhì xīn shànnán zǐ wǒ yǐ dé cǐ
道众生，起令住一切智心。善男子！我以得此

jiě tuō gù cháng yǔ rú shì xīn gòngxiāngyìng
解脱故，常与如是心共相应。

shànnán zǐ wǒ yú yè àn rén jìng guǐ shén dào zéi
“善男子！我于夜暗人静，鬼、神、盗贼、

zhū è zhòngshēng suǒ yóuxíng shí mì yúnchóng wù è fēngbào yǔ
诸恶众生所游行时，密云重雾、恶风暴雨、

rì yuèxīng xiù bìng jiē hūn bì bú jiàn sè shí jiànzhūzhòngshēng ruò rù
日月星宿并皆昏蔽不见色时，见诸众生，若入

yú hǎi ruò xíng yú lù shān lín kuàng yě zhūxiǎnnànchù huò
于海，若行于陆，山林、旷野、诸险难处，或

zāodào zéi huò fá zī liáng huò mí huòfāng yú huòwàng shī dào lù
遭盗贼，或乏资粮，或迷惑方隅，或忘失道路，

zhānghuángyōu bù bù néng zì chū wǒ shí jí yǐ zhǒngzhǒngfāngbiàn ér
憧惶忧怖不能自出；我时即以种种方便而

jiù jì zhī
救济之。

wèi hǎi nànzhě shì zuòchuán shī yú wáng mǎwáng
“为海难者，示作船师、鱼王、马王、

guī wáng xiàngwáng ē xiū luó wáng jí yǐ hǎi shén wèi bǐ zhòngshēng
龟王、象王、阿修罗王及以海神；为彼众生，

zhǐ è fēng yǔ xī dà bō làng yǐn qí dào lù shì qí zhōu àn
止恶风雨，息大波浪，引其道路，示其洲岸，

lìng miǎn bù wèi xī dé ān wěn fù zuò shì niàn yǐ cǐ shàngēn
令免怖畏，悉得安隐。复作是念：‘以此善根，

huí shī zhòngshēng yuàn lìng shě lí yī qiè zhū kǔ
回施众生，愿令舍离一切诸苦。’

wèi zài lù dì yī qiè zhòngshēng yú yè àn zhōng zāokǒng bù
“为在陆地一切众生于夜暗中遭恐怖

zhě xiànzuò rì yuè jí zhū xīng xiù chén xiá xī diànzhǒngzhǒngguāng
者，现作日月及诸星宿、晨霞、夕电种种光

míng huòzuò wū zhái huòwéi rén zhòng lìng qí dé miǎnkǒng bù zhī è
明，或作屋宅，或为人众，令其得免恐怖之厄。

fù zuò shì niàn yǐ cǐ shàngēn huí shī zhòngshēng xī lìng chúmiè
复作是念：‘以此善根，回施众生，悉令除灭

zhū fán nǎo àn yī qiè zhòngshēng yǒu xī shòumìng yǒu ài míng
诸烦恼暗。’一切众生，有惜寿命，有爱名

wén yǒu tān cái bǎo yǒuzhòngguānwèi yǒuzhuónán nǚ yǒu liàn qī
闻，有贪财宝，有重官位，有著男女，有恋妻

qiè wèi chèn suǒ qiú duōshēngyōu bù wǒ jiē jiù jì lìng qí lí
妾，未称所求，多生忧怖；我皆救济，令其离

kǔ
苦。

wèi xíngshānxiǎn ér liú nànzhě wèi zuòshànshén xiànxíng qīn
“为行山险而留难者，为作善神，现形亲

jìn wèi zuòhǎoniǎo fā yīn wèiyuè wèi zuò líng yào shū guāngzhào
近；为作好鸟，发音慰悦；为作灵药，舒光照

yào shì qí guǒshù shì qí quán jǐng shì zhèng zhí dào shì píng tǎn
耀；示其果树，示其泉井，示正直道，示平坦

dì lìng qí miǎn lí yī qiè yōu è
地，令其免离一切忧厄。

wèi xíngkuàng yě chóu lín xiǎndào téng luó suǒjuàn yún
“为行旷野、稠林、险道，藤萝所罥、云

wù suǒ àn ér kǒng bù zhě shì qí zhèngdào lìng dé chū lí zuò shì
雾所暗而恐怖者，示其正道，令得出离。作是

niànyán yuàn yī qiè zhòngshēng fá jiàn chóu lín jié ài luó wǎng
念言：‘愿一切众生，伐见稠林，截爱罗网，

chūshēng sǐ yě miè fán nǎo àn rù yī qiè zhì píng tǎn zhèng dào dào
出生死野，灭烦恼暗，入一切智平坦正道，到
wú wèi chù bì jìng ān lè
无畏处毕竟安乐。’

shànnán zǐ ruò yǒu zhòngshēng yào zhuó guó tǔ ér yōu kǔ
“善男子！若有众生，乐著国土而忧苦
zhě wǒ yǐ fāngbiàn lìng shēng yàn lí zuò shì niànyán yuàn yī
者；我以方便，令生厌离。作是念言：‘愿一
qiè zhòngshēng bù zhuó zhū yùn zhù yī qiè fó sà pó rě jìng
切众生不著诸蕴，住一切佛萨婆若境。’

shànnán zǐ ruò yǒu zhòngshēng yào zhuó jù luò tān ài
“善男子！若有众生，乐著聚落，贪爱
zhái shè cháng chǔ hēi àn shòu zhū kǔ zhě wǒ wèi shuō fǎ lìng shēng
宅舍，常处黑暗，受诸苦者；我为说法，令生
yàn lí lìng fǎ mǎn zú lìng yī fǎ zhù zuò shì niànyán yuàn
厌离，令法满足，令依法住。作是念言：‘愿
yī qiè zhòngshēng xī bù tān yào liù chù jù luò sù dé chū lí shēng
一切众生，悉不贪乐六处聚落，速得出离生
sǐ jìng jiè jiū jìng ān zhù yī qiè zhì chéng
死境界，究竟安住一切智城。’

shànnán zǐ ruò yǒu zhòngshēng xíng àn yè zhōng mí huò shí
“善男子！若有众生行暗夜中，迷惑十
fāng yú píng tǎn lù shēng xiǎn nàn xiǎng yú xiǎn nàn dào qǐ píng tǎn xiǎng
方，于平坦路生险难想，于险难道起平坦想，
yǐ gāo wéi xià yǐ xià wéi gāo qí xīn mí huò shēng dà kǔ nǎo
以高为下，以下为高，其心迷惑，生大苦恼。
wǒ yǐ fāngbiàn shū guāng zhào jí ruò yù chū zhě shì qí mén hù ruò
我以方便舒光照及，若欲出者，示其门户；若
yù xíng zhě shì qí dào lù yù dù gōu xù shì qí qiáoliáng yù shè
欲行者，示其道路；欲度沟洫，示其桥梁；欲涉
hé hǎi yǔ qí chuán fá yào guān fāng zhě shì qí xiǎn yì ān wēi zhī
河海，与其船筏；乐观方者，示其险易安危之
chù yù xiū xī zhě shì qí chéng yì shuǐ shù zhī suǒ zuò shì
处；欲休息者，示其城邑、水、树之所。作是
niànyán rú wǒ yú cǐ zhào chú yè àn lìng zhū shì shì xī dé xuān
念言：‘如我于此照除夜暗，令诸世事悉得宣
xù yuàn wǒ pǔ yú yī qiè zhòngshēng shēng sǐ cháng yè wú míng àn
叙；愿我普于一切众生生死长夜、无明暗

chù yǐ zhì huì guāng pǔ jiē zhàoliǎo shì zhū zhòngshēng wú yǒu zhì yǎn
处，以智慧光普皆照了。是诸众生无有智眼，

xiǎng xīn jiàndào zhī suǒ fù yì wú chángchángxiǎng wú lè lè xiǎng
想心见倒之所覆翳，无常常想，无乐乐想，

wú wǒ wǒ xiǎng bú jìng jìng xiǎng jiān gù zhí zhuó wǒ rén zhòngshēng
无我我想，不净净想，坚固执著我人众生、

yùn jiè chù fǎ mí huò yīn guǒ bù shí shàn è shā hài zhòngshēng
蕴界处法，迷惑因果，不识善恶，杀害众生，

nǎi zhì xié jiàn bú xiào fù mǔ bú jìng shāmén jí pó luó mén bù zhī
乃至邪见，不孝父母，不敬沙门及婆罗门，不知

è rén bù shí shànrén tānzhuó è shì ān zhù xié fǎ huǐ bàng
恶人，不识善人，贪著恶事，安住邪法，毁谤

rú lái huàizhèng fǎ lún yú zhū pú sà zǐ rǔ shāng hài qīng dà shèng
如来，坏正法轮，于诸菩萨眥辱伤害，轻大乘

dào duàn pú tí xīn yú yǒu ēn rén fǎn jiā shā hài yú wú ēn chù
道，断菩提心，于有恩人反加杀害，于无恩处

chánghuáiyuān jié huǐ bàngxiánshèng qīn jìn è bàn dào tǎ sì
常怀冤[37]结，毁谤贤圣，亲近恶伴，盗塔寺

wù zuò wǔ nì zuì bù jiǔ dāngduòsān è dàochù yuàn wǒ sù yǐ
物，作五逆罪，不久当堕三恶道处。愿我速以

dà zhì guāngmíng pò bǐ zhòngshēng wú míng hēi àn lìng qí jí fā ē
大智光明，破彼众生无明黑暗，令其疾发阿

nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ’ jì fā xīn yǐ shì pǔ xiánshèng
耨多罗三藐三菩提心。’既发心已，示普贤乘，

kāi shí lì dào yì shì rú lái fǎ wáng jìng jiè yì shì zhū fó yī qiè zhì
开十力道，亦示如来法王境界，亦示诸佛一切智

chéng zhū fó suǒxíng zhū fó zì zài zhū fó chéng jiù zhū fó zǒng
城、诸佛所行、诸佛自在、诸佛成就、诸佛总

chí yī qiè zhū fó gòngtóng yī shēn yī qiè zhū fó píngděng zhī chù
持、一切诸佛共同一身、一切诸佛平等之处，

lìng qí ān zhù
令其安住。

shànnán zǐ yī qiè zhòngshēng huòbìngsuǒ chán huò lǎo
“善男子！一切众生，或病所缠，或老

suǒ qīn huò kǔ pín qióng huòzāohuònàn huò fànwáng fǎ lín dāng
所侵，或苦贫穷，或遭祸难，或犯王法，临当

[37] 丽本：怨；永乐北藏本及龙藏本：冤

bèi xíng wú suǒ yī hù shēng dà bù wèi wǒ jiē jiù jì shǐ dé ān
被刑，无所依怙，生大怖畏；我皆救济，使得安
wěn fù zuò shì niàn yuàn wǒ yǐ fǎ pǔ shè zhòngshēng lìng qí
隐。复作是念：‘愿我以法普摄众生，令其
jiě tuō yī qiè fán nǎo shēng lǎo bìng sǐ yōu bēi kǔ huàn jìn shàn zhī
解脱一切烦恼、生老病死、忧悲苦患，近善知
shí chángxíng fǎ shī qín xíngshàn yè sù dé rú lái qīngjìng fǎ shēn
识，常行法施，勤行善业，速得如来清净法身，
zhù yú jiū jìng wú biàn yì chù
住于究竟无变易处。’

shànnán zǐ yī qiè zhòngshēng rù jiàn chóu lín zhù yú xié
“善男子！一切众生入见稠林，住于邪
dào yú zhū jìng jiè qǐ xié fēn bié chángxíng bú shànshēn yǔ yì
道，于诸境界起邪分别，常行不善身、语、意
yè wàngzuò zhǒngzhǒng zhū xié kǔ xíng yú fēi zhèng jué shēngzhèng jué
业，妄作种种诸邪苦行，于非正觉生正觉
xiǎng yú zhèng jué suǒ fēi zhèng jué xiǎng wéi è zhī shí zhī suǒ shè shòu
想，于正觉所非正觉想，为恶知识之所摄受，
yǐ qǐ è jiàn jiāngduò è dào wǒ yǐ zhǒngzhǒng zhū fāngbiànmén ér
以起恶见，将堕恶道；我以种种诸方便门而
wèi jiù hù lìng zhù zhèngjiàn shēng rén tiānzhōng fù zuò shì niàn
为救护，令住正见，生人天中。复作是念：

rú wǒ jiù cǐ jiāngzhuì è dàozhū zhòngshēngděng yuàn wǒ pǔ jiù yī
‘如我救此将坠恶道诸众生等，愿我普救一
qiè zhòngshēng xī lìng jiě tuō yī qiè zhū kǔ zhù bō luó mì chū shì
切众生，悉令解脱一切诸苦，住波罗蜜出世
shèngdào yú yī qiè zhì dé bú tuì zhuǎn jù pǔ xiányuàn jìn yī
圣道，于一切智得不退转，具普贤愿，近一
qiè zhì ér bù shě lí zhū pú sà xíng cháng qín jiàohuà yī qiè zhòng
切智，而不舍离诸菩萨行，常勤教化一切众
shēng。’”

ěr shí pó shān pó yǎn dǐ zhǔ yè shén yù chóngxuān cǐ jiě tuō
尔时，婆珊婆演底主夜神，欲重宣此解脱
yì chéng fó shén lì guānchá shí fāng wèishàn cái tóng zǐ ér shuō
义，承佛神力，观察十方，为善财童子而说

sòngyuē
颂曰[38]：

wǒ cǐ jiě tuō mén　shēng jìng fǎ guāng míng
我此解脱门　生净法光明
néng pò yú chī àn　dài shí ér yǎn shuō
能破愚痴暗　待时而演说
wǒ xī wú biān jié　qín xíng guǎng dà cí
我昔无边劫　勤行广大慈
pǔ fù zhū shì jiān　fó zǐ yīng xiū xué
普覆诸世间　佛子应修学
jì jìng dà bēi hǎi　chū shēng sān shì fó
寂静大悲海　出生三世佛
néng miè zhòng shēng kǔ　rǔ yīng rù cǐ mén
能灭众生苦　汝应入此门
néng shēng shì jiān lè　yì shēng chū shì lè
能生世间乐　亦生出世乐
lìng wǒ xīn huān xǐ　rǔ yīng rù cǐ mén
令我心欢喜　汝应入此门
jì shě yǒu wéi huàn　yì yuǎn shēng wén guǒ
既舍有为患　亦远声闻果
jìng xiū zhū fó lì　rǔ yīng rù cǐ mén
净修诸佛力　汝应入此门
wǒ mù shèn qīng jìng　pǔ jiàn shí fāng chà
我目甚清净　普见十方刹
yì jiàn qí zhōng fó　pú tí shù xià zuò
亦见其中佛　菩提树下坐
xiànghǎozhuāngyánshēn　wú liàng zhòng wéi rào
相好庄严身　无量众围绕
yī yī máo kǒng nèi　zhǒngzhǒngguāngmíngchū
一一毛孔内　种种光明出
jiàn zhū qún shēng lèi　sǐ cǐ ér shēng bǐ
见诸群生类　死此而生彼
lún huí wǔ qù zhōng　cháng shòu wú liàng kǔ
轮回五趣中　常受无量苦
wǒ ěr shèn qīng jìng　tīng zhī wú bù jí
我耳甚清净　听之无不及

[38] 丽本：言；永乐北藏本及龙藏本：曰

yī qiè yǔ yán hǎi　　xī wén néng yì chí
一切语言海　悉闻能忆持

zhū fó zhuàn fǎ lún　　qí shēng miào wú bǐ
诸佛转法轮　其声妙无比

suǒ yǒu zhū wén zì　　xī jiē néng yì chí
所有诸文字　悉皆能忆持

wǒ bí shèn qīng jìng　　yú fǎ wú suǒ ài
我鼻甚清净　于法无所碍

yī qiè jiē zì zài　　rǔ yīng rù cǐ mén
一切皆自在　汝应入此门

wǒ shé shèn guǎng dà　　jìng hǎo néng yán shuō
我舌甚广大　净好能言说

suí yìng yǎn miào fǎ　　rǔ yīng rù cǐ mén
随应演妙法　汝应入此门

wǒ shēn shèn qīng jìng　　sān shì děng rú rú
我身甚清净　三世等如如

suí zhū zhòng shēng xīn　　yī qiè xī jiē xiàn
随诸众生心　一切悉皆现

wǒ xīn jìng wú ài　　rú kōng hán wàn xiàng[39]
我心净无碍　如空含万象

pǔ niàn zhū rú lái　　ér yì bù fēn bié
普念诸如来　而亦不分别

liǎo zhī wú liàng chà　　yī qiè zhū xīn hǎi
了知无量刹　一切诸心海

zhū gēn jí yù yào　　ér yì bù fēn bié
诸根及欲乐　而亦不分别

wǒ yǐ dà shén tōng　　zhèn dòng wú liàng chà
我以大神通　震动无量刹

qí shēn xī biàn wǎng　　tiáo bǐ nán tiáo zhòng
其身悉遍往　调彼难调众

wǒ fú shèn guǎng dà　　rú kōng wú yǒu jìn
我福甚广大　如空无有尽

gòng yǎng zhū rú lái　　ráo yì yī qiè zhòng
供养诸如来　饶益一切众

wǒ zhì guǎng qīng jìng　　liǎo zhī zhū fǎ hǎi
我智广清净　了知诸法海

[39] 丽本：像；永乐北藏本及龙藏本：象

chú miè zhòng shēng huò　rǔ yīng rù cǐ mén
除灭众生惑　汝应入此门

wǒ zhī sān shì fó　jí yǐ yī qiè fǎ
我知三世佛　及以一切法

yì liǎo bǐ fāng biàn　cǐ mén biàn wú děng
亦了彼方便　此门遍无等

yī yī chén zhōng jiàn　sān shì yī qiè chà
一一尘中见　三世一切刹

yì jiàn bǐ zhū fó　cǐ shì pǔ mén lì
亦见彼诸佛　此是普门力

shí fāng chà chén nèi　xī jiàn lú shè nuó
十方刹尘内　悉见卢舍那

pú tí shù xià zuò　chéng dào yǎn miào fǎ
菩提树下坐　成道演妙法

ěr shí　shàn cái tóng zǐ bó yè shényán　rǔ fā ē nòuduō
尔时，善财童子白夜神言：“汝发阿耨多

luó sān miǎo sān pú tí xīn wéi jǐ shí yé　dé cǐ jiě tuō qí yǐ jiǔ rú
罗三藐三菩提心为几时耶？得此解脱其已久如，

nǎi néng rú shì ráo yì zhòngshēng
乃能如是饶益众生？”

qí shén dá yán　shànnán zǐ　nǎi wǎng gǔ shì guò rú xū
其神答言：“善男子！乃往古世，过如须

mí shān wēi chén shù jié　yǒu jié míng jì jìng guāng　shì jiè míngchūshēng
弥山微尘数劫，有劫名寂静光，世界名出生

miàobǎo　yǒu wǔ yì fó yú zhōngchūxiàn　bǐ shì jiè zhōngyǒu sì tiān
妙宝，有五亿佛于中出现。彼世界中有四天

xià míngbǎoyuèdēngguāng　yǒuchéng míngliánhuāguāng　wángmíng
下，名宝月灯光，有城，名莲华光，王名

shàn fǎ dù　yǐ fǎ shī huà　chéng jiù qī bǎo　wàng sì tiān xià　wáng
善法度，以法施化，成就七宝，王四天下。王

yǒu fū rén　míng fǎ huì yuè　yè jiǔ miánmèi　shí　bǐ chéngdōngyǒu
有夫人，名法慧月，夜久眠寐。时，彼城东有

yī dà lín　míngwéi jì zhù　lín zhōngyǒu yī dà pú tí shù　míng yī
一大林，名为寂住，林中有一大菩提树，名一

qiè guāngmó ní wángzhuāngyánshēnchūshēng yī qiè fó shén lì guāng
切光摩尼王庄严身出生一切佛神力光

míng
明。

ěr shí yǒu fó míng yī qiè fǎ léi yīn wáng yú cǐ shù xià
“尔时，有佛名一切法雷音王，于此树下

chéngděngzhèng jué fàng wú liàng sè guǎng dà guāngmíng biànzhàochū
成等正觉，放无量色广大光明，遍照出

shēngmiàobǎo shì jiè lián huā chéng nèi yǒu zhǔ yè shén míngwéi jìng
生妙宝世界。莲华[40]城内有主夜神，名为净

yuè yì wáng fū rén fǎ huì yuè suǒ dòngshēnyīngluò yǐ jué fū rén
月，诣王夫人法慧月所，动身瓔珞以觉夫人，

ér gào zhī yán fū rén dāng zhī yī qiè fǎ léi yīn wáng rú lái
而告之言：‘夫人当知，一切法雷音王如来，

yú jì zhù lín chéng wú shàng jué jí guǎngwèishuōzhū fó gōng dé zì
于寂住林成无上觉，及广为说诸佛功德自

zài shén lì pǔ xián pú sà suǒyǒuhèngyuàn lìngwáng fū rén fā ē
在神力、普贤菩萨所有行愿。’令王夫人发阿

nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yì gòngyǎng bǐ fó jí zhū pú sà shēng
耨多罗三藐三菩提意，供养彼佛及诸菩萨、声

wén sēngzhòng
闻、僧众。

shànnán zǐ shí wáng fū rén fǎ huì yuèzhě qǐ yì rén hū
“善男子！时王夫人法慧月者，岂异人乎？

wǒ shēn shì yě
我身是也！

wǒ yú bǐ fó suǒ fā pú tí xīn zhǒngshàngēn gù yú xū mí
“我于彼佛所发菩提心种善根故，于须弥

shānwēichénshù jié bù shēng dì yù è guǐ chùshēngzhū è qù
山微尘数劫，不生地狱、饿鬼、畜生诸恶趣

zhōng yì bù shēng yú xià jiàn zhī jiā zhūgēn jù zú wú yǒuzhòng
中，亦不生于下贱之家，诸根具足，无有众

kǔ yú tiānrénzhōng fú dé shūshèng bù shēng è shì héng bù lí
苦，于天人中福德殊胜，不生恶世，恒不离

fó jí zhū pú sà dà shàn zhī shí cháng yú qí suǒzhòng zhí shàngēn
佛及诸菩萨大善知识，常于其所种植善根，

jīng bā shí xū mí shānwēichénshù jié chángshòu ān lè ér wèimǎn zú
经八十须弥山微尘数劫常受安乐，而未满足

pú sà zhūgēn
菩萨诸根。

[40] 丽本：華光；永乐北藏本及龙藏本：華

guò cǐ jié yǐ fù guòwàn jié yú xián jié qián yǒu jié míng
“过此劫已，复过万劫，于贤劫前，有劫名
wú yōubiànzhào shì jiè míng lí gòumiàoguāng qí shì jiè zhōngjìng huì
无忧遍照，世界名离垢妙 光。其世界中净秽
xiāng zá yǒu wǔ bǎi fó yú zhōngchūxiàn qí dì yī fó míng xū mí
相杂，有五百佛于 中 出现。其第一佛，名须弥
chuáng jì jìngmiàoyǎn rú lái yīng zhèngděng jué wǒ wéimíngchēng
幢 寂静妙眼如来、应、正 等觉；我为名 称
zhǎngzhě nǚ míngmiào huì guāngmíng duānzhèngshūmiào bǐ jìngyuè
长 者女，名 妙慧 光 明，端 正 殊妙。彼净月
yè shén yǐ yuàn lì gù yú lí gòu shì jiè yī sì tiān xià miàochuáng
夜神，以愿力故，于离垢世界一四天下妙 幢
wángchéngzhōngshēng zuò zhǔ yè shén míngqīngjìngyǎn wǒ yú yī
王 城 中 生，作主夜神，名清净眼。我于一
shí zài fù mǔbiān yè jiǔ mián xī bǐ qīngjìngyǎn lái yì wǒ suǒ
时，在父母边，夜久眠息。彼清净眼来诣我所，
zhèndòng wǒ zhái fàng dà guāngmíng chūxiàn qí shēn zàn fó gōng dé
震 动我宅，放大 光 明，出现其身，赞佛功德
yán miàoyǎn rú lái zuò pú tí zuò shǐ chéngzhèng jué quàn
言：‘妙眼如来坐菩提座，始 成 正 觉。’劝
yù yú wǒ jí yǐ fù mǔ bìngzhūjuànshǔ lìng sù jiàn fó zì wéiqián
喻[41]于我及以父母并诸眷属，令速见佛；自为前
dǎo yǐn zhì fó suǒ guǎngxīnggòngyǎng
导，引至佛所，广 兴供 养。
wǒ cái jiàn fó jí dé sānmèi míngchūshēngjiàn fó tiáo fú
“我才见佛，即得三昧，名出 生 见佛调伏
zhòngshēngsān shì zhì guāngmínglún huò cǐ sānmèi gù néng yì niàn xū
众 生 三世智 光 明轮。获此三昧故，能忆念须
mí shānwēichénshù jié yì jiàn qí zhōngzhū fó chūxiàn yú bǐ fó suǒ
弥山微尘数劫，亦见其 中 诸佛出现，于彼佛所
tīngwénmiào fǎ yǐ wén fǎ gù jí dé cǐ pò yī qiè zhòngshēng àn
听闻 妙法；以闻法故，即得此破一切 众 生 暗
fǎ guāngmíng jiě tuō dé cǐ jiě tuō yǐ jí jiàn qí shēnbiànwǎng fó
法 光 明解脱。得此解脱已，即见其身遍 往 佛
chàwēichénshù shì jiè yì jiàn bǐ shì jiè suǒyǒuzhū fó yòujiàn zì
刹微尘数世界，亦见彼世界所有诸佛，又见自

[41] 丽本：諭；永乐北藏本及龙藏本：喻

shēn zài qí fó suǒ yì jiàn bǐ shì jiè yī qiè zhòng shēng jiě qí yán yīn
身在其佛所；亦见彼世界一切众生，解其言音，

shí qí gēn xìng zhī qí wǎng xī céng wéi shàn yǒu zhī suǒ shè shòu suí qí
识其根性，知其往昔曾为善友之所摄受，随其

suǒ yào ér wèi xiàn shēn lìng shēng huān xǐ
所乐而为现身，令生欢喜。

wǒ shí yú bǐ suǒ dé jiě tuō niàn niàn zēng zhǎng cǐ xīn wú
“我时于彼所得解脱，念念增长，此心无

jiàn yòu jiàn zì shēn biàn wǎng bǎi fó chà wēi chén shù shì jiè cǐ xīn wú
间；又见自身遍往百佛刹微尘数世界，此心无

jiàn yòu jiàn zì shēn biàn wǎng qiān fó chà wēi chén shù shì jiè cǐ xīn wú
间；又见自身遍往千佛刹微尘数世界，此心无

jiàn yòu jiàn zì shēn biàn wǎng bǎi qiān fó chà wēi chén shù shì jiè rú shì
间；又见自身遍往百千佛刹微尘数世界。如是，

niàn niàn nǎi zhì bù kě shuō bù kě shuō fó chà wēi chén shù shì jiè yì
念念乃至不可说不可说佛刹微尘数世界，亦

jiàn bǐ shì jiè zhōng yī qiè rú lái yì zì jiàn shēn zài bǐ fó suǒ tīng
见彼世界中一切如来；亦自见身在彼佛所，听

wén miào fǎ shòu chí yì niàn guān chá jué liǎo yì zhī bǐ fó zhū běn
闻妙法，受持忆念，观察决了；亦知彼佛诸本

shì hǎi zhū dà yuàn hǎi bǐ zhū rú lái yán jìng fó chà wǒ yì yán jìng
事海、诸大愿海，彼诸如来严净佛刹，我亦严净；

yì jiàn bǐ shì jiè yī qiè zhòng shēng suí qí suǒ yìng ér wèi xiàn shēn jiào
亦见彼世界一切众生，随其所应而为现身教

huà tiáo fú cǐ jiě tuō mén niàn niàn zēng zhǎng rú shì nǎi zhì chōng
化调伏。此解脱门，念念增长，如是乃至充

mǎn fǎ jiè
满法界。

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pú sà pò yī qiè zhòng shēng àn
“善男子！我唯知此菩萨破一切众生暗

fǎ guāng míng jiě tuō rú zhū pú sà mó hē sà chéng jiù pǔ xián wú
法光明解脱。如诸菩萨摩诃萨，成就普贤无

biān hèng yuàn pǔ rù yī qiè zhū fǎ jiè hǎi dé zhū pú sà jīn gāng zhì
边行愿，普入一切诸法界海，得诸菩萨金刚智

chuáng zì zài sān mèi chū shēng dà yuàn zhù chí fó zhǒng yú niàn niàn
幢自在三昧，出生大愿，住持佛种；于念念

zhōng chéng mǎn yī qiè dà gōng dé hǎi yán jìng yī qiè guǎng dà shì jiè
中，成满一切大功德海，严净一切广大世界；

yǐ zì zài zhì jiào huà chéng shú yī qiè zhòng shēng yǐ zhì huì rì
以自在智，教化成熟一切众生；以智慧日，
miè chú yī qiè shì jiān àn zhàng yǐ yǒng měng zhì jué wù yī qiè zhòng
灭除一切世间暗障；以勇猛智，觉悟一切众
shēng hūn shuì yǐ zhì huì yuè jué liǎo yī qiè zhòng shēng yí huò yǐ
生惛睡；以智慧月，决了一切众生疑惑；以
qīng jìng yīn duàn chú yī qiè zhū yǒu zhí zhuó yú yī qiè fǎ jiè yī yī
清净音，断除一切诸有执著；于一切法界一一
chén zhōng shì xiàn yī qiè zì zài shén lì zhì yǎn míng jìng děng jiàn
尘中，示现一切自在神力，智眼明净，等见
sān shì ér wǒ hé néng zhī qí miào hèng shuō qí gōng dé rù qí jìng
三世。而我何能知其妙行、说其功德、入其境
jiè shì qí zì zài
界、示其自在？

shàn nán zǐ cǐ yán fú tí mó jié tí guó pú tí chǎng nèi
“善男子！此阎浮提摩竭提国菩提场内，
yǒu zhǔ yè shén míng pǔ dé jìng guāng wǒ běn cóng qí fā ē nòu duō luó
有主夜神，名普德净光。我本从其发阿耨多罗
sān miǎo sān pú tí xīn cháng yǐ miào fǎ kāi wù yú wǒ rǔ yì bǐ wèn
三藐三菩提心，常以妙法开悟于我。汝诣彼问
pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
菩萨云何学菩萨行、修菩萨道。”

ěr shí shàn cái tóng zǐ xiàng pó shān pó yǎn dǐ shén ér shuō sòng
尔时，善财童子向婆珊婆演底神而说颂
yuē
曰：

jiàn rǔ qīng jìng shēn xiàng hǎo chāo shì jiān
见汝清净身　相好超世间
rú wén shū shī lì yì rú bǎo shān wáng
如文殊师利　亦如宝山王
rǔ fǎ shēn qīng jìng sān shì xī píng děng
汝法身清净　三世悉平等
shì jiè xī rù zhōng chéng huài wú suǒ ài
世界悉入中　成坏无所碍
wǒ guān yī qiè qù xī jiàn rǔ xíng xiàng
我观一切趣　悉见汝形像
yī yī máo kǒng zhōng xīng yuè gè fēn bù
一一毛孔中　星月各分布

rǔ xīn jí guǎng dà　rú kōng biàn shí fāng
汝心极广大　如空遍十方
zhū fó xī rù zhōng　qīng jìng wú fēn bié
诸佛悉入中　清净无分别
yī yī máo kǒng nèi　xī fàng wú shù guāng
一一毛孔内　悉放无数光
shí fāng zhū fó suǒ　pǔ yù zhuāng yán jù
十方诸佛所　普雨庄严具
yī yī máo kǒng nèi　gè xiàn wú shù shēn
一一毛孔内　各现无数身
shí fāng zhū guó tǔ　fāngbiàn dù zhòngshēng
十方诸国土　方便度众生
yī yī máo kǒng nèi　shì xiàn wú liàng chà
一一毛孔内　示现无量刹
suí zhūzhòngshēng yù　zhǒngzhǒng lìng qīng jìng
随诸众生欲　种种令清净
ruò yǒu zhūzhòngshēng　wén míng jí jiàn shēn
若有诸众生　闻名及见身
xī huò gōng dé lì　chéng jiù pú tí dào
悉获功德利　成就菩提道
duō jié zài è qù　shǐ dé jiàn wén rǔ
多劫在恶趣　始得见闻汝
yì yīng huān xǐ shòu　yǐ miè fán nǎo gù
亦应欢喜受　以灭烦恼故
qiān chà wēi chén jié　tàn rǔ yī máo dé
千刹微尘劫　叹汝一毛德
jié shù yóu kě qióng　gōng dé zhōng wú jìn
劫数犹可穷　功德终无尽

shí shàn cái tóng zǐ shuō cǐ sòng yǐ dǐng lǐ qí zú rào wú
时，善财童子说此颂已，顶礼其足，绕无
liàng zā yīn qín zhānyǎng cí tuì ér qù
量匝，殷勤瞻仰，辞退而去。

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折

nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴

bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆

suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询百城烟水渺无垠.

zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

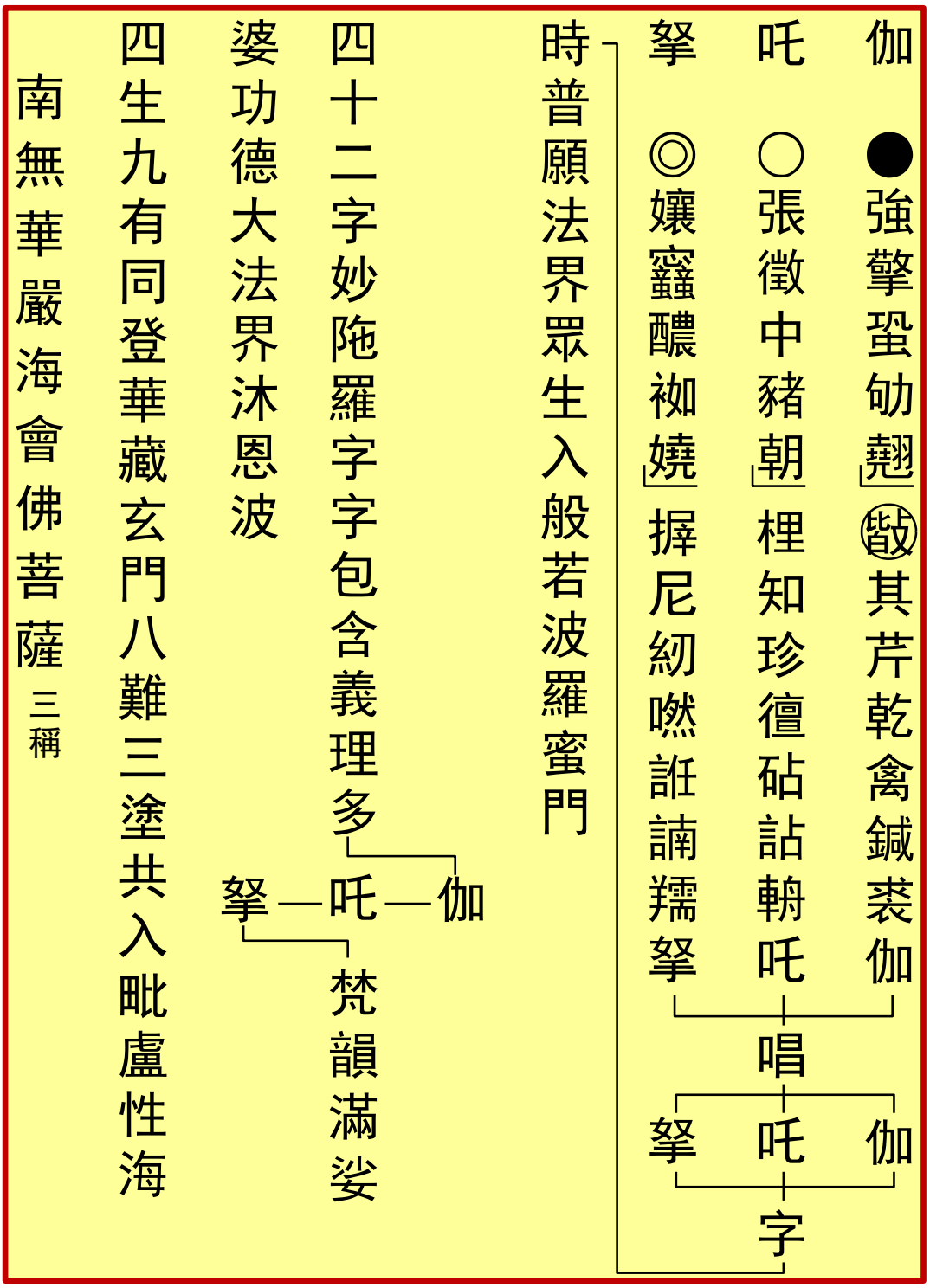

qao qangqengqong qu qao qai qi qin qan qin qanqouqao

34. 伽 強 擎 蛩 劬翹 㪷其芹乾禽鋮裘伽

changqao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì

唱 伽字时. 普 愿 法界 众 生 . 入般若波罗蜜

mén

门.

zhao zhangzhengzhongzhuzhaozhai zhi zhinzhanzhinzhanzhou
35. 吒 張 徵 中 豬 朝 梩 知 珍 徻 砧 詀 輈
zhao chàngzhao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō
吒 唱 吒 字 时. 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波
luó mì mén
罗 蜜 门.

nao nang nengnong nu nao nai ni nin nan nin nannounao
36. 拏 孃 蠿 醲 袽 嬈 摨 尼 紉 嗞 誑 諵 羺 拏
chàngnao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 拏 字 时. 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō qao
四 十 二 字 妙 陀 罗. 字 字 包 含 义 理 多. 伽.
zhao nao fàn yùnmǎnsuō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
吒. 拏. 梵 韵 满 娑 婆. 功 德 大. 法 界 沐 恩 波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四 生 九 有. 同 登 华 藏 玄 门. 八 难 三 途.
gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切
wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

此咒置经书中可灭误跨之罪

仁・慧・草・堂

www.renhuicaotang.com